

„Από τους
Πεκώδες και
μπιμπικια
ούτε
ίχνος πλέον.“

Μεγάλο φιαλίδιο Δραχ. 90.
Μικρότερο Δραχ. 55.

“Έτσι μάς γράφει μία Κυρία από το Ψυχικό. Αυτό δείχνει άλλη μία φορά πόσο αποτελεσματικά επενεργεί η Λοσιόν προσώπου Scherk. Μεταμορφώνει το δέρμα και αφαιρεί όλες της ακαθαρσίες. Η νέα επιδερμίδα παρουσιάζεται φρέσκια, χωρίς λεκέδες, λεία. Γεν. Άντης: Π. Ι. Μαγκριώτης, Έρμου - Νίκης αρ. 10. Τηλ. 25-739.

Scherk
Face
Lotion

(Λοσιόν για το πρόσωπο)

Κ.Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ

ΙΑΤΡΟΣ
Μεταδοτικών και Δερματικών
νόσημων
Μάγερ 23 α — Τηλ. 25532
Ιδιαίτερον διαμέρισμα
δι' Έκαστον ασθενή

ΓΝΩΡΙΖΕΤΕ ΟΤΙ...

η νεωτέρα
μέθοδος της culture physi-
que είναι με καλλυντικά σε
βάσι φρούτων και λουλουδιών
και εις τας Αθήνας την εφαρ-
μόζει με δαμιονίαν μαεστρίαν
και θανατογούρα αποτελεσμα-
τα ή ακαδημία ωραιότητος
της κ. Καίτης

Η Μονταίν.

(Έλεφθ. Βήμα • 17-11-1933)

Académie de Beauté
MME KETTY
ΠΡΑΞΙΤΕΛΟΥ 11 ΥΠ. ΠΑΥΤΙΚΩΝ
ΑΡ ΤΗΛ. 22.0.88

Ζαχαροπλαστεϊόν

Παλλάς,

Βουκουρεστίου 1Γ.

ΡΑΗΑΤ

Νο 1ον) Σάν Φουτίκι.
2ον) Ίκι-Μπίς-μίσ.
3ον) Κουκουναρί.
4ον) Ουφάκ.

9ον) Φουντούκι.

ΑΠΑΝΤΑ ΚΩΝ)ΠΟΛΕΩΣ

Ήγνημένης ποιότητος
Πώλησις γονδρική και λιανική
Μία επίσκεψις αρκεί διά να πεισθώτε.

Κάτωθι Μετοχικού Ταμείου

Λουκούμια

5ον) Καϊμάκι.
6ον) Μπραλινέ.
7ον) Καρύδας-Φουντούκι.
8ον) Αμυγδαλού.

Ζητήσατε επίσης την παύ-
δα Mystikum. Είναι η
φημισμένη Πούδρα του
Scherk • Μεγάλο κουτί
Δραχ. 80 • μικρότερο 50.

ΓΙΑΤΙ ΕΙΜΑΙ ΠΑΝΤΑ ΜΟΥ

ΕΙΝΑΙ ΤΟΣΟΝ ΕΥΚΟΛΟΝ
ΣΗΜΕΡΟΝ ΝΑ ΜΗ ΕΧΕΤΕ

ΠΑΛΕΟΝ ΚΙΤΡΙΝΙΣΜΕΝΑ
ΞΕΘΩΡΙΑΣΜΕΝΑ ΔΟΝΤΙΑ

Τίποτε δέν προδικάζει την
εύμορφιά όσον τα δόντια
δόντια.

Δύνασθ' να άποκτησ'τε έτε-
ρωτικώς λευκά δόντια έπ' α-
ταχειρωσ'θ'τε δύο φορές την
μέραν ένα έκαστοήμερον
ΛΥΝΟΣ επί έπ' αράς νύκ-
τας Έντός τριών ήμερών τα δόν-
τια θά γίνουν κατά π' αράς
χρώσεις λευκότερα.

Η ΚΟΛΥΝΟΣ έξογαίνει το
στόμα, λευκαίνει τα δόντια
άπολυμαίνει την άσπασ-
μα.

ΚΟΛΥΝΟΣ

Η Οικονομικότερα όδότη-
μα, διότι έν σωληνάριον
κεί 67 ήμέρας.

ΔΙΑΡΚΗΣ ΠΑΡΑΚΑΤΗΝΗ-
ΜΩΡΙΣ ΦΑΡΤΙΣ-
ΕΥΡΙΤΙΔΟΥ 4-ΑΘΗΝΑΙ

- 1) Ένα πουδρά-
ρισμα την ήμέ-
ραν άρκει.
- 2) Έξαιρετική τε-
λειώσι την γυα-
λάδα.
- 3) Δίδει άπόχρω-
σιν θαυμή και
βελουδένια και φυσική όμορφιά.
Δέν σχηματίζει πλάκες.
- 4) Κρατά στόν άνεμο, όροχη και
στήν εφίδρωσι.
- 5) Συσφίγγει τούς διεσταλμένους
πόρους. Δέν ξηραίνει την έπιδερ-
μίδα.

Η νέα αυτή και θαυμασία ιδέα
εφαρμόζεται εις την πούδρα Τοκα-
λόν, εις την όποιαν αναμειγνύεται έ-
πισημονικώς η Mousse de Crème,
με πούδρα λεπτή και έξαερωμένην.
Με ύπεροχη άπαλάδα φρεσκαίνει
και ζωογονεί τούς κουρασμένους Ι-
στούς, τόνώνει την έπιδερμίδα και

ριέχνη MOUSSE
CRÈME

δίδει και στο άσχημότερο
μιά θαυμαστή άπόχρωση
ωραιότητος. Η πούδρα Τοκα-
λόν ή μόνη πούδρα που
πραγματικά Mousse de Crème
να πουδοάσισμα με την πού-
δα καλόν Paris διαρκεί 4 φορές
σώτερο από μιά κοινή πού-
δα. Γεν. Άντ. Α. Π. Ραμπα-
Πραξιτέλους 42, Αθήνα.

ΤΑ ΣΠΥΡΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ
ΕΚΖΕΜΑΤΑ, ΔΟΘΙΗΝΕΣ (Καλόγεροι)

ΚΑΙ ΟΛΑ ΤΑ ΔΕΡΜΑΤΙΚΑ ΕΞΑΝΘΗΜΑΤΑ

θεραπεύονται ΡΙΖΙΚΩΣ δια της έσωτερικής χρήσεως της

ΦΟΥΡΟΝΚΟΥΛΟΖΙΝΗΣ

Νέας Γερμανικής σκευασίας
Πωλείται εις τα Φαρμακεία
Γεν. Άντ. Π. ΧΡΟΝΟΠΟΥΛΟΣ
Βερανζέρου 24 — Αθήνα.

ΣΠΙΓΙ ΤΗΣ ΑΚΡΟΓΙΑΛΙΑΣ

(Σκίτσο του κ. Γ. Γρηγόρη)

ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΜΙΑ ΑΡΙΣΤΟΤΕΧΝΙΚΗ ΔΟΛΟΦΟΝΙΑ

ΤΟΥ ΤΖΑΚ ΛΟΝΤΟΝ

“Ότε εγώ δέν ξέρω γιατί έννοιθα μ' άκατανίκητη άντιπά-
θεια για τον Τζών Κλαθερχάου. “Όλα σ' αυτό το φιλήσυχο
άνθρωπάκι με πείραζαν, μ' έξενεύριζαν, μ' έκαναν να αισθά-
νομαι την έπιθυμία να τον στραγγαλίσω. να θυθίσω τα νύχια
μου στο πρόσωπό του, στα μάτια του!... Ναι, όλα σ' αυτόν τον
άνθρωπο, από τα σκωτσέζικα ρούχα του, που τα φορούσε με
περηφάνεια, ως το όλοστρόγγυλο πρόσωπό του, με το πηγα-
ίο στόμα και με τα κόκκινα μάγουλα που έμοιαζαν σαν
παστέλνοι—του είχα θγάλει το παρατσούκλι «Φεγγαροπρό-
σωπος»—δλα, μά όλα σ' αυτόν μου ήσαν άντιπαθητικά, έννευ-
ριστικά. Έκείνο, όμως, που με δαμιόνιζε περισσότερο, ήταν
το αδιάκοπο κέφι του, ή διαρκής ευθυμία του και το γέλιο
του, ένα γέλιο τρανταχτό, άτέλειωτο, που έβγαине σαν κα-
ταρράκτης από το στόμα του!...

Το γέλιο αυτό, κάθε φορά που το άκουγα, έκανε τα νευρα
μου να τεντώνονται σε όσθιο που να πονάω... Γιατί ο Κλα-
θερχάους γελούσε με την παρακμηρή άφορμή—και όταν άκό-
μα αυτή ή άφορμή κάθε άλλο παρά την ευθυμία μπορούσε να
προκαλέσει. Για να τον κάνω να πιάω να γελά, του φαρμά-
κωσα το σκυλί του, έβαλα φωτιά στη σιταποθήκη του. ποδο-
πάτησα μία νύχτα όλα τα τριαντάφυλλα του κήπου του, για
τα όποια ήταν τόσο περήφανος! Μά ο Φεγγαροπρόσωπος δέν
τα ένοιούσε να χάση το κέφι του! Έξακολουθούσε να είνε ευθυ-
μικός και γελαστός, όπως πρώτα, σαν να μη του συνέβη τίποτα!

Ο Κλαθερχάους, πήγαινε μία φορά τη εβδομάδα και ψάρευε
στο ποταμάκι που θριακόταν λίγο έξω από το χωριό μας. Μία
κυριακή πρωί, περνώντας μπροστά από το σπίτι του Φεγγα-
ροπρόσωπου—είμαστε σχεδόν γείτονες—είδα τα δίχτυα του ά-
πλωμένα ανάμεσα σε δύο δέντρα, για να στεγνώσουν. Χωρίς
να χάσω στιγμή, έβγαλα το σουγιά μου από την τσέπη μου
και τα τρύπησα σε διάφορα μέρη...

“Ημουν θέσιος, πώς ο Τζών θά έσκαζε
αυτή τη φορά από το κακό του.
Μά πόσο θύγικα γελασμένος!

Κατά το μεσημέρι, ο Κλαθερχάους ήρθε
και με όρθηκε στην ταβέρνα, σκαμμένος από
τα γέλια, για να μου άνακοίνωση το τελευ-
ταίο του πάθημα:

—Δέν ξέρω ποιός διάβολος τά έχει μαζύ
μου! μου έπτε, θαστώντας τά πλευρά του.
Χά, χά, χά!... Μου έχει κάνει ένα σωρό
στραπάτσα!... Χό, χό, χό!... Τί περιεργα
πράγματα συμβαίνουν σ' αυτόν τον κόσμο!...
Χί, χί, χί!...

“Ε, λοιπόν, εκείνη τη μέρα άποφάσισα να
σκοτώσω τον Κλαθερχάου, για να γλυτώ-
σω από το γέλιο του, για να πάψω να τον
βλέπω! Καταλάβαινα και μόνος μου πώς το
μύος μου αυτό έναντίον ένός φιλήσυχου άν-
θρώπου ήταν άδικολόγητο! “Όστόσο, δέν
μπορούσα να τό κατακινήσω!...

“Υστερ' από λίγες μέρες, πήγα στο παηγύρι του γειτονικού
χωριού και άγόρασα ένα κουταβάκι, ένα αρκετά έξυπνο ζώο.
Το πήρα σπίτι μου, του έδωσα το όνομα Μπελλόνε και το πε-
ριποιόμουν όσο καλύτερα μπορούσα. Συγχρόνως, προσπάθησα
να το έγκυμνάσω σ' ένα παιχνίδι άπλούστατο, είνε ή άλληθρία,
για όλα τα σκυλιά. Το έμαθα να τρέχει και να
μ' αψφύρνει, και άντε το όσα μακρυά...

Γιατί όλα αυτά;

Θα τό μάθετε άμέσως...
Και μόλις μου παρουσιάστηκε ή κατάλληλη εύκαιρία, χάρισα
τον Μπελλόνε στον Τζών Κλαθερχάου. Γιατί τό έκανα αυτό;
“Όχι θέσιος από ύπερβολική άγάπη στον Φεγγαροπρόσωπο,
άλλά γιατί είχα καταστρώσει, με μεγάλη ύπομνη, ένα σχέδιο
άγριας έκδικήσεως για ν' άπαλλάξω μ' α καλή ήπο των μι-
σητό αυτόν άνθρωπο—για να πάψω ν' άκούω το άντιπαθητικό,
τρανταχτό γέλιο του... Κατώρθωσα να μάθω τί είδους εργασία
έκανε τελευταία ο Τζών, κρυφά απ' όλον τον κόσμο, και σκέ-
πτηκα να χρησιμοποίησω τον Μπελλόνε ως όργανο της έκδικής
σεώς μου...

—Τί καλός που είσαι, τί καλός! μου έπτε ο Κλαθερχάους ό-
ταν του χάρισα το σκυλί. Κι' εγώ νόμιζα ότι μ' έχθρεύεσαι!...
“Ανοίξε το στόμα του σαν πηγάδι, στραγγύλεψε τα μάγουλά
του σαν δύο φεγγάρια και άρχισε να γελά. “Όστόσο, το γέλιο
του δέν με πείραζε τη φορά αυτή.

—Γέλα, καταραμένε, γέλα! είπα με το νού μου, άνατριχί-
ζοντας έλαφρά από μία παράξενη χαρά, που μου δρούσε την
ψυχή. Γέλα όσο μπορείς, γιατί σε λίγο θά πάψης να γελάς!

—Πώς τό λένε το σκυλί αυτό; με ρώτησε σε λίγο ο Φεγγαρο-
πρόσωπος.

—Μπελλόνε, του άποκρίθηκα.

—Μπελλόνε, Μπελλόνε!... “Ωραίο όνομα!
Χά, χά, χά!... Χί, χί, χί!
Τον άφησα να γελά μόνος του, χαϊδεύον-
τας το σκυλί, και έφυγα κατενθουσιασμένος
από τον έαυτό μου...

Πέρασε μία εβδομάδα. Το Σαββατόβραδο
συναντήθηκα έσπικά με τον Κλαθερχάου,
στη δημοσιά!

—Πότε θά έλαγιάς στο ψάρεμα; τον ρώ-
τησα.

—Αύριο τό πρωί, μου άποκρίθηκε. Σου
δίνω τό λόγο μου, ότι θά γυρίσω τό μεση-
μέρι μ' ένα μεγάλο καλάθι, γεμάτο ψάρια...

—Τόσο τό καλύτερο! Τόσο τό καλύτερο...

Τη νύχτα κείνη, δέν μπόρεσα να κοιμη-
θώ από την άγωνία—μιά ευχάριστη άγωνία...

—Πού με κατείχε.

Και την άλλη μέρα τό πρωί, μόλις είδα
τον Κλαθερχάου να ρεύει από το σπίτι του
με τά σύνεργα της ψαρικής και με τον Μπελ-
λόνε, έτρεξα άμέσως προς την αντίθετη διέ-

“Ηρθε και με βρήκε στην ταβέρνα, εξαορ-
σμένος στα γέλια, κατά τη συνήθεια του...

θυνοί, έκοψα από ένα κάμπο στοωμένο με μαργαρίτες και ανέθιχα στην κορυφή ενός βουνού, από το οποίο θα μπορούσα να βλέπω, χωρίς να φαίνομαι, τι γιότανε κοντά στ' ποταμίσι όπου υπήρχε συνήθως ο Φεγγαροπρόσωπος.

Κρύφτηκα πίσω από ένα δέντρο και περίμενα, με δυνατά χτυποκάρδι. Ο Κλαθερχάουζ δέν άργησε να φανή, εϋθυμνος πάντοτε και γελαστός. Ο Μπελλόνε τον άκολουθούσε χοροπηδώντας και γαυγίζοντας χαρούμενος. Όταν ο Φεγγαροπρόσωπος έφτασε κάτω σχεδόν από την θουνσκορή στην οποία ήμουν κρυμμένος, πέταξε χάμω το σασκιδιό του και τα δίχτυα του κι έβγαλε από την τσέπη του κάτι που έμοιαζε από μακριά σαν λουκανίκο. Κόντευα να ξεφωνίσω από τη χαρά μου! Το λουκανίκο εκείνο ήταν δυναμίτις!... Ο Κλαθερχάουζ ψάρευε, πράγματι, με δυναμίτιδα. Τη λεπτομέρεια αυτήν μονάχα έγω την ήξερα—και αυτή μου έδωσε την έμπνευσι ν' αγοράσω τον Μπελλόνε, να τον μάθω να τρέχει και να άρπάζει ό,τι πετούσε ο κύριός του και να τον χαρίσω στον Φεγγαροπρόσωπο!...

Σε λίγο, θα μάθετε γιατί τ'άρεκα όλ' αυτά... Ο Κλαθερχάουζ, λοιπόν, έφριξε μια ματιά γύρω του και άφωθ θεθαώθηκε πως δεν τον έβλεπε κανείς, άναψε την θρυαλίδα της δυναμίτιδος και την πέταξε στο ποτάμι.

Μά ο Μπελλόνε, γρήγορος σαν άστραπη, τήδησε κι αυτός στο ποτάμι!...

Λίγο έλειψε να ούρλιάσω από τη χαρά μου! Ο Κλαθερχάουζ φώναξε τον Μπελλόνε. "Εκείνος όμως δεν άκουγε τίποτα! Του άκούοι ο κύριός του άρχισε να του πετάει πέτρες... Το σκυλί εξακολουθούσε να κολυμπά, να πλησιάζει όλοένα τη δυναμίτιδα που έπλεε πάνω στην άτάραχη επιφάνεια του ποταμιού! Ο Μπελλόνε ήξερε καλά το μάθημά του!... Νέμισε πως ο καινούργιος κύριός του πέταξε στο νερό εκείνο το ζυλό για να παίξουνε, γιά να τ'ό πιάσει και να τ'ό φέρη πίσω!...

Και όταν ο Μπελλόνε άρπαξε στα δόντια του την δυναμίτιδα, της οποίας η θρυαλλίς εξακολουθούσε να καίη, έκανε μεταβολή και άρχισε να κολυμπά προς την άκροστομαία!...

Τότε μονάχα ο Φεγγαροπρόσωπος κατάλαβε τί κίνδυνος τον άπειλούσε! Και τ'ό έβαλε στα πόδια! Μά ο Μπελλόνε θυγήκε έξω και έτρεξε πίσω από τον κύριό του κρατώντας, καυκρωτός και περήφανος, την δυναμίτιδα στο στόμα του!...

Στο μέρος εκείνο σχηματιζότανε ένα είδος άμφιθεάτρου, περιτριγυρισμένου από θρόνους άρκετά ψηλούς... Ο Κλαθερχάουζ έτρεχε όσο πιο γρήγορα μπορούσε, μα τ'ό σκυλί ήταν καλύτερος δρομέας από αυτόν. Και σε μια στιγμή, έφτασε τον κύριό του!...

Ο Φεγγαροπρόσωπος δεν γελοούσε πιά! Τα μάτια του είχαν πεταχθί έξω από τις κόγχες τους! Το κατακόκκινο πρόσωπό του είχε γίνει άσπρό σαν τού νεκρού... Ποτέ δεν φανταζόμουν, ότι ο Κλαθερχάουζ θα μπορούσε να εκφράσει τόσο παροξυσμικά τ'α ψυχικά συναισθήματα ενός ανθρώπου άλλόφρονος απ' τ'ό φρόβι!

Το σχέδιό μου είχε έπιτύχει πέρα για πέρα! Τη στιγμή που ο Μπελλόνε έφτασε μπρός στα πόδια του Τζών, μια λαμψη θυγήκε από τη δυναμίτιδα μαζί μ' ένα μικρό σύννεφο καπνού και άκούστηκε μια τρομαχτική έκρηξις.

"Υστερ' από λίγο, στην τοποθεσία όπου στεκόντουσαν ο άνθρωπος και τ'ό σκυλί, υπήρχε μονάχα ένας θαυός λάκκος, άνοιγμένος στο έδαφος!...

Ο Τζών Κλαθερχάουζ διεμελίσθη οίκτρω, ενώ ήλίουε δια δυναμίτιδος!...

Σ' αυτό το συμπέρασμα κατέληξε ο δικαστής, που έκανε άνακρίσεις γιά τον θάνατο του Τζών.

...Νά γιατί είμαι περήφανος γιά τον τρόπο με τον οποίο εξαφάνισα τον Τζών Κλαθερχάουζ από τον κόσμο! Μπορώ, μάλιστα, να πώ, ότι στην περίπτωση αυτή φάνηκα καλλιτέχνης απάράμιλλος. Κανείς άλλος δεν θα μπορούσε να συλλάβη ένα τέτοιο σχέδιο και να τ'ό πραγματοποιήσει με τόσο μαεστρία, χωρίς να μπορεί κανείς να τον υποπτευθί!...

Ο Φεγγαροπρόσωπος δεν ζή πειά! Δεν με θασανίζει πειά το αντιπαθητικό γέλιο του! Από τη μέρα που τον έξεκανα, εξαβλήθηκα την ψυχική και πνευματική μου ήρεμία!...

ΤΖΑΚ ΛΟΝΤΟΝ

ΜΙΚΡΑ ΜΙΚΡΑ

ΠΩΣ ΠΕΘΑΙΝΟΥΝ ΟΙ ΒΑΣΙΛΕΙΣ

"Απ' τους 2.560 βασιλείς και αυτοκράτορες που κυβερνήσαν τον κόσμο άς τ'ό 1905, οι 922 δολοφονήθηκαν, καρατομηθήκαν, αυτοκτονήσανε κι άλλοι σκοτώθηκαν στον πόλεμο.

ΤΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

ΔΑΧΤΥΛΙΔΙΑ ΠΟΥ ΦΕΡΝΟΥΝ ΤΥΧΗ

Τ'ό δαχτυλίδι του Κάιζερ. Πώς τ'ό πήγε ένας θάνατος στον Έκλέκτορα του Βρανδεμβούργου. Τ'ό μισράει δαχτυλίδι των Ναπολεόντων. Πώς πέθανε ο γιός του Ναπολέοντος Γ'. Τ'ό δαχτυλίδι του Έδουάρδου του Έξομολογητού. Πώς τ'ό ελλέγησε ο Άγιος Ιωάννης, κτλ.

"Εχουμε γράψει άλλοτε γενικώς γιά την ιστορία του δαχτυλιδιού. Σήμερα θα σας διηγηθούμε την ιστορία μερικών περιφημών δαχτυλιδιών, γούρικών και γρουσουζίκων, που άνηκαν σε ιστορικά πρόσωπα.

Ο τέως αυτοκράτωρ της Γερμανίας Γουλιέλμος Β' έχει ένα δαχτυλίδι που τ'ό φορεί μέρα και νύχτα, γιά τ'ό θεωρεί ως φυλαχτό του.

Γιά τ'ό δαχτυλίδι αυτό υπάρχει ένας άλοκοτος θρύλος. Λέγεται, δηλαδή, πως άποια θραεαία μπήκε στον κοιτάνα του Έκλέκτορος του Βρανδεμβούργου Ιωάννου ένας θάνατος, ο οποίος άφησε άπανάω στο κρεβάτι του ήγεμόνος μια πέτρα, μια μικρή κοινή πετρούλα!

Ο Ιωάννης, ο οποίος δεν κοιμόταν την ώρα εκείνη και είδε τον θάνατο, πήρε την πέτρα και την φύλαξε στο θησαυρολάκειό του, με την θεασιότητα ότι θα έφερνε τύχη στον οίκο των Χοεντσόλλερν. Άργότερα ο πατέρας του Μεγάλου Φρειδερίκου έδωσε την περιήρησή αυτή πέτρα σε ένα δαχτυλίδι, τ'ό οποίο από τότε σταλάζει τ'ό χέρι του έκαστου άρχηγού της αυτοκρατορικής οικογενείας.

Ο Μένανς Ναπολέον, άν και πίστευε ότι ή τύχη του άνθρώπου δεν αλλάζει ποτέ, τ'ό γραφό του δεν εινε δυνατόν από ποτε να έπηρεασθί, ώπότε άφορούσε ένα δαχτυλίδι γιά τ'ά όποια έπίστευε ότι είχαν μυστηριώδεις δυνάμεις.

Με τ'ό πέραςμα του χρόνου, τ'ά δυό αυτά δαχτυλίδια έφτασαν στα χέρια του Ναπολέοντος τ'ό Γ', ο οποίος τ'ά φορούσε διαρκώς ως την ήμερα του θανάτου του. Τότε, οι αλικοί συμβουλευέσαν τον διάδοχο του Ναπολέοντος τ'ό Γ' να θάλη τ'ά δαχτυλίδια από τ'ό χέρι του νεκρού τ'ό πέραςμα του, αλλά αυτός, άγνωστο γιά ποιο λόγο, δεν τ'ό δέχτηκε.

Τότε ένας από τους αλικούς έπρε στον διάδοχο τ'ό αυτοκρατορικού θρόνου της Γαλλίας:

—Πρίγκηψ, άν δεν πάρτε τ'ά δαχτυλίδια αυτά που φέρουν καλή τύχη στο θρόνο, ποδάμει τελύ πως σύντομα θα σας σπείξί κάτι τ'ό άνεπανόρθωτο.

Ο διάδοχος όμως δεν έδωσε καμιά προσοχή στα λόγια τ'ό αλικού κι' έτσι τ'ά δυό δαχτυλίδια θαφτήκανε μαζί με τον νεκρό του Ναπολέοντος τ'ό Γ'.

Η προφητεία του αλικού δεν άργησε πολύ να πραγματοποιηθί. Λίγα χρόνια μετά τον θάνατο του Ναπολέοντος τ'ό Γ', ο γιός του σκοτώθηκε στην Νότι Άφρική, πολεμώντας κατά των Ζουλού.

Εξαιρετικώς ρωμαντική εινε ή ιστορία του περιφημού δαχτυλιδιού της στέψης των Άγγλων βασιλέων.

Κατά την παράδοσι, τ'ό δαχτυλίδι αυτό ήταν ένα κοινό δαχτυλίδι, που τ'ό φορούσε ο Έδουάρδος ο Έξομολογητής, ο οποίος τ'ό χάρισε μια μέρα σ' έναν φτωχό, που έκανε έρεσι γιά να πιάσει τ'ό Ιεροσόλυμα προσκυνητής.

"Όταν ο φτωχός προσκυνητής έφτασε στους Άγίους Τόπους, ο Άγιος Ιωάννης είδε τ'ό δαχτυλίδι κι' άφου ρώτησε τον προσκυνητή που τ'ό έφηκε, τ'ό τ'ό ελόγησε και τ'ό συνέσπεσε να τ'ό επιστρέψι στον Έδουάρδο.

Ο φτωχός προσκυνητής έπέλεσε την έντολή του Άγιου Ιωάννου, κι' έτσι τ'ό άγιασμένο αυτό δαχτυλίδι φυλάγεται από τότε στην Λεωφανοθήκη τ'ό Έξομολογητού στο Οδοντιστήριο. Άπό κεί δεν τ'ό θάγαν παρά μονάχα κάθε φορά που πρόκειται να στεφθί ο νέος βασιλεύς της Άγγλιας.

Ο Μπελλόνε πλησίασε, καμαρωτός και περήφανος, τον κύριό του, κρατώντας στο στόμα τη δυναμίτιδα με την άνημένη θρυαλίδα!...

Η ΣΤΗΛΗ ΤΗΣ MONTAIN

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΑΤΘΙΔΩΝ

ΣΙΛΟΥΕΤΤΕΣ ΑΠΟ ΤΑ ΣΑΛΟΝΙΑ

Α. Δ.

Τίποσ ώραίς Βενετσιάνες, με μάτια που μαγνιίζουν τ'ό ενδιαφέρον. Φυσιογνωμία θερμή, έκτακτος εκφραστική, που την διακρίνει συμπληρωμένη. Μία των τελευταίων δεξιώσεων όφειλε την επιτυχία της στην συμπληρωτική που διέκρινε την οικοδόσποινα και συνετέλεσε σ'ό ν' άποκομίσουν τις πλέον ώραίς έντυπώσεις από τ'ό άπόγευμα, που διήλθεν οι έκλεκτοι κύριοι των κεκλημένων παρά τη έκλεκτή κυρία. Αι έμψυχές της στις κομψότερες κοσμικές δεξιώσεις εινε εκ των πλέον ενδιαφερονών.

Η MONTAIN

ΚΟΣΜΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

—Και' ατάς, πληθώρα δεξιώσεων. Η μία διαδέχεται την άλλην, με πολύ άντράν. Τελευταίος προσετέθησαν και αι πρόσ τιμήν των μελών του Όλμπιακού Συνεδρίου.

—Εναός εινε διά μιας λαμπρός έσπερίδος παρά τ'ό κ. Γ. Άδέων. Σ' ένα πλαίσιο έκτακτος πολιτελής και καλαισθητον, διήλθεν ή πλέον έκλεκτ' Άθηναίη κοινωνία μια έκτακτος ευχάριστη βραδεία. —Πρωτότατο: Ο ύπογράφος κ. Μάξιμος, ο ύπογράφος και ή κ. Στ. Λορένδου, ο κ. και ή κ. Βολανάκη, ο κ. και ή κ. Γ. Μελά, ο κ. και ή κ. Άρεντούλη, ο κ. και ή κ. Σκοιζέ.

—Τουαλέτες πολύ σίχ, έμψυγές, και άλλες μονόχρωμες, σε τόνους παστέλ, όπως ή κ. Ζαΐνη, θραυσιότη, με μπλε-παστέλ, ή κ. Καβάδια, έκτακτος διακοσμητική, με μπλε τουαλέττα, ή κ. Λόρα Σταύρου, θαυμασίας όμορφας, με μπλε-τεχνοκώς ζωοτομένη τουαλέττα, ή κ. Μικέ Καμπάνη, πολύ ώραία, με άσπρη καλλιγράμμη τουαλέττα, ή κ. Μαίρη Σταθάτου.

—Επίσης παρίσταντο: Ο κ. και ή κ. Κ. Ηλιάσκου, ή κ. Βαλαωρίτη, ο κ. και ή κ. Σινιόσσηλον.

—Ενα μπουκέτο από κοινές κομψές, άνθισμένες πολύχρωμες τουαλέτες, αι κ. κ. Ζαλοκώστα, Μελά, Καρέλια, Παπαχατζή, Μαρία Αεθίδη.

—Εις τ'ό χορευτικόν τετρακύνθ' άναμειβόμην σιλονέττα και εξαερακώς χορευτικώς δεινότητος, αι δεσποινίδες Ρωζάνη Σινιόσσηλον και αι δεσποινίδες Άνδριτσάκη.

—Όραία δεξίωσις παρά τ'ό βαρόννη και τη βαρόνη Μάρτρεα, σε έκλεκτον κύκλον κεκλημένων, μετ'έξ των οποίων ή κ. Λίνα Π. Τσαλδάρη, ή κ. Στ. Λορένδου, ή κ. Ναντί Κ. Τσαλδάρη, ο πρεσβεντής και ή βαρόνη Βίμπερ, ή λαίδη Μαίρη Ουάλερ, ο έπιτετραμμένος και ή κ. Βάσσα, ή κ. Έμπερλάν, θελκτική συνομιλήτρια.

—Δύο έκλεκτά παρεπιδημοσία: Η αρχηγική Χουσεΐν και ή κ. Πίης.

—Θαύμα λεπτοτάτης ώρασιότης ή κ. Ζαΐνη, με τουαλέττα μπλε-σέλ.

—Επίσης διακρίνονην τον κ. και την κ. Παπάγου, την δεσποινίδα Ε. Εθελείδη, την κ. Μελάνη Περισσόγλου, τον κ. Γκερό, τον κ. Άνελ, τον κ. Βιέρσση, τον κ. και την κ. Καλλιγιά και τας κομψοτάτας δεσποινίδας Λορένδου και Θεολόγη.

—Μία των ώρασιότερων δεξιώσεων της εποχής, παρά τ'ό κ. και τη κ. Α. Μιχαλακοπούλου.

—Τό θαυμάσιον γούλ, διενετημένον κατά την Άγγλικήν μόδον, όστε ν' άποτελούνται γυνίκες, συνδυασμένες με έπιπλα και καλλιτεχνικές παλαιές στόφες. Αι άδυναται άπλοτάται όσον και άριστοτεχνικά. Βεράντες, τραπέζια, όλα ή τεργίση από των ώρασιότερων Άθηναίων κόσμον.

—Πρωτότατο: Ο άφωτιστογός και ή κ. Τσαλδάρη, ο ύπογράφος και ή κ. Στ. Λορένδου, ο κ. Στ. Τριαντάκης, οι πρεσβενταί Άγγλίας, Αμερικανίας, Γαλλίας, Τσεχίας, Γιουγκοσλαβίας, Βουλγαρίας και Τσεχοσλοβακίας.

Η MONTAIN

Η ΣΤΗΛΗ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΝ

ΠΩΣ ΔΙΑΤΗΡΕΙΤΑΙ Η ΕΜΟΡΦΙΑ

(Η ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ ΤΗΣ ΦΙΛΗΣ ΣΑΣ)

Κύριον Χ. Ρ., Κωνσταντινούπολιν. — Συνιστώ και σε σας να ξεπλένετε τ'ά μάτια σας με τριανταφυλλόνερο, κατά της τριχοπώσεως, δε σας συνιστώ πρότον να κοιμάστε με τα μαλλιά σας, άν εινε δυνατόν σύρσις, γιά να δυναμώσουν. Νά τ'ά βοηθήσετε δε συχνά και επί πολλήν ώσαν και να τ'ά λούζετε μόνο μια φορά την εβδομάδα. Επίσης να κάνετε φρεζιόν στα μαλλιά σας με τ'ό έξης ύγρό:

Alcool camphré 100 gr.
Essence de terebenthine 25 »
Ammoniaque 3 »

Μετά τ'ό ξέβρωμα να ξεπλένετε τ'ό πρόσωπό σας με βρασμένη μολοχάνη και να τ'ό άλείφετε με την έξης δροσιστική κρέμα:

Lanoline 5 gr.
Vaseline 10 »
Eau de roses 20 »
Essence de geranium 0 » 02

Pompadour, Ένταθα. — Όπως λέτε και σείς, είδικώς ίατρος διά καλλυπαστικών έγχειρήσεων δεν υπάχει, αλλά θα σας συνιστούσα να άπεινυθώτε εις τον καθηγητήν κ. Γερουλάνου, ο οποίος, όπως γνωρίζω έξ ιδίας άντλήσεως, έχει κάνει θαύματα εις παροισίας περιπτώσεις. Τό δέμα της ή κόρη σας να τ'ό πλένη με νερό χλιαρό, στο όποιον να έχη ρίξει λίγη σόδα και να τ'ό βάζη λίγη λαβολίνη τ'όιν βγή έξω. Γιά τις οντίδες τ'ό μετώπου και τ'ό προσώπου, σας συνιστώ την έξης καλλυντική μάσκα:

Eau de roses distillée 80 gr.
Glycerine pure 10 »
Oxyde de zinc 4 »
Gomme adraganthe pulvérisée 5 »

Με τ'ό μάγμα αυτό άλείφετε κάθε βράδι τ'ό πρόσωπό σας και τ'ό πρωί ξεπλένετε με λίγο χλιαρό νερό. Πολύ θα σας άφελήση επίσης άν πρωί και βράδι άχνίζετε τ'ό πρόσωπό σας με λίγο λιβάνι, τ'ό όποιον θα κάψετε στο λιβανιστήρι. Τό πρόσωπό σας πρόει προηγουμένως να τ'ό έχετε σκεπάσει μ' ένα τουλάιν. Την θεραπεία αυτή θα εξακολουθήσετε επί δεκαπέντε ήμερες. Γιά τ'ό λιμώ σας σας συνιστώ να χρησιμοποιήτε την έξης κρέμα:

Miel 30 gr.
Axeonge 18 »
Eau de roses 18 »
Huile d'amandes douces 30 »
Teinture de myrrhe 6 »
Suc d'oeignon de lys 6 »

Προηγουμένως τ'ό καθαρίζετε με την έξης λοσιόν:

Infusion de romarin concentrée 100 gr.
Lait d'amandes amères 50 »
Alcoolat de roses 50 »
Teinture de myrrhe 5 »

Κρέμας γιά τ'ό πρόσωπό έχω συστήσει επανειλημμένως σε ποιημένα φύλλα τ'ό «Μπουκέτο». Είπασι και λοσιόν γιά τ'ά χέρια, τις οποίους την συνταγή δά βρήτε στο προηγουμένον φύλλο.

Μικρήν Μελαχροινούλαν. — Καταλήπτερος να σας συμβουλεύση γιά τ'ό ζήτημα που με ρωτάτε εινε ένας οδοντοειδής ίατρος. Όπως είπατε, έγω σας συνιστώ να κάνετε γυμναστική των χεριών. Άποσδήποτε, έγω σας συνιστώ να κάνετε τακτικά έντοινές με κόλλαν ή αλκοόλ.

Ξέννη Π. Κ.

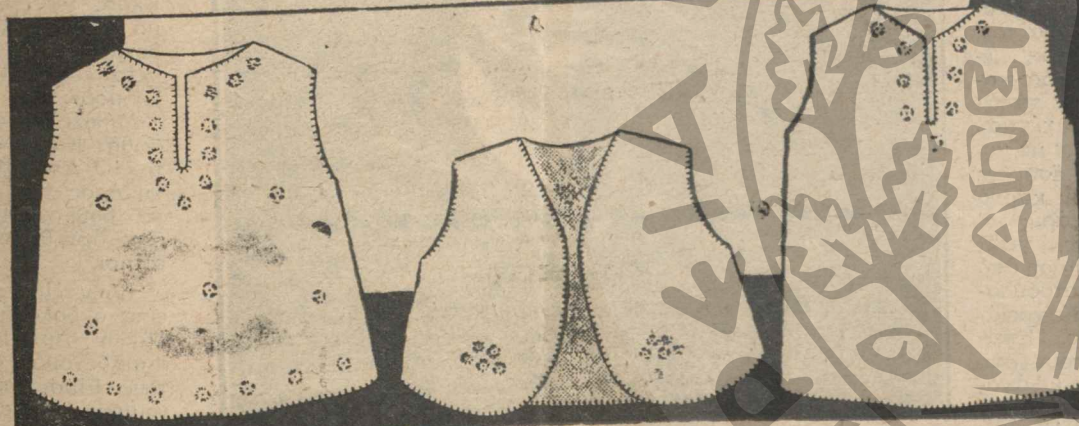
Γιά τις πιτσιλίδες τ'ό προσώπου σας συνιστώ να μεταχειρίζεσθαι, ήλι με προσοχή μίσησας, στα μάτια σας, την έξης λοσιόν, με την όποιαν θα άλείφετε κάθε βράδι τ'ό πρόσωπό σας:

Precipité blanc 5 gr.

Sous nitrate de bismuth 5 gr.

Vaseline 40 »

Η ΦΙΛΗ ΣΑΣ

Τρία παιδικά φουτανάκια, γαρνιρισμένα μ' έλαφρό κέντημα και φετόνι. Τό κέντημα γίνεται με πεταχτές βελονίες σε δύο χρώματα.

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ

ΠΩΣ ΕΓΙΝΑ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου και τέλος)

—Δεν ξέρεις πώς δὲν ἀπὸ τοὺς εὐχόμενους θὰ περάσουν ;... μὲ εἶπε διάφορα.

—Βρέ παιδί, τί γίνεται ;...

Ένας καλὸς τοῦ ἔθνους καὶ τῆς ἐκκλησίας μαχητῆς, ποὺ μοῦ τὸν γνωρίζω, κατὰ τὸ διάστημα τὸ μεταξὺ τῶν δύο πολέμων, στὴ Θεσσαλονίκη, ὁ φίλος καὶ τότε καὶ τώρα—ἀν καὶ μᾶς χωρίσανε πολιτικὲς ιδέες—κ. Χατζηγεωργίου, Στρατιωτικῆς καὶ ἀπὸ τοῦ δράσαντος στὸν ἀνταρτοῦ, πολιτικῆς στὰ χρόνια τὰ κατοικινὰ καὶ βουλευτῆς μετέπειτα Θεσσαλονίκης. Εἶχαμε μάλιστα συνδεθῆ ποτὶ καὶ εἶχαμε πολλὰς φορές διασκεδάσει μὲ τὸν Ἀρσένιο, ὅπως μπορεῖ νὰ διασκεδάσει ἕνας ἱερομένους, σεμνὸς καὶ σοβαρὸς, καὶ μάλιστα ἐκείνης τῆς ἡμέρας, μέσα στὸ σπίτι του.

Βλέπω ἀκόμα ἐδῶ πὺν γράφω — ἀν καὶ χρόνια ἔχω νὰ τὸν δῶ — τὰ ἔξυπνα, τὰ γελαστά καὶ γεμάτα σπῆδες γαλανὰ του μάτια καὶ τὸ πάντα ζωηρὸ καὶ φρέσκο πρόσωπό του, καὶ ἀκούω τὴν καλὴ φωνή του νὰ μὲ προσφωνεῖ, ὅπως τ' ἀπόγευμα ἐκεῖνο εἰς τὴν Στρονιτσίτσα :

—Βρεεεε παιδί, τί γίνεται ;... Ποῦ βρίσκῃσαι ; Ποῦ εἶσαι ; Καὶ πὺς γλῦτωσες ;...

—Ἐχασα τὰ πάντα, τοῦ ἀπάντησα, ἀπὸ τὸ φόβο τῆς χολέρας, καὶ μονάχα τὸν «ἐμπιστευτικὸν» φάκελλο δὲν ἔχασα....

—Καὶ ἀπὸ ποῦ ἔρχῃσαι ; μὲ ξαναρώτησε.

—Ἀπὸ ἐδῶ ἀπάνω, τοῦ εἶπα, ἀπὸ τὸ Μάλλεσι.

Καὶ τοῦ ἔδειξα πρὸς τὰ βορεινὰ, ποὺ διαγραφότανε στὸ βάθος τοῦ οὐρίζοντος, πέρα μακρινὰ, ψηλὸ καὶ βαθυνάγιο, τὸ ὄρος !

—Ἀπὸ τὸ Μάλλεσι ! μὲ ξαναεἶπε, σὰν νὰ μὴν ἔκρινε καλά. Καὶ ἤρθε μοναχὸς σὺν ;

—Ὀλομόναχος !

—Καὶ πὺς γλῦτωσες ;

—Μὲ φύλαξε ὁ Θεὸς καὶ αἰ...μέλλονσαι εὐχαί σου !

—Πιὸ παλαβοί, μὲ πρόσθεσε, μᾶλλον σὰν νὰ μιλᾷτε στὸν ἐαυτόν σου, ἦσαν ἐκεῖνοι ποὺ σ' ἔστειλαν !...

Τὰ ἴδια μὲ εἶπε κατόπιν καὶ ὁ συνταγματάρχης, ὁ Χρηστὸς ὁ Νταλιάνης, τὸν ὁποῖο ἔδωσα τὸν φάκελλο, ποὺ μὲ μίαν εἰχε ἔλθει μὲ τὸ τάγμα του ἢ σὺνταγμα του, καὶ ἀνέλαβε προσωρινῶς τὸ Φρουραρχεῖο τῆς Στρονιτσίτσας, ὅπου νὰ ἔλθουν καὶ τὰ ἄλλα τμήματα τοῦ προελαύνοντος στρατοῦ μας.

—Ἐλα, μὲ λέγει ὁ Ἀρσένιος, νὰ πάμε στὴ Μητρόπολιν νὰ σὲ φιλοξενήσω....

—Χολέρα δὲν ἔχετε ἐκεῖ ;...

—Χολέρα !...Τὴ χολέρα φοβόσασιν, μὲ εἶπε ὁ Ἀρσένιος, καὶ τοὺς Βουλγάρους, ἀπ' τοὺς ὁποίους πραγματικὰ κινδύνειν, δὲν τοὺς σκέφτηκες διόλου !...

—Τοὺς Βουλγάρους, τοῦ ἀπάντησα, δὲν τοὺς φοβάμαι, γιατί ἔσονται τοὺς συναντήσωμε, τοὺς τσακίσωμε, ἀλλὰ ἡ χολέρα εἶνε ἐκεῖνη ποὺ μᾶς νίκησε καὶ πάει νὰ μᾶς τσακίσῃ !...

—Μόνον ἐσένα ἡ χολέρα νίκησε !... Οἱ ἄλλοι τὴν νίκησαν ! Ἐκεῖ ἀπάνω δὲν ἵπταται φόβος πειὰ !... Ἐλα... *

Μιὰ βαθεῖα κοίτη μὲ ἔσπτο καρφί, στὴ Μητρόπολιν, ἦταν μιὰ ἀναξωρογόνιμος ἀπὸ τῆς λίγης ποὺ θυμοῦμαι στὴ ζωὴ μου.

—Θ' ἀργήσῃ λίγο νὰ γίνῃ τὸ φαί, μὲ λέγει ὁ Ἀρσένιος,

γιὰτὶ μᾶς ἤρθαν πολλοὶ ἀξιωματικοὶ ἀτόψω. Θέλεις νὰ ταμάρῃς ἡ πότα ;...

Ἀλλὰ, ὅσο νὰ γίνῃ τὸ φαί, ἐγὼ εἶχα ἀποκοιμηθῇ ἀπάνω στὸ ντιβάνι.

—Ὁ Δεσπότης σὲ περιμένει γιὰ τὸ δείπνο, μὲ εἶπε σὲ λίγο ἕνας ὑπηρετῆς τοῦ Δεσποτικοῦ.

Μὰ οὔτε δείπνο ἤτοῦσα, οὔτε τίποτε. Ἀλλωστε, καὶ τὸ σαλόνι καὶ ἡ τραπέζια ἦσαν γεμάτη ἀξιωματικούς, ταγματάρχους, ἀντισυνταγματάρχους, ὑπαρχοὺς καὶ λοχαγούς.

—Ὅλο καὶ ἀνιστῶνται !...

Πῶς θὰ παρακαθόμουν ἐγὼ ;

—Γινο, Δεσπότη μου, τοῦ λέω, καὶ ὅχι δειπνο ! Ὑπνο !...

—Καλὰ, ἀλλὰ μόνον ποὺ θὰ σὲ βάνουμε στὸ Σκενοφυλάκιο νὰ κοιμηθῇς ! Ὅλα τὰ δομῆματα τῆς Μητροπόλεως τάπασαν ἀτόψω οἱ ἀξιωματικοί... *

Βάλε με καὶ στὸ Σκενοφυλάκιο, βάλε με καὶ στὴ ντουλάπα, καὶ ὅπου θέλεις βάλε με. Νὰ κοιμηθῇ νάχα κάπου καὶ ἄλλο δὲν ζητῶ !...

Ἐνας ὑπηρετῆς, μὲ ἕνα κεράκι ἀναμμένο, μ' ὀδήγησε σὲ μιὰ μαρμάρη, στενὴ καὶ σκοτεινὴ. Στὴν ἄκρην ἐκείνη μὲ ἀπὸ κρεβάτι. Ἄλλο τίποτα δὲν κίτταζε. Ἐπὰς βαρεῖα καὶ πεθαιμένος... *

—Νὰ σβύσω τὸ κερί ; μὲ εἶπε ὁ ἱσαλλῆρος.

Τὸ τοποθέτησε σὲ μιὰ καρέκλα δίπλα μου καὶ τόσῃ.

—Σ' ἀφήνω καὶ τὰ σπῆδα ! μὲ εἶπε.

Πόσες ὥρες κοιμήθηκα, δὲν ξέρω.

Τὴ νύχτα ὅμως ἀισθανόμουν πὺς κρύωνα. Τὰ σπῆδα δὲν μὲν ἔφταναν. Σηκώθηκα, λοιπόν, καὶ πασπατίσας πρὸς τοίχους, μὴπως βοῶ τίποτε ρούχα γιὰ νὰ σκεπασθῶ.

Κι' ἔπασα ἀλήθεια κατὰ πράγματα χοντρά, ἀδρά, περὶ καὶ σπῆδα, ποὺ τὰ πῆρα γιὰ καπνίτες, καὶ κατὰ ἄλλα, λεπτά καὶ μαλακά, ποὺ νόμισα πὺς εἶνε φουστάνια γυναικῶν !...

Τὶ θέλῃν τὰ γυναικεῖα φουστάνια στὸ Σκενοφυλάκιο καὶ ἰδίως στὴ Μητρόπολιν, οὔτε καιρὸ εἶχα, οὔτε καὶ ἀντίκριμα εἶχα γιὰ νὰ τὸ σκεπτῶ. Οὔτε καλὰ—καλὰ τί ἦταν καὶ Σκενοφυλάκιο ἐγνώριζα. Ἐκεῖνο ποὺ μὲ ἐνδιέφερε, ἦταν νὰ σκεπασθῶ μ' αὐτὰ, γιὰ νὰ μὴν κρυθῶ ! Καὶ σκεπαστικὰ βαρεῖα, τόσο βαρεῖα, ποὺ βυθίστηκα καὶ σ' ἄλλο πάλιν ὕπνο !...

Ὅρες ἀρκετὲς θὰ κοιμήθηκα, καὶ ὅταν, χορηγούμενος ἀπὸ ὕπνο, ἔστηνα, ἡ νύχτα ἦταν ἀκόμα βαθεῖα καὶ σκοτεινὴ. Γύρισα, στρεφόμενος, ξανακοιμήθηκα καὶ ξαναἔστηνα. Βαθὴ καὶ ἀδιαπέραστο σκοτάδι γύρω... *

Μωρὸ τὴ νύχτα ἀτέλειωτη εἶνε αὕτη ; σκέφτηκα. Μὴ χάλασε ὁ κόσμος ;

Παρ' ὅλη ὅμως τὴ νύχτα τὴ βαθεῖα, ἀκούω ἀπὸ πᾶσι ἀπὸ τὸν τοῖχο κῶμοι, νὰ διαβαίνῃ, νὰ κινῆται, νὰ μιλᾷ. Ὅσες διάφορες, ὁρεκτικές, μοσχουρίζαν. Λογία ἄκουγαν νὰ κροτοῦν !

—Θὰ εἶνε οἱ ἀξιωματικοὶ τοῦ νέου τάγματος, ποὺ φέρουν νύχτα ! σκέφτηκα.

Ἀρχίσαμε νὰ κοιμηθῶ καὶ πάλιν, ἀλλὰ δὲν μπορούσα.

Ἰσχυροκινώθηκα. Μερικὰ ἀπὸ τὰ σκεπάζματα, ποὺ πῆρα ἀπὸ τοὺς τοίχους, μὲν γρατσούνιζαν τὸ πρόσωπο, καὶ ἄλλα, τὰ μαλακά καὶ τὰ πεταχτά, σὰν νὰ μὲ χάιδευαν.

—Καὶ πάλιν ἡ γυναῖκα, σκέφτηκα, ἔστω καὶ ὅν ἔχει αὐτὸ ἐδῶ τὸ πο...

Καὶ πάλιν ἡ γυναῖκα, σκέφτηκα, ἔστω καὶ ὅν ἔχει αὐτὸ ἐδῶ τὸ πο...

Καὶ ὅμως νὰ σκεπασθῶ, νὰ συλλογίσωμαι περὶ σκεπάζματα καὶ νὰ διαβλέπω μέλλοντα καὶ νὰ πλάττω, νὰ πλάττω μὲ τὴ φαντασία !...

Τὶ εἶνε ἡ ζωὴ !...

Ποῦς νὰ μὲν ἔτλεγε, ἐδῶ καὶ ἕνα χρόνον, ποὺ ἤμουν στὴν Ἀντιγόνη, στὴν Κωνσταντινούπολιν, μαζὶ μὲ τὸν Καλεῖρα, ὅτι ἐφῆτος θὰ κοιμᾶ...

Στὴν Κωνσταντινούπολιν, μαζὶ μὲ τὸν Καλεῖρα...

Μ' ὀδήγησαν νὰ κοιμηθῶ...

Μ' ὀδήγησαν νὰ κοιμηθῶ...

ΤΟΥ. Κ. ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ

—Σεβασμιώτατε !...

μα στρατιωτῆς, νικητῆς, κατακτητῆς, στὴ Στρονιτσίτσα !...

Ἀλήθεια, τί νὰ γίνετα ὁ Καλεῖρας στὴν Πόλιν ; Θυμώμενος τὰ πα...

Νὰ μὴ τὰ σκεπάζωσιν οἱ Τοῦρκοι ; Νὰ μὴ τὸν πῆραν καὶ τὸν ἴδιο στὸν Τοῦρκο στράτο ;

Καὶ μαζὶ μὲ τὸν Καλεῖρα, τὸν Σαναοῦδ, τὴν Σαναοῦδαινα καὶ τὸν Χρηστὸ τὸ Χρηστοβασίλη, σκεπάζομεν τὸν κατρωτισμὸν τοὺς, τὸν με...

γῆλο, καὶ τὰ ὄνειρά τοὺς. Μὰ νὰ τὰ ὄνειρα ποὺ ἐκκληροῦνται !...

Ποῦ γίνετα σάρκα καὶ ὀστά !... Κι' ἐκεῖνοι ποὺ τὰ πραγματοποιήσαν, ἦμας ἐμεῖς, ἐγὼ, ἡ γενεὰ μας !...

Τὶ δόξα καὶ τιμὴ γιὰ μᾶς !...

Μὰ δὲν ἐπρόκειτο νὰ χαμαρῶσω, νὰ ὑπερηφανεύω, καὶ νὰ τὴν ἡ...

ἰδέα τῆς χολέρας... *

Καὶ τρομαγμένος ἀπὸ τὴν μελαγχολίαν τὴν ὀψι τῆς, σκεπάζο...

μενα ὅσο ποὺ ποῦν μπορούσα, σὰν νὰ προσπαθούσα νὰ τροπῶσω, νὰ...

χάσω, νὰ μὴ με δῇ, νὰ μὴ με πῶσῃ !...

Καὶ κρύωνα καὶ πάλιν ὅλος, ἀπὸ τὸ φόβο τῶρα, καὶ τὰ σκεπάζματα...

τοῦ φαί καὶ μαλακά, ὅσο πολλὰ καὶ ἂν ἦσαν, δὲν μὲ ἔσταναν... *

Κι' ἡ ὥρα ἐπενοῦσαν... ἐπενοῦσαν, καὶ ἀκόμη δὲν ἔμελλε... *

—Τὶ διάλοιο συμβαίνει !...

Καὶ οἱ ἄλλοι ὄσω, ποὺ κινεῖται !...

—Βρε μὴν πέθανε, σκέφτηκα. Μὴ μ' ἔκοψε τὴ νύχτα ἡ χολέρα καὶ...

δὲν τὸ κατάλαβα ;...

Καὶ τρομαγμένος ἀπὸ τὴν ἰδέα τοῦτη, πετάχτηκα ἀπάνω, ἔφριξα στῆς...

πλάτες μου μερικὰ ἀπὸ τὰ σκεπάζματά μου καὶ ἔστηνα νὰ βοῶ τὸ κε...

ρῆμα καὶ τὰ σπῆδα, γιὰ νὰ τ' ἀντίκρι. Ἀλλὰ ἡ καρέκλα εἶχε ἀναρτασ...

τῇ οὔτε τὸ κεράκι βοῆκα, οὔτε καὶ τὰ σπῆδα, μέσα στὸ παχὺ σκοτάδι.

Πασιάνετα νὰ βοῶ τὴν πόρτα, μέσα στὴ νύχτα τὴ βαθεῖα τῆς ἀ...

μῆρας μου.

Μὰ καὶ ὅταν τὴν βοῆκα καὶ τὴν ἀνοῖξα, πάλιν ἕνα...

σκοτάδι προβάλε.

—Τὶ διάλοιο συμβαίνει !... εἶπα, καὶ ἀπλώσα τὰ χέρια...

μου νὰ τὸ ἀρπάξω, νὰ τὸ ἔσχω, γιὰ νὰ φουστῇ ἡ...

γῆ, νὰ λάβω ὁ κόσμος καὶ ὁ ντοῦνις καὶ ὁ ἥλιος καὶ ὁ...

καπνιστῆς... *

Καὶ κατὰ ἔπασα πράγματι καὶ τὸ τράβηξα καὶ τὸ...

ἔσχω καὶ ἀπῆλθον, ἐκτυφλωτικῶς, χροσὸ, χαροῦμενο...

τὸ φῶς, ἤτοι, σὰν χρυσὴ πλῆμνη, μέσα στὸ Σκενο...

φυλάκιο.

—Σεβασμιώτατε, τί θέλετε ; ἀκούω νὰ μὲν λήν μιὰ...

φωνή.

Ὅταν καθάρισαν τὰ μάτια μου, κίττασα καὶ δὲν...

γνώριζα τὸν ἐαυτόν μου. Ἦσαν νταμένους μ' ἕναν ὀλό...

χρυσὸ μανδύαν αὐτοκρατορῆς τοῦ Βυζαντινοῦ καὶ ἔλαινα...

καπέλα...

—Σύγουρα, εἶπα, πέθανε καὶ ἄρσασε, καὶ εἶμαι πλέον...

στὸν Παράδεισον, ἐν τόπῳ φωτεινῷ καὶ ἐν οὐρανῷ δι...

καίον !...

—Σεβασμιώτατε !... ἀκούω καὶ πάλιν νὰ μὲν λήν μιὰ...

φωνή γνωστή.

Κίτταζο ποὺ καλὰ. Ἦταν ὁ παιδικὸς μου φίλος, ὁ...

Ἀριστοβούλος ὁ Μαγουλάς, ἀπὸ τὸν Ἐπαχτο, ἐπλο...

γῆς στὸ σῆμα τοῦ Κίτσου καὶ τοῦ Νταλιάνη.

—Βρε Ἀριστοβούλε, τοῦ λέω, ἀρμυρὲς καὶ σὺ !...

Ἀλλὰ δὲν εἶχε ἀγάσει, οὔτε ὁ Ἀριστοβούλος, οὔτε...

ἐγὼ. Στὸ Σκενοφυλάκιο, ὅπου μ' ἔβαλαν νὰ κοιμηθῶ, ἐφυλάσσοντο ὅλα...

τὰ ἱερὰ τὰ ἅγια, τὰ λαμπροκόρητα καὶ λαμπροστολισμένα, καὶ τὰ...

μεταξὺ ἱστοριῶν, ἡ μίση καὶ τὰ διαβήματα καὶ τὰ ἐργάματα τοῦ...

ἀρχιεπισκόπου Στρονιτσίτσας Ἀρσένιο. Γιὰ λόγους εὐνοίας, ἡ καὶ...

γιὰ λόγους οἰκονομικῆς ἀνάγκης, δὲν ἔπρεπε παραδοῦν διόλου, ἡ δὲ...

πόρτα ἀπ' ἔξω ἐκλειπτο μὲ μιὰν «Πύλην», ὅπως λέγουν, κατὰ τὴν...

Βυζαντινὴν συνήθειαν, ἕνα βαθὺ μάλινον παρατέτασμα, ποὺ τὸ ἔχουν ὅλε...

ἡ πόρτες τῶν παλαιῶν Μακεδονικῶν ἀρχοντικῶν, γιὰ νὰ μὴ μπαῖν...

μέσα ὁ ἀέρας. Γιὰ τοῦτο, ἀν καὶ ἡ ὥρα ἦταν πλέον ἔντεκα πρὸ μεσημ...

ρίας, γιὰ μένα ἀκόμα δὲν εἶχε ἔμελλε, γιατί ἔκρυβε τὸ φῶς ἡ...

πύλη καὶ «Πύλη».

Καὶ ὅταν κίτταζο ποὺ καλὰ τὸν ἐαυτόν μου, εἶδα καὶ τὴν ἄλλη πύλην.

ποὺ ἔπαυε μέσα στὸ σκοτάδι :

Ζητώντας σκεπάζματα νὰ σκεπασθῶ, πῆρα ὅλα τὰ ἅγια τοῦ σ...

ρεπασίου, τὰ ἱστοριῶν, τῆς χλαμνίδος καὶ τοὺς ἱερὺς σάκους,

καὶ τὰ σκεπάζματα μ' αὐτὰ. Καὶ αὐτὰ ἦσαν ποὺ μὲν γρατσούνιζαν, μὲ τὰ...

χρόνα τοὺς τὰ κεντρίματα, τὸ πρόσωπο, καὶ αὐτὰ ἦσαν τὰ μεταξὺ...

καὶ μαλακά, τὰ...γυναικεῖα, ὅπως νόμισα, φουστάνια, ποὺ μ' ἔδωσαν.

Καὶ αὐτὰ ἦσαν ποὺ ἔφεγγαν τὸν Ἀριστοβούλο καὶ τοὺς ἄλλους.

τοὺς στρατιώτες, ποὺ καθόντωνσαν τυχαίως ἀπ' ἔξω, στὸ διάδρομο, καὶ...

μὲ προσπαθούσαν, σὰν μὲ εἶδαν νὰ προβάλλω τυλιγμένους ἔτσι, νου...

ζώντας μὲ γὰρ Δεσπότη, ἔτοιμο γιὰ νὰ λειτουργήσῃ...

—Σεβασμιώτατε !... Σεβασμιώτατε !...

—Ἄς ἔχουν τὴν ἐσχά μου !...

ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ

Κανὼς, νερὸ ποὺ τρέχει ἀπὸ τὰ κεραμίδια καὶ γλῶσσὸν γενεῶν,

διώχνουν τὸν ἄνδρα ἀπὸ τὸ σπῆδα.

Ὁ λόκος στὸ μέρος ποὺ βοῆκε πρόβατο, ζητᾷ νὰ βοῇ καὶ ἄλλο.

ΞΕΝΕΣ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ

ΤΑ ΜΑΤΙΑ

Ο ΣΟΥΛΤΑΝΟΣ ΚΙ' Η ΣΟΥΛΤΑΝΑ

(Ἀραβικῇ)

Μιὰ φορὰ καὶ ἕνα καιρὸ ἦταν ἕνας σουλτάνος καὶ μιὰ σουλτάνα, ποὺ κυβερνοῦσαν διὰ γειτονικά βασίλεια. Ὁ σουλτάνος καὶ ἡ σουλτάνα ἔ...

τρεφαν τέτοιο μῦθος ὁ ἕνας ἐναντίον τοῦ ἄλλου, ὥστε πολέμοισιν δια...

κῶς μεταξὺ τοὺς.

Μὰ κάποτε, φρονότα ὁλόκληρα ἀπὸ γκαυοῦντες ἔχτασαν στὰ σῆνο...

Μοῦναι ἀδιάφορο τί εἶναι! Ἐγώ, ὁ Ἀρτέμης, τὸν μισῶ κι' αὐτόν. Τὸν μισῶ θανάσιμα. Καὶ θά τὸν συντρίψω κάτω ἀπ' τὴν πτέρνα μου. Θά τὸν συντρίψω σάν σκουλήκι... Γιατί κι' αὐτὸς μ' ἐπιβουλεύεται. Ὅλοι μ' ἐπιβουλεύονται. Ὅλοι... ὅλοι. Κι' ὁ ἴδιος ὁ Θεός. Κι' αὐτὸς ἀκόμα... Ἀ!... Τὸν λένε Παντοδύναμο. Μὰ ἐγώ, ὁ Ἀρτέμης, θά ὀρθώσω τὸ ἀνάστημά μου κι' ἐναντίον του. Δὲν με φοβίζει πειὰ τίποτα. Οὔτε ὁ Θεός!

Ἡ ὀργή κοχλάζει ἀγρία μέσα μου.

Ἐχω μέσα στὸ στήθος μου ἀναλυτὸ σίδερο, λάβα...

Κλείνω στὴν καρδιά μου τὴν Κόλασι δολοκλήρη, με τίς φλόγες τῆς...

Θέλω νὰ κάνω ἀνθρώπους νὰ πονέσουν, ὅπως πόνεσα, νὰ κλάψουν, νὰ συρθῶν κάτω, μπρὸς στὰ πόδια μου. Θέλω νὰ χύσουν δάκρυα αἵματος. Κι' ἐκεῖνη, κι' ὁ γυῖός μου, κι' ὁ πατέρας τῆς... Ὅλοι... ὅλοι...

Ἔτσι λοιπόν... Στεγάζω μέσα στὸ σπῆτι μου τὴν προδοσία, τὴν ἀτιμία, τὴν ψευτιά, τὴν προσοποίηση.

Ἡ γυναῖκα μου, δὲν εἶνε γυναῖκα μου!

Παίζω ρόλο τοῦ γελοίου, ἐγώ ὁ Ἀρτέμης...

Ὅλοι με μισοῦν, μαὶ καὶ με τρέμουν.

Με προδίνει κι' αὐτὸς ὁ γυῖός μου, ἕνας ἀνάσχυντος, ἕνας θρασὺς κι' ἀχρεῖος. Ἀ, γιατί νὰ μὴ τὸν σκοτώσω προχτές τῆς νύχτας; Γιατί νὰ μὴ τοῦ συντρίψω τὸ κρανίον; Κι' ἄς φοβόσασα στὴ φυλακή...

Τί ἀτιμία!... Ἡ γυναῖκα μου μ' ἀπατᾷ με τὸ παιδί μου!... Εἶν' ἀπίστευτο. Εἶνε πρωτοφανὲς καὶ πρωτόκουστο. Εἶνε βδελυρὸ. Μὰ δὲν ἔχω πειὰ καμμιὰ ἀμφιβολία. Ἀπὸ καιρὸ εἶχα ὀφισιαστὴ καί. Με τρώγανε τὰ φέδια. Εἶχα μυριστὴ τὴν κακοήθειά τους. Μὰ ἐδίσταζα. Εἶχα κάποιον ἀμφιβολία. Τί βλάκας!... Τί βλάκας!...

Τώρα τὰ ἐξηγῶ ὅλα. Ὅλα!...

Τώρα καταλαβαίνω τί λόγο εἶχε τὸ μεγάλο ἐνδιαφέρον τοῦ ἀχρεῖου αὐτοῦ γι' αὐτὴ τὴν ὑποκρίτρια. Δὲν ἦταν ἐνδιαφέρον παιδιοῦ πρὸς τὴν μητέρα του. Τὴ μητέρα του; Τί λέω; Δὲν εἶνε καθόλου μητέρα του. Εἶνε μιά ξένη γιὰ ὅλους μας. Εἶνε ἡ φωτιά πού μπήκε στὸ σπῆτι μου γιὰ νὰ με κάψει. Καὶ τὴ φωτιά αὐτὴ τὴν ἀναβὰ ἐγώ ὁ ἴδιος. Ἐγώ! Ἐγώ ὁ Ἀρτέμης συγκινήθηκα σάν μαθητῆς, σάν παληόπαιδο, ἀπ' τὴ ματαιότητα τῆς γυναικείας ὡμορφιάς. Ἐρωτεύθηκα. Τυφλώθηκα. Τὸ σκέφτομαι αὐτὸ καὶ με πνίγει ἡ ὀργή. Ἐγὼ ποῦχα βάλει ἀσφαλτίνιο θώρακα στὸ στήθος μου κι' εἶχα κλείσει μέσα σ' αὐτὸν τὴν καρδιά μου, πιάστηκα στὰ βρόχια τῆς βλακείας πού λέγεται ἀγάπη, ἔρωτας, κούρουφέξα! Ἐχασα ἔτσι τὰ νερά μου. Τὸ τιμὸν τῆς λογικῆς μοῦφυγε ἀπ' τὰ χέρια. Με πῆρε καὶ με σήκωσε ὁ κακὸς ἄνεμος τῆς ἐρωτικῆς τρέλλας. Παρεφρόνησα!...

Γιὰ νὰ μὴ βρεθῇ κάποιος νὰ με δέση;

Γιατί νὰ μὴ με κλείσουν σ' ἕνα φρενοκομεῖο;

Ὅλα θά μοῦ ἄξιζαν. Γιατί ἤμουν ἕνας ἄρρωστος, ἕνας παρὰφρων.

Κι' ὁ ἴδιος ὁ Διόβολος, ὁ προστάτης μου, μ' ἐγκατέλειψε στὴν περίστασι αὐτή. Συχάθηκε τὸν προστατευόμενό του. Με εἶδε ἐρωτευμένο καὶ γύρισε ἄλλοῦ τὸ μάτια του. Τί γκάφα!... Τί γκάφα!...

Μὰ τώρα πειὰ εἶμαι καλά. Τώρα γιατρεύτηκα... Τώρα συνήλθα... Τώρα εἶμαι κύριος τοῦ ἑαυτοῦ μου καὶ θά ἐκδικηθῶ. Θά ἐκδικηθῶ σκληρά, ἀγρία...

Εἶμαι βέβαιος πὼς ἀγαπιόυμαι.

Δὲν ξέρω ὡς ποῖο σημεῖο ἔφτασε ἡ ἀγάπη τους. Μὰ τί σημαίνει; Θά τοὺς ἐκδικηθῶ σκληρά, κατὰ τρόπο σατανικό. Καὶ θά τοὺς διώξω. Μακρυὰ ἀπ' τὸ σπῆτι μου, μακρυὰ ἀπὸ κοντὰ μου, στὴ δυστυχία, στὴν ἀθλιότητα...

Καὶ μαζὺ τῆς, θά ἐκδικηθῶ κι' ὅλους τοὺς δικούς τῆς. Ὅλο τῆς τὸ σπῆτι. Θέλω νὰ δῶ τὸν πατέρα τῆς στὴ φυλακή, τὴ μητέρα τῆς ζητιάνια καὶ τ' ἀδελφία τῆς στοὺς πέντε δρόμους, ν' ἀλχηθῶν.

Ξέρω καλά τὴν πονηρία τῶν γυναικῶν. Μὰ ἔγνοια σου, μικρὴ ὑποκρίτρια!

Θά παραφυλάξω, θ' ἀγρυπνήσω, θά κουρασθῶ καὶ θά σὰς πιάσω. Θέλω νὰ ἐξευτελιστῇς μπρὸς στὰ μάτια μου. Θέλω νὰ μοῦ ζητᾷς γονατιστὴ ἔλεος. Μὰ ἡ καρδιά μου, πού τόσο τὴν αἰματοῦσε, θάναί πειὰ πέτρινη γιὰ σένα.

Θά μποροῦσα νὰ διώξω ἀπὸ τώρα κι' αὐτὴν κι' ἐκεῖνον ἀπ'

τὸ σπῆτι. Μὰ ὄχι. Θέλω νὰ χορτάσω τὴν ἐκδίκησί μου. Συνήθα πειὰ. Εἶμαι ὁ παληὸς Ἀρτέμης. Εἶμαι ὁ παληὸς ἀνθρωπῆς. Ξαναβρήκα τὸν ἑαυτό μου. Κι' ἀλλοιμόνὸ τους, ἀλλοιμόνὸ τους!...

(Ἀπ' τὸ Ἡμερολόγιο τῆς Φλώρας Μπριλλάντη)

Συνέχεια. Δὲν εἶχα ἄδικο. Ὁ οὐρανὸς τῆς ζωῆς μου ἐνε βρειδιά κι' ἀπειλητικὰ συννεφιασμένος αὐτὴ τὴν φορὰ. Ὁ Ἀρτέμης μοῦ τοιμάζει κάποια μεγάλη λῦπη. Τρέμω... Καὶ δὲν μπορῶ νὰ καταλάβω ἀπὸ ποῦ νὰ φυλαχθῶ.

Τώρα πειὰ κατάλαβε κι' ὁ Λεάνδρος πόσο ἔχω δίκην. Ὑποπεύεται κι' αὐτὸς κάποια συμφορά. Κι' ἀνησυχεῖ, ἀγωνιά. Χτες μοῦ μίλησε πάλι γιὰ τὸ ἴδιο ζήτημα, πού τόσο με θλίβει καὶ με πειράζει.

—Πρέπει νὰ φύγουμε, μοῦ εἶπε, πρὶν ξεσπάσει ἡ ὑπόρα. Νὰ φύγουμε;

Καὶ ποῦ νὰ πάμε, Θεέ μου;

Εἴμαστε δεμένοι ἐδῶ μέσα, με τὴν ἀλυσίδα τῆς πὸ σκληρῆς ἀνάγκης.

Τὸ ξήγησα αὐτὸ στὸ Λεάνδρου καὶ τὸ παραδέχθηκε τέλος. Γονάτισε μπρὸς μου κι' ὄρχισε νὰ κλαίη, με τὸ κεφάλι του ἐκουμπισμένο στὰ γόνατά μου, φιλώντας τὸ χέρι μου.

Προσπάθησα νὰ τὸν παρηγορήσω, μὰ στάθηκε ἀδύνατον. Κι' ὄρχισα τέλος νὰ κλαίω κι' ἐγὼ μαζὺ του.

Ἀέσφανα, ἀκούσαμε τὴν πόρτα κάτω ν' ἀνοίγῃ. Παράστα ἀπ' τὸ πόθο μου.

Ὁ Λεάνδρος τινάχτηκε πάνω κι' ἔτρεξε στὴ κάμαρά του.

Σκούπισα γρήγορα-γρήγορα τὰ μάτια μου καὶ προσομῆθηκα πὺς διασάξω κάποιο βιβλίον...

Ἦταν ὁ Ἀρτέμης.

Με κύτταξε ὑποπτα.

—Καλησπέρα, εἶπε ἡρᾶ.

Κι' ἔπειτα πρόσθεσε:

—Κλαίτε;

Ἡ φωνὴ του ἦταν εἰρηνική.

Δὲν τοῦδωσα ἀπάντησι.

Μὰ αὐτὸ δὲν τὸν πείραξε. Βῆκε ἀπ' τὸ σαλόνι, κουνώντας τὸ κεφάλι του.

Θάδινα τὴ μισί μου ζωὴ, γιὰ νὰ μποροῦσα νὰ διασάξω μέσα στὸ κεφάλι τοῦ ἀνθρώπου αὐτοῦ.

Τί νὰ σκέφτεται ἄραγε; Τί σκεῖν ἄζει ὁ σατανὰς αὐτός, με τὴν ἑπέραντη κακία;

Καθίσαμε στὸ τραπέζι.

Τί κρύο δέπνο! Δείπνο παρὰγοριᾶς, θάλεγε κανεῖς. Μαῖες παρηγοριᾶς!

Τρώμε, χωρίς νὰ μιλάμε.

Δουλεύουν τὰ δόντια.

Ἡ γλῶσσες ἔχουν σπάσει. Κι' ἐκδικήσαμε τὸν Θεόν.

Εἴμαστε τρεῖς ἀνθρωποὶ, τρεῖς ἔχθροὶ στὸ ἴδιο τραπέζι. Μὰς χωρίζει δολοκλήρη ἄθυσσος. Τρώμε καὶ σχεδιάζουμε πὼς θ' ἀληθοεξοντωθούμε...

Ἔτσι φτάσαμε στὰ φρούτα, χωρίς ν' ἀνταλλάξουμε λέξι.

Ἡ σιωπὴ αὐτὴ με στενοχωροῦσε φυσικά, με βασάνιζε. Καθίταν σάν βουρὸ ἀπάνω στὴν ψυχὴ μου.

Ἀέσφανα, ὁ Ἀρτέμης γύρισε στὸ Λεάνδρου καὶ τοῦ εἶπε:

—Ν' ἀρχίσῃς νὰ ἐτοιμάζεσαι. Θά κάμῃς ἕνα ταξίδι γιὰ τὴς δουλειές μας.

Ὁ Λεάνδρος ἐφανίστηκε.

Δὲν περίμενε τὸ ἀπρόοπτο αὐτό.

Μὰ καὶ μένα σφίχτηκε ἡ καρδιά μου.

—Ταξεῖδι; ρώτησε ὁ Λεάνδρος, κυττάζοντας τὸν πατέρα του.

—Υποθέτω δὲ ἐξηγήθηκα καλά, ἀπάντησε κάπως ἀπότομα ὁ Ἀρτέμης. Θά πᾶς ἕνα ταξιδάκι στὴ Θεσσαλονίκη, γιὰ νὰ ἐπιστρέψῃς μερικὰ χρήματα πού μᾶς χρωστάει ἕνας Ἑβραῖος ἑμπορὸς.

Ὁ Λεάνδρος δὲν ἀπάντησε.

—Ἐχεις καμμιὰ δουλειὰ στὴν Ἀθήνα, τίποτε ὑποθέσεις;

ρώτησε ὁ πατέρας του.

—Ὅχι, εἶπε ἔξω ὁ Λεάνδρος.

—Μήπως δὲν θές νὰ ταξιδεύῃς;

—Δὲν εἶπα αἰτιό.

—Λοιπόν, ἔρχισε νὰ ἐτοιμάζεσαι.

—Μπορῶ νὰ μάθω πότε πρέπει νὰ φύγω;

(Ἀκολουθεῖ)

ΚΥΡΙΑ μου,

Ἐχω μιά ἐβδομάδα τώρα πού βρίσκομαι ἐξαπλωμένος κάτω ἀπ' τὴ σκηνή μου, με τὸ στήθος τρυπημένο ἀπὸ μιά σφαῖρα.

Στὸ διάστημα αὐτό, παλεύοντας κάθε στιγμὴ με τὸν θάνατο, ἔβλεπα νὰ μεταφέρουν με τὸ φορεῖο στὴς πλαγινὲς σκηνὲς συναδέλφους μου νέους καὶ δυνατούς καὶ τοὺς ξαναθάζον ἐπειτα ἀπὸ δυὸ-τρεῖς μέρες πώματα ἀψύχα.

Αὐτὸ θά γίνῃ καὶ γιὰ μένα ἀπόψε ἢ αὔριο τὸ πολύ. Τὸ ἐγγύαται ἡ φρικτὴ πληγὴ τοῦ στήθους μου, κι' ὁ πυρετὸς πού με καίει ἐδῶ κι' ὀχτὼ ἡμέρες τώρα.

Αἰτία τοῦ θανάτου μου εἶσθε οἱ, ἀγαπημένη μου. Ὡ, μὴν πορᾶσθε! Δὲν πρόκειται ν' ἀκούσετε ἀπ' τὸ στόμα μου κατάρτες. Ἐχω ὑποφέρει πολλὰ ἐξ αἰτίας σας, μὰ ἡ καρδιά μου δὲν μπορεῖ νὰ κλείσῃ μέσα τῆς αἰσθήματα σκληρὰ κι' ἀμείλικτα!

Πεθαίνω ἀπόψε ἢ αὔριο τὸ πολύ. Φεύγω ἀπ' τὸν μάτανο αὐτὸν κόσμο, χωρίς μνησικακία, χωρίς πίκρα. Γιὰ ἕνα μονάχα παρακαλῶ τὸν Θεό, πού θά με κρίνῃ σὲ λίγες ὥρες. Κι' αὐτὸ εἶπε ἡ ἀνέλεη, ἡ ἀπόλυτὴ εὐτυχία σας!

Ναί. Εἶσθε παντρεμένη πειὰ με ἄλλον, κι' ἐγὼ πεθαίνω ἐξ αἰτίας σας μέσα σὲ λίγες ὥρες. Εἶμαι βέβαιος γιὰ τὸν γρήγορο καὶ ποσοχρῆ θάνατό μου, κι' ἂν μοῦμενε ἄλλωστε γι' αὐτὸ μιά μικρὴ ἀμειβοσία, με βεβαίως σχετικὰ πρὶν ἀπὸ μισὴ ὥρα—ὁ ἱερεὺς τοῦ συντάγματός μου.

Αὐτὸ ἡ ἀνεκούσιος πολύ... Χωρὶς νὰ γίνω μάλιστα καιρὸ, φώναξα ἕνα νοσοκόμο καὶ με τὸ πρόθυμο χέρι του σοῦ γράψω τίς γραμμές αὐτές, τίς τελευταῖες πού θά λάβῃς ἀπὸ μένα!

Θυμάσαι, ἀγαπημένη μου κυρία, τίς ἀλημονήτες γιὰ μένα ἡμέρες, πού περᾶσαμε κεῖ κάτω στὴν ἑπαυλὶ σας τῶν Ἀρδενῶν;

Πέρασε ἕνας χρόνος ἀπὸ τότε. Ἡμουν ἕνας νεαρὸς ἀνθυπολοχαγὸς τότε καὶ μόλις εἶχα βῆ ἀπ' τὰ θρανία τῆς σχολῆς τοῦ Σαῖν-Σύρ. Μόλις πῆρα τὴν ἀδεία μου, μιά ἡμερῶς ἀπὸ τὸν ἑαυτὸ μου, ἐπῆρε νὰ πάρω πρὶν τὸ ἔμπροσθέν μου τοποθετηθεῖ σὲ σύνταγμα.

συνήθησα στὸ δρόμο τὸν ἀδελφὸ σας. Παιλὸς μου φίλος ἀπ' τὸ Λύκειο, χάρις ὅτι μόλις ἡ εἶδε με τὴν καινούργια στολή μου. Θυμήθηκαμε τὰ παιδικὰ μας χρόνια καὶ σὲ μιά στιγμὴ ἐνθουσιασμοῦ ὁ ἀδελφός σας μοῦ εἶπε:

—Καὶ ποῦ σκέπτεσαι νὰ περάσῃς τὸν μὴν τῆς ἀδείας σου;

—Στοὺς γονεῖς μου, τοῦ ἀποκρίθηκα.

—Παί καλά γιὰ τίς δεκαπέντε ἡμέρες, μοῦ ξανάπε. Ἐρχεσαι ὅμως τίς ἄλλες δεκαπέντε νὰ τίς περάσουμε μαζὺ στὴς Ἀρδενές;...

Θά γνωρίσης καὶ τὴν ἀδελφὴν μου κι' ἀμέσως θά γίνετε δυὸ καλοὶ φίλοι... Τῆς ἔχω μιλήσει πολλές φορές γιὰ σένα, ὅπως καὶ σὲ σένα γι' αὐτήν...

Κυρία μου, δέχθηκα ἀμέσως τὴν πρότασι τοῦ ἀδελφοῦ σας. Τὸν ἀγαποῦσα σάν δικό μου ἀδελφὸ, κι' ἤξερα ἐπίσης ὅτι στὸ κτήμα σας τῶν Ἀρδενῶν μποροῦσε κανένας νὰ κυνηγήσῃ ἐλάφι καὶ ζαρκάδια.

Ὅσο γιὰ σᾶς, κυρία μου, δὲν ἀπασχόλησα καθόλου τὸ μυαλό μου. Σὰς θεωροῦσα πάντα—σύμφωνα με τίς περιγραφές καὶ τὰ λεγόμενα τοῦ ἀδελφοῦ σας—σάν μιά κοπελλίτσα με χίλιες χάρες κι' ἄλλες τόσες παιδιάτικες ιδιοτροπίες.

Ἦσθα. Μὰ δὲν ἦταν παιδούλα ἐκεῖνη πού ἀντίκρουσα, μόλις με σύσπεσε σὲ σᾶς ὁ ἀδελφός σας.

Ὅχι. Ἦταν μιά θελκτικὴ δεσποινὴς, μιά ἀξιολάτρευτὴ ὑπαρξία, μιά μοιραία ὡμορφιάς γυναῖκα, ἕνας γοητευτικὸς ἀγγεῖλος με μόνια διαβολικά!

Πέρασα κοντὰ σας δεκαπέντε ἀλημονήτες ἡμέρες. Ἡμέρες πού θάρουν στὴ ζωὴ μου σάν χρόνια ἀτελείωτα μεθυστικῆς εὐτυχίας. Ἡμέρες πού τίς ἐνοῦσα τόσο θαθεῖα καὶ τόσο ἐντονα ὥστε τώρα πού πεθαίνω με ἀποζημιώνουν σάν αἰῶνες ἀπὸ κρηταινῆς ζωῆς!

Κάποιο βράδυ, εἶχα τὴν τόλμη νὰ σᾶς ψιθυρίσω πόσο σᾶς ἀγαποῦσα. Μοῦ χαμογελάσατε εὐνοϊκά, μοῦ σφίξατε τὸ χέρι, κι' ἐπὶ γιὰ ἄλλη ἀπάντησι, μοῦ προσέφερατε δυὸ δροσερά καὶ μισοσιγνιμένα χεῖλη.

Ρώτησα ἀπ' αὐτὰ τὴν πὸ συγκλονιστικὴ ἡδονὴ τῆς ζωῆς μου. Κι' ἐνῶ, ζῶντας ἀκόμη ἀπὸ τὴν συγκίνησι, σᾶς κύτταξα με ἄβουλη κι' ἀνέκφραστη λατρεία, σᾶς ἀκούσα νὰ μοῦ ψιθυρίζετε:

—Ἦσως ἕνα γαλόνι ἀκόμη, κάνει τὸν μπαμπὰ νὰ σᾶς προσεγγίξῃ καὶ νὰ θελήσῃ νὰ σᾶς κάνῃ παιδί του!

ΞΕΝΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ ΠΩΛ ΠΟΥΡΣΕΛ

(Στὴ μνηστὴ μου μιάς ἑβδομάδας...)

χαρίσατε τὸν ἡδονικὸ πόνο τοῦ δευτέρου φιλοῦ σας, μοῦ ψιθυρίσατε καὶ πάλιν ἐντωμεταξύ:

—Βασισθῆτε σὲ μένα, γιὰ τὸ μέλλον μας!

Καὶ τότε, ἐκεῖνη τὴν ἴδια στιγμὴ, σκέφθηκα τὴν Μαδαγασκάρη, ἐγὼ, τὸ ἀμούστακο ἀκόμη παιδί. Ἐκεῖ κάτω—ἐδῶ κάτω πού πεθαίνω τώρα, μακρυὰ σας—γινόταν ὁ πόλεμος ὁ μανιακὸς, ἐκεῖ κάτω χυνόταν ἀφθονο αἷμα, μὰ ἐκεῖ κάτω θρικόταν καὶ τὸ τόσο ποθητὸ δεύτερο γαλόνι μου!

Σὰς εἶπα τότε τὴ σκέψι μου, κυρία μου. Καὶ μοῦ εἶπατε τότε:—μὰ δὲν σκεφθήκατε ἄραγε πὼς ἴσως χάσω τὴ ζωὴ μου; με τὸν ἴδιο μοιραῖο τόνον στὴ φωνή σας;

—Πηγαίνετε...καί...καὶ θά σᾶς περιμένω!

Ἦρθα, κυρία μου, ἐδῶ πρὶν ἀπὸ 8 μῆνες. Μοῦ ζητήσατε τότε ἕνα γαλόνι κι' ἐγὼ σᾶς πρόσφερα δυὸ, συντροφευμένα ἀπὸ ἕνα παρᾶσθον. Μέσα σὲ ὀχτὼ μῆνες ἔγινε λοχαγὸς καὶ πῆρα τὸ σταυρὸ τῆς Λεγεώνας.

Κράτησα τὴν ὑπόσχεσί μου καὶ με τὸ παραπάνω μάλιστα, τίμια κι' εὐλικρινὰ σάν ἄνδρας. Κι' ἐσείς ἐντωμεταξύ τί κάνατε;

—Ὡ, κι' ἐσείς κρατήσατε τὴν ὑπόσχεσί σας με σταθερότητα καὶ πίστι γυναικεία!

Πῶς; Χαμογελάτε ἴσως, δύσπιστα; Μὰ νὰ τὴν ἡ ἀπόδειξις, κυρία μου! Νὰ τί διάβασα πρὶν ἀπὸ δέκα ἡμέρες, σὲ μιά Παρισινὴ ἐφημερίδα, ἡ ὁποία ἐφθασε ἐδῶ με καθυστέρησι δυὸ μηνῶν:

«Προχθὲς ἐτελέσθησαν οἱ εὐτυχεῖς γάμοι τοῦ κόμητος Ραμὸν ντὲ Φλερὺς ντελλὰ Μαρινιέρ μετὰ τῆς δεσποινίδος Μαγδαληνῆς ντὲ Φιγκιέ, εἰς τὴν ἐν Ἀρδέννας μαγευτικὴν ἑπαυλὶν τῆς νύμφης»!

Κυρία μου, κυρία Μαγδαληνὴ ντὲ Φλερὺς ντελλὰ Μαρινιέρ, σᾶς βεβαίω, ὅτι ἐκεῖνη τὴ στιγμὴ μοῦ φάνηκε πὼς τρελλανόμουν...

Ὅλα γύρω μου ἔσθυσαν σιγά-σιγά, καὶ τὸ χάος πού ἀπλώθηκε γέμισε ἀπ' τὸ δυνάμει σας! Ἀχ, αὐτὸ τὸ ἀγαπημένο δυνάμει σας, πού τόσες φορές με στήριξε στὴς κακοτυχίες τοῦ φρικτοῦ πολέμου, καὶ πού τόσες φορές με προφύλαξε ἀπ' τίς φονικές σφαῖρες τῶν ἰθαγενῶν, αὐτὸ τὸ λατρετὸ δυνάμει σας τότε, ἄρχισε νὰ με κατὴ δουλητῆς!

Ἐνοῦσα κατὶ νὰ σπᾶζῃ μέσα μου, καὶ νὰ μοῦ προέξῃ ἕναν τέτοιο πόνο, ὥστε γιὰ πολλὴ ὥρα ὅσοι μ' ἔβλεπαν με γομίζαν γιὰ παράφρονα!

Οἱ συναδέλφοί μου ἐνδιαφέρθηκαν με στοργὴ γιὰ μένα, μὰ ἐγὼ τοὺς ἀπομακρύνω με τὸ χαμόγελο στὰ χεῖλη, με τὴ λύσσα στὴν καρδιά καὶ με τὸν θάνατο στὴν ψυχή...

Εἶχα πειὰ νοιώσει, ὅτι τὴν ἐποχὴ ἐκεῖνη δὲν ἤμουν τίποτε ἄλλο γιὰ σᾶς, παρὰ ἕνα φλέττ ἐπιπόλαιο, κι' ἕνα καπρίτσιο στιγμιαίο!

Μίσους ἀμέσως, κυρία μου, τὸ «σέρε» καὶ τὸ «καπρίτσιο» σας αὐτὸ, γιατί ἡ καρδιά μου πού σᾶς λατρεῖ θαθεῖα ἀκόμη, ἦταν ἀνίκανη νὰ μισήσῃ ἑσᾶς...

Καὶ τόσο ἀγριο ἦταν τὸ μῖσος μου, τόσο τρελλὸ καὶ τόσο βασανιστικὸ, ὥστε τὴν ἄλλη ἡμέρα τὸ πρωῒ ἔπειτα ἀπὸ μιανύγχα ἀγρυπνῆ καὶ κολασμένη—θέλησα ν' ἀνεβῶ στὸν οὐρανόν...

ΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΜΙΧΕΛ ΜΟΡΡΑ

Ο ΚΑΎΜΟΣ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

—“Οστε, αυτό ήταν τ'ονειρό σας; τον ρώτησε η 'Ισαβέλλα. Θέλατε να με οδηγήσετε κοντά στο Θεό;... Ναι, ναι, θα μπορούσατε να το κατορθώσατε αυτό... Πλάι στη θερμή και πιστή σας ψυχή, η δική μου είχε αρχίσει ν' ανυψώνεται κιόλας! Είμαι τόσο κουρασμένη μερικές φορές!... Διψούσα τόσο την ευτυχία, όταν σας γνώρισα! Είχατε τη χαρά ζωγραφισμένη στο μέτωπό σας, τη χαρά που όνειρευόμουν και που δεν ήταν ή εγκόσμια χαρά, την οποία είχα γνωρίσει ως τότε... Μου μίλησατε για τις θρησκευτικές σας πεποιθήσεις και μου είπατε: «Ω! Αν ξέρατε! Είμαι τόσο ευτυχισμένος!» Έγώ σας άκουγα και κάθε μέρα που περνούσε, μ' αχμάλωτιζατε περισσότερο... Καταλάβαινα πώς αν το θέλατε, θα γινόμουν μαθήτριά σας... Έπειτα, ξέσφαινα, μ' έγκαταλείπατε... Κατά τις όχτρες αυτές ημέρες που δεν σας είδα, ούτε σας άκουσα καθόλου, είχα την εντύπωση πώς χάθηκα σε κάποια άγνοια έρημια... Μου είχατε δείξει μία γωνιά του ούρανού... μά, ξέσφαινα, φύγατε, αφήνοντας με στην απόγνωση μου...

Η 'Ισαβέλλα μιλούσε αργά. Η φωνή της είχε τόνους βαθείς, μια βελουδένια γλυκύτητα και κορότανε κάθε τόσο. Το χέρι της έτρεμε μέσα στα χέρια του Ροβέρτου και κάτω απ' τις μισόκλειστες βλεφαρίδες της, η λάμψη του βλέμματός της φαινόταν σαν θολωμένη από δάκρυα.

Ο Ροβέρτος, πνιγμένος από συγκίνηση, τραύλισε: —Δεσποίνις... Μά' δχι, δεν έφυγα καθόλου... Είμαι πάντοτε έτοιμος να σας βοηθήσω... Είμαι πολύ ευτυχής απεναντίας...

—Τί καλός που είστε, για να μου μιλάτε έτσι!... 'Η βλεφαρίδες της άνασκηώθηκαν ξέσφαινα κι' ο Ροβέρτος είδε ότι δεν είχε άπατησή κι' ότι τα μάτια της ήταν πλημμυρισμένα από δάκρυα...

Η 'Ισαβέλλα του χαμογέλουσε τώρα με τα χείλη της και με τα μάτια της και το χαμόγελό της έμοιαζε σαν ξαφνική αγωγή στον καταχνιασμένο ούρανο.

—“Όλα πέρασαν τώρα, του είπε, αφού έσεις δεν μου φεύγετε... Χωρίς έσας, νοιώθω τον έαυτό μου τόσο αδύνατο, και τόσο δυστυχισμένο! Όταν σκέφτομαι, ότι θ' αναγκαστώ, αυτό το χειμώνα, να σας αποχωριστώ για τόνους μήνες!... Τί θ' απογίνω;... Είστε τώρα η συνειδήσής μου, Ροβέρτε... Μέσα στα μάτια σας, διαβάζω τι είναι το καλό και το κακό... Όταν δεν θα σας έχω κοντά μου, που θα ζητήσω το δρόμο μου;...

Ανάλαφρα ρίγη περνούσαν από το πρόσωπό της, που ήταν ύψωμένο προς τον Ροβέρτο και τα μάτια της φλογίζονταν σαν από μιάν απελπισία, γεμάτη πάθος. Κι' επανέλαβε μ' ένα πνιγμένο λυγμό: —“Όταν δεν θα σας έχω πειά κοντά μου...

Το κεφάλι της έγειρε ανάλαφρα στον ώμο του Ροβέρτου και τα μαλλιά της χάιδεψαν τα μάγουλα του νέου. Αυτός, μεθυμένος, τρελλός από έρωτα κι' από συμπόνια, ψιθύρισε φλογερά:

—Μά θα μ' έχετε πάντοτε κοντά σας, αν τ'ο θελήσετε... Η 'Ισαβέλλα σήκωσε λίγο το κεφάλι της και τον κύτταξε με μία τρελή χαρά.

—Ροβέρτε, είν' αλήθεια; φώναξε. Μ' αγαπάτε; “Ω! ναι, το βλέπω μέσα στα μάτια σας!... Κι' εγώ, κι' εγώ, δεν θα μπορούσα να ζήσω χωρίς έσας...

Έγειρε πάλι το κεφάλι της και πρόσφερε το πρόσωπό της στα χείλη του Ροβέρτου. Καθώς εκείνος της έδωσε το πρώτο έ-

Το κεφάλι της έγειρε ανάλαφρα στον ώμο του...

ρωτικό φίλημα, ένοιωσε ένα δυνατό ρίγος σ' όλο του το κορμί. Σέ μία φευγαλέα όπτασία, ξανάβλεπε όλο του το παρελθόν, και τον έαυτό του που τον είχε προσφέρει στο Θεό... Τώρα που τώρα προτιμούσε μία γυναίκα από το Θεό... Τα γέλια του ελογίστηκαν, καθώς άγγιζαν την τριανταφυλλένια άκρη του προσώπου της.

—Τί έχετε; τον ρώτησε η 'Ισαβέλλα. Έκείνος την κύτταξε με μιάν έκστατική τρυφερότητα. Ένοιωσε να πάλλη σύγκορμη από ευτυχία, την ένοιωσε δική του ολόκληρη. Η μεθυστική χαρά της αγάπης, πλημμύρισε στην καρδιά του. Και σκέφτηκε: «Μ' αγαπά!... Θα την άφησω κοντά στο Θεό... Τίποτε δεν είναι πιο ύπεροχο, από να σώσω μία ψυχή...»

—Τί έχεις, πολυαγαπημένε μου; τον ξαναρώτησε η 'Ισαβέλλα.

—Είμ' ευτυχισμένος! Σ' αγαπώ!... —Πές τό μοι: πάλι!... Λέγε το πάντοτε! Κι' ο Ροβέρτος ξαναείπε:

—Σ' αγαπώ!... Οί ήχοι της μικρής όρχήστρας έφταναν ως αυτούς μακριά.

Η 'Ισαβέλλα του περιετοίχιζε. Μέσα στα κόκκινα σανόφια τα φώτα τρεμοσβύσαν...

—Θυμάσαι την πρώτη μας συνάντησι στα έρειπια της μο;

—Ροβέρτε; Μου μίλησες τότε για τούς μοναχούς με τόνους κί' ευλογώτις, ώστε από την ήμερα εκείνη τούς άναγάρωσα...

—Θ' αγαπήσεις και τη θρησκεία μας, 'Ισαβέλλα... —Ναι, φιλε μου λατρευτή!... Από σένα, θα τα δεχτώ όλα...

Μά δεν θέλω άλλος δάσκαλός μου, έκτός από σένα... Η 'Ισαβέλλα του χαμογέλουσε. Έπειτα τον ρώτησε με ποια πολύ τρυφερή άνησυχία:

—Δεν θα φοβάσαι πειά μήπως θα είμαι κοκέτα!... Δεν θα είμαι πειά... παρά μόνο για σένα...

—“Όχι, όχι, πολυαγαπημένη μου, δεν θα έχω πειά από φόβο!... Έχω έμπιστοσύνη σε σένα... Θα σε κάνω μία χριστιανή, σαν τη μητέρα μου...

—Σάν τη μητέρα σου... Ναι, έτσι!... Τού χαμογέλασε, κυττάζοντάς τον με κάποια χαλαρότητα ρωνείας, την οποία εκείνος δεν άντελλήφθη.

—Τώρα, είπε η 'Ισαβέλλα, άς ξαναγυρίσουμε κοντά σου να σικώσω τον πέπλο σου από το μπριτζ...

—Αύριο θα μιλήσω σταί' νεις μου και θαρθούν να σου δώσουν από τούς δικούς σου για σένα...

Σηκώθηκε άργά, ταξινόητας στούς ώμους της την δεξιά της, που της είχε ξεφύγει από το χέρι της...

—Όταν, πολύ άργά, όλοι οί ξένοι άπεχώρησαν, ο Ροβέρτος, ο άδελφός του κι' η άδελφή του πήγαν στη μητέρα του για να την καληνυχτήσουν. Ο Ροβέρτος έμεινε τελευταίος και ύποκλι-

θηκε, προσφέροντάς της το μέτωπό του να τό φιλήσει, όπως πάντα. Εκείνη όμως του είπε: “Όχι, φίλσέ με έσύ...” Τά βλέμματά τους συναντήθηκαν. Αμέσως τά μάτια του Ροβέρτου βάλωσαν. “Όσοο υπάκουσε κι' η μητέρα του ένοιωσε τά χεί-

λη του να τρέμουν, καθώς άγγιζαν τό πρόσωπό της... Τό έρωμα της 'Ισαβέλλας, αυτό τό ανάλαφρο άρωμα που τά χέρια της τό φόρεμά της, τά μαλλιά της είχαν αφήσει στα χέρια του Ροβέρτου, ανέθηκε ως τη μύτη της. Η κ. Βιλάν άποτραβήχτη-

κε λίγο και είπε: —Καληνύχτα, παιδί μου...

Κατόπιν κύτταξε τό Ροβέρτο που άπομακρυνόταν... Ένας ά- πέραστος και γαληνός πόνος την πλημμύρισε. Η ψυχή του γιου της δεν ήταν πειά καθαρή και διάφανη σαν τό κρύσταλλο... Κι' όλος έκείνος πρό όλίγου, σκέφτηκε κι' αυτή: “Τελείωσαν όλοι... Είνε τώρα σαν τούς άλλους!...” Καί έκλαψε για τόνειρο της που είχε διαλυθή, για τό Ροβέρτο της που τον είχε άρπάξει ο έρωας, στη στιγμή που ο Θεός τον ήθελε άποκλειστί-

—Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!... —Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!... —Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!... —Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!...

—Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!... —Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!... —Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!... —Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!...

—Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!... —Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!... —Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!... —Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!...

—Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!... —Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!... —Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!... —Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!...

—Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!... —Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!... —Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!... —Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!...

—Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!... —Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!... —Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!... —Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!...

—Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!... —Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!... —Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!... —Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!...

—Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!... —Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!... —Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!... —Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!...

—Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!... —Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!... —Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!... —Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!...

—Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!... —Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!... —Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!... —Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!...

στής μου είσαι σύ...

—Με θαμπώνει! ψιθύρισε ο Ροβέρτος.

Η 'Ισαβέλλα χαμογέλασε θριαμβευτικά. Πέρασε τό μπρά-

τσο της κάτω απ' τό μπράτσο του Ροβέρτου και του άπάντησε:

—Τότε, κλείσε τά μάτια σου... Θα σ' οδηγώσω εγώ...

—Προτιμώ να σε κυττάω...

—Έτσι, μά θα σε οδηγώσω εγώ... Ένας άνθρωπος θαμπω-

μένος, δεν βρίσκει τό δρόμο του...

Ξαναγύρισαν με βήματα άργά, σχεδόν χωρίς να μιλούν. Ο

Ροβέρτος είχε την εντύπωση πώς ζούσε μέσα σ' ένα όνειρο, έ-

να όνειρο γεμάτο γοητεία κι' άγωνία. Τό χέρι της 'Ισαβέλλας

έσφιγγε έλαφρά τό μπράτσο του και τό άρωμα που σκόρπιζε

με την παρακική της κίνησι ή νέα κόρη τον ζάλιζε, παρ' ό-

λη τη δροσιά του άέρος. Κάτι είχε μεταβληθή μέσα του. Καί

έξαφνα σκέφτηκε: “Ήμουν ένα πλάσμα έξαιρετικό. Άγνοούσα

τόν έρωτα... Τώρα είμαι σαν τούς άλλους...”

Χαμήλωσε λίγο τό πρόσωπό του, με τη συνκίσθησι πώς είχε

ξυπτήσει, πώς είχε χάσει ένα στέμμα...

Καθώς πλησίαζαν στις άνοιχτές και φωτισμένες πόρτες του

σπιτιού, η 'Ισαβέλλα στάθηκε.

—Άς ξαναϊδωθούμε αύριο... του είπε. Δεν είν' έτσι, Ροβέρτε;

—Ναι... Στα έρειπια της μο-

νης!...

—“Όχι... Άς συναντηθούμε

καλύτερα στην Άγία Καικι-

λια... Ξαναπήγα εκεί, μά θα ή-

θελα, έσύ που ξέρεις όλες τις

πέτρες της, να μου τις δείξης

λεπτομερώς...

—Πολύ εύχαριστώ. Θα είνε

μία ευτυχία για μένα!...

—Θέλεις να συναντηθούμε

στις πέντε;...

—Ναι... Θα προσευχηθούμε

μαζύ, 'Ισαβέλλα...

—Δεν έρω να προσεύχομαι...

Μά θα προσευχηθής έσύ για μέ-

να...

—Θα σε μάθω...

—Ροβέρτε μου!...

Μία ξαφνική χαρά τον πλημ-

μύρισε ολόκληρο και μπροστά

στα κύματα της, ή άγωνία του

ξεφάνιστηκε...

Δεν έδλεπε πειά — δεν ήθελε

να δει πειά, παρά την καύκη-

σι αυτής της ψυχής, ως μία προ-

σφορά στο Θεό Αύριο, κάτω

από τούς θόλους της Άγίας

Καικιλίας, θα του έλεγε: “Θεέ

μου, νά ή μνηστή μου! Νά, α-

υτή που θα ξαναφέρω στην άλ-

λεια!...”

Μέσα στο μεγάλο σαλόνι, ή

μητέρα του κουβέντιαζε και

φροντίζε για όλους... Μά μία

σκέψη άπλωνόταν στα μάτια της.

Βλέποντας τό γιοί της και την

'Ισαβέλλα νά μπαίνουν μέσα, μαζύ, έπαψε ξέσφαινα να μιλά και

κύτταξε για μερικές στιγμές τό Ροβέρτο. Έπειτα ξανάησε

την κουβέντα της. Μά ή φωνή της είχε ένα τόνο νέο, πολυ βαθύ

και ή μικρές ρυτίδες της όδύνης σχηματιζόντουσαν γύρω στα

μάτια της.

—Όταν, πολύ άργά, όλοι οί ξένοι άπεχώρησαν, ο Ροβέρτος, ο

άδελφός του κι' η άδελφή του πήγαν στη μητέρα του για να

την καληνυχτήσουν. Ο Ροβέρτος έμεινε τελευταίος και ύποκλι-

θηκε, προσφέροντάς της τό μέτωπό του να τό φιλήσει, όπως

πάντα. Εκείνη όμως του είπε: “Όχι, φίλσέ με έσύ...” Τά

βλέμματά τους συναντήθηκαν. Αμέσως τά μάτια του Ροβέρτου

βάλωσαν. “Όσοο υπάκουσε κι' η μητέρα του ένοιωσε τά χεί-

λη του να τρέμουν, καθώς άγγιζαν τό πρόσωπό της... Τό έρω-

μα της 'Ισαβέλλας, αυτό τό ανάλαφρο άρωμα που τά χέρια

της τό φόρεμά της, τά μαλλιά της είχαν αφήσει στα χέρια του

Ροβέρτου, ανέθηκε ως τη μύτη της. Η κ. Βιλάν άποτραβήχτη-

κε λίγο και είπε: —Καληνύχτα, παιδί μου...

Κατόπιν κύτταξε τό Ροβέρτο που άπομακρυνόταν... Ένας ά-

πέραστος και γαληνός πόνος την πλημμύρισε. Η ψυχή του

γιου της δεν ήταν πειά καθαρή και διάφανη σαν τό κρύσταλ-

λο... Κι' όλος έκείνος πρό όλίγου, σκέφτηκε κι' αυτή: “Τελεί-

ωσαν όλοι... Είνε τώρα σαν τούς άλλους!...” Καί έκλαψε για

τόνειρο της που είχε διαλυθή, για τό Ροβέρτο της που τον είχε

άρπάξει ο έρωας, στη στιγμή που ο Θεός τον ήθελε άποκλειστί-

—Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!... —Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!... —Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!... —Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!...

—Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!... —Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!... —Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!... —Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!...

—Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!... —Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!... —Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!... —Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!...

—Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!... —Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!... —Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!... —Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!...

—Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!... —Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!... —Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!... —Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!...

—Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!... —Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!... —Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!... —Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!...

—Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!... —Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!... —Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!... —Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!...

—Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!... —Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!... —Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!... —Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!...

—Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!... —Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!... —Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!... —Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!...

—Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!... —Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!... —Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!... —Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!...

—Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!... —Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!... —Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!... —Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!...

—Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!... —Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!... —Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!... —Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!...

—Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!... —Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!... —Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!... —Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!...

—Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!... —Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!... —Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!... —Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!...

—Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!... —Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!... —Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!... —Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!...

—Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!... —Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!... —Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!... —Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!...

—Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!... —Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!... —Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!... —Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!...

—Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!... —Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!... —Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!... —Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!...

—Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!... —Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!... —Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!... —Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!...

—Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!... —Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!... —Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!... —Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!...

—Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!... —Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!... —Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!... —Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!...

—Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!... —Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!... —Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!... —Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!...

—Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!... —Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!... —Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!... —Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!...

—Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!... —Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!... —Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!... —Τί κρίμα! Είμαστε τόσο κοντά!...

κά δικό του...

XV

Η κ. Βιλάν είχε επιστρέψει από τη λειτουργία και προγευ- μάτιζε, όταν ο Ροβέρτος μπήκε μέσα και πήγε να της φιλήσει το χέρι, όπως έκανε κάθε πρωί. Με το μητρικό της βλέμμα, κύτταξε την κούρασι των χαρακτηριστικών του, τούς μαύρους κύκλους που περιέβαλαν τα μάτια του και την άσυνήθη λάμψη τους. Ένα έλαφρό άνατριχίσιμα τάραξε τά χέρια της κι' άφισε να της ξεφύγη τό άσημένιο κουταλάκι που κρατούσε.

—Δεν κοιμήθηκες, Ροβέρτε; τον ρώτησε.

—“Όχι, μαμά...

Δίστασε μία στιγμή κι' έπειτα πρόσθεσε:

—Δεν μπορούσα... Είχα πολλές σκέψεις...

Τά χείλη της κ. Βιλάν έμειναν κλειστά, μά τά μάτια της ρω-

τούσαν: «Ποιές;»

—Θά ήθελα να σας μιλήσω, μαμά...

Τού άπάντησε με μία κίνησι: «Σ' άκούω!» Συγχρόνως έ-

σπρωξε έλαφρά τό μισογεμισμένο φλυτζάνι της κι' άκούμπησε

στη ράχη της καρέκλας της, έτοιμη να δεχτή τό χτύπημα.

Ο Ροβέρτος τράβηξε κοντά της μία καρέκλα, κάθισε κι' έ-

σκυψε, για να πάρη τό χέρι της

μητέρας του. Έπειτα είπε με φω-

νή πολύ σιγανή:

—Μητέρα, αγαπώ τη δεσποινίδα

'Ισαβέλλα Κερβάλ!...

Η κ. Βιλάν δεν άνασκήρτησε

καθόλου. Μόνο τό πρόσωπό της

χλώμιασε λίγο περισσότερο. Καί

ψιθύρισε:

—Εσύ, Ροβέρτε!...

Ο Ροβέρτος κοκκίνησε. Τόση η-

ΡΩΣΣΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΕΞΟΡΙΣΤΟΙ ΣΤΗ ΣΙΒΗΡΙΑ

ΠΕΛΠΙΣΤΙΚΕΣ ήταν ή μέρες που περνούσε μέσα στο κελλί της, στη φυλακή του φρουρίου Πέτρου και Παύλου, η Σβετάννα, ή όμορφη νέα με το αγγελικό κορμί, το θλιμμένο βλέμμα που λαχταρούσε τις όμορφιές της φύσεως και με το δειλό χαμόγελο που άνηζε στα ρόδινα της χείλη.

Η Σβετάννα ήταν παιδαγωγός σ' ένα παρθεναγωγείο της Πετρούπολης. Ήταν ή χαρά κι ή έλπιδα του γέρον πατέρα της και της γρηάς μητέρας της, οι οποίοι θαυμάζανε την όμορφη της κι όποιος θαυμάζανε την δυστυχισμένη ήσαν περήφανοι γι' αυτήν.

Κάθε κατάδικος δεν είχε τίποτ' άλλο κοντά στο προσκέφαλό του, παρά ένα ξεροκόμματο μαύρου ψωμιού και μία σταμνιά με νερό. Γά όσάνα τους ήσαν απεριγρίπτα. Τα σιδερένια δεσμά, τους προένοιθον δυνάτους πόνους. Το κελλί δεν φωτιζόταν παρά απ' το μικρό παράθυρο του φαναριού του διαδρόμου. Έτσι, το μεγαλύτερο, το τρομερό μαρτύριο των καταδίκων, ήταν το ότι δεν μπορούσαν να καταλάβουν πότε ήταν μέρα και πότε νύχτα.

Άξαφνα, μία μέρα, άνοιξε απότομα ή πόρτα του κελλιού τους και μπήκαν μέσα τέσσερες Κοζάκοι, οι οποίοι τους άρπαξαν. Ήσαν-ήσαν και τους θύλανε στον κεντρικό διάδρομο της φυλακής. Κι' αφού τους κρεμάσανε στον άμμο από ένα μάλλινο τορβά γεμάτο ψωμί και κρεμμύδια, τους διατάζανε να ξεκινήσουν.

Μπροστά πήγαινε ένας Κοζάκος, που κρατούσε ένα ανάμεινο φανάρι. Σε λίγο, αφού κατεβήκανε πολλές σκάλες, φτάσανε σ' έναν υπόγειο διάδρομο. Ο διάδρομος αυτός φαινόταν ατέλειωτος. Άλλα τέλος, ύστερα από μιάς ώρας πορεία, γυήκαν στην επιφάνεια της γης.

Ήταν νύχτα... Ο ούρανός ολοκάθαρος, φωτιζόταν μ' όλα του τα άστρα!

Οι κατάδικοι σηκώσανε όλοι με μιάς το κεφάλι τους προς τον ούρανο κι' άφησαν να βγί απ' τα στήθη τους ένας δυνατός μακρόσυρτος στεναγμός.

Βρισκόντουσαν σ' ένα άβυσσο έρημικο τοπίο, άδενδρο κ' έρημο, όπου διαβάζανε έχοντας στα πλάγια και πίσω τους συνοδούς των.

Η Σβετάννα, ροκανίζοντας ένα ξεροκόμματο, ρώτησε έναν Κοζάκο:

—Είμαστε κοντά στην Πετρούπολη;

Ο Κοζάκος τότε της κατάφερε ένα χτύπημα με το μαστίγιό του κι' έπειτα της είπε:

—Σώπα! Θά πάθης χειρότερα!...

Το χτύπημα αλύκωσε το κάτω μέρος του προσώπου της Σβετάννας κ' έβαψε με το αίμα της το ξεροκόμματο που έτρωγε.

Η Σβετάννα εξακολούθησε να τρώη το ξεροκόμματο της και μαζί και το αίμα της, χωρίς να θγάλλη άλλη λέξη απ' το καταμυωμένο της στόμα.

Οι άλλοι κατάδικοι, τρομαγμένοι, δεν τόλμησαν να διαμαρτυρηθούν...

Οι κατάδικοι ώδηγήθηκαν σε μία απ' αυτές τις καλές "Όταν μπήκαν μέσα, είδαν μία καντήλα που έκαιγε μπροστά σε τρεις εικόνες. Η πρώτη εικόνα ήταν του τσάρου, η δεύτερη της Θεοτόκου κι' η τρίτη του Χριστού.

—Εδώ υπάρχουν δυο θαυμάσιες! φώναξε τότε η Σβετάννα, μη μπορώντας να κρατηθί. Ο Θεός της Σιβηρίας είναι ο τσάρος... κι' ο Θεός του Γολγοθά είναι ο Χριστός!... Ω, τι άγια μέρος ή Σιβηρία!

—Πρέπει να θεωρήτε τον εαυτό σας ευτυχί, της απάντησε ένας Κοζάκος χαμογελώντας ειρωνικά, που πατάτε πάνω σ' αυτή την άγια γή, γιατί θα φωτισθί ή συνειδησί σας!

—Τό πιστεύω! του άποκρίθηκε άναστενάζοντας ή Σβετάννα. Θά ήμουν όμως περισσότερο ευχάριστημένη, πρόσθεσε, αν έπεφτα στα νύχια κανενός θηρίου.

Οι χωρικοί κυτάζανε με μεγάλη περιέργεια τους καταδικασμένους.

—Δεν έχω κάνει τίποτ! εξακολούθησε ή Σβετάννα. Άν έσοτε αληθινά παιδιά του Θεού, θά μάς λυπόσαστε...

—Εμείς υπακούμε στις διαταγές που μάς δίνουν! της απάντησε απότομα ένας άλλος Κοζάκος. Δεν έχουμε να λυπηθούμε κανένα!... Τώρα θά σάς δώσουν τά παράσημά σας!... Τον σμά και το φτυράκι κι' από ένα φαναράκι στο στήθος.

—Ο θάνατος δεν είναι φοβερός! πετάχτηκε κι' είπε τότε ο φητής Νικολόφσκι. Φοβέρα είναι τά δικά σας θάναστές! Νά ξέρετε, πρόσθεσε δυνατώτερα, ότι όλοι θά παραβούν ψυχή στο Θεό. Γι' αυτό πρέπει ν' αγαπιόμαστε σαν αδέρφια.

—Πώς μπορεί ο άνθρωπος να έχη ήσυχη την καρδιά του, αν δεν είναι ευχαριστημένος από τον τσάρο, τον Θεό μαζί...

—Ο τσάρος δεν είναι Θεός! φώναξε τότε ένας άλλος Κοζάκος.

—Ένας είναι ο Θεός! Ένας είναι ο Θεός! φώναξε τότε ο φητής Νικολόφσκι. Δεν χρειάζεται να δουλέψω φτωχός για το θάνατο. Τα μα γαρνιτάρια του θρόνου του τσάρου είναι τά δικά μας κεφάλια!...

—Άλλθεια λέ! συμφώνησε Νικολόφσκι. Η Σιβηρία είναι το γκαλέτερο έστιατόριο του τσάρου.

Οι Κοζάκοι, όταν άκουσαν λόγια αυτά, άνασκήρτησαν και θηρία και διατάζανε τους δικούς να σωπάσουν.

—Πώς να μη μιλήσουμε, πρόσθεσε τότε ή Σβετάννα, αφού μιάς πνίγει το δίκιο μας.

Και γυρίζοντας στους χωρικούς τους είπε:

—Ξέρετε, αδέρφια μου, γιατί καταδικάσανε έμένα;... Γιατί πα απλώς: «Τι λούσα που ροζα τοσρίνα! Γιατί να μη φορή πλά ρουχία, να δίνι το παραβόλο σ' έμάς τους φτωχούς;» Η φωνάδα μου, που της είπα τά λόγια αυτά, πήγε και με πρόδωσε και τώρα τραβώ αυτά τά παραβόλα.

—Κι' εγώ, είπε άμέσως ο Παυλίνσκι, έπειδή ρώτησα: «Τό άλογο του τσάρου είναι; Τάχα πόσα χρήματα πλέρωσε αυτό;» Ναι, γι' αυτή την επιπολαιότητα ύποφέρω σήμερα τον μόνιό του. Νά μη ξαναμιλήστε άλλο, γιατί θά πεθί ναι.

Η απειλή του Κοζάκου έκανε δλους τους καταδικασμένους να σωπάσουν. Και τότε ο γέρος χωρικός ιδιοκτήτης της καλύθας, παραγμένος που άκουσε τόσο τρομαχτικά θλαστήμιες κατά του τσάρου, στάθηκε μπροστά στην είσοδο αυτοκράτορα και φώναξε με τρεμάμενη φωνή:

—Τσάρε μου, ρίξε φωτιά και κάψε τους άδελφους αυτούς!

—Αν ξέρη και μπορεί να κάνη τέτοια θαύματα φώναξε τότε ο γέρος χωρικός, άς ρίξη φωτιά κι' άς κάψει όλους τους καταδικασμένους σου, εινε κι' αυτός, σαν όλο τον κόσμο.

Ο γέρος δεν είπε τίποτε στη Σβετάννα, αλλά γύρισε σ' αυτήν και της παράγγειλε να στρώση τά τραπέζια.

Σε λίγο, ή δυο κόρες του χωριάτη φέρανε μιά τεράστια θάλα γεμάτη σούπα ζεστή, δεκατέσσερα κουτάλια και μιά σούπα ζεστή.

Μετά το φαγητό οι Κοζάκοι κι' οι χωρικοί γονάτισαν σ' αυτήν την εικόνα του τσάρου και προσευχήθηκαν.

Έπειτα ή κοπέλλες του γέρον στράσανε μάλλινα στρώματα στους Κοζάκους και τους δώσανε κι' από μιά κουβέρτα.

Τό πρωί, πολύ πρωί, έφυγε ή τραγική συνοδεία απ' την λύθα του γέρον κι' ύστερα από τρείς ώρες πορεία, οι κατάδικοι κλειστήκανε στα άταίρια όρυχεία, για να θρύν έστω τιμωρία και τό θάνατο...

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΝΑΪΔΕΝΣ

Η ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΣ ΤΟΥ ΣΕΡΛΟΚ ΧΟΛΜΣ

Ο ΘΗΣΑΥΡΟΣ ΤΟΥ ΔΟΥΛΕΜΠΟΡΟΥ

ΤΟΥ ΚΟΝΑΝ ΝΤΟ'Υ'Λ

(Συνέχεια έκ του προηγούμενου και τέλος)

Ο σκοτάδι που απλώθηκε γύρω ήταν τόσο βαθύ, που ο Χόλμς δεν έβλεπε απολύτως τίποτε.

Η θέσι του ήταν τώρα έντελως απελοπιστική. Άλλα ο ακατάβλητος άστυνομικός δεν λιποψύχησε. Άφου στάθηκε λίγες στιγμές σκεπτικός, μωμυούρισε άξαφνα:

—Εμπρός, μόνον οι νεκροί άπομένουν δώ μέσα! Κι' εγώ δεν είμαι νεκρός! Θά βρω ένα μέσον θρον για να βγω απ' τη μαύρη αυτή κόλαση! "Επειτα, ο Χάρρυ κι' ο Πιφ θά κάνουν τ' άδύνατα δυνατά και θά μ' εύρουν!

Κι' άρχισε να προχωρή εμπρός, με προφύλαξη. Άλλα ή ψυχή του ήταν ακατάβλητη, τό σάμα του είχε περιωρισμένες δυνάμεις, δυνάμεις ανθρώπινες. Η άφύρητη ζήση τον κατέβαλε ύστερα από κάμποσην ώρα... Κι' ο Σέρλοκ Χόλμς, μη μπορώντας πια να κρατηθί στα πόδια του, γονάτισε, άκούμπησε πινάπια σε έναν τοίχο και περίμενε με άγωνία τό τέλος του...

Άξαφνα όμως άνεσκήρτησε. Είδε μπρός του ένα άμυδρότατο φως να κινήται...

—Είπε κλεφτοφάναρο!... ψιθύρισε, κρατώντας την καρδιά του που σφυροκοπούσε απ' την άγωνία του. Ο άνθρωπος αυτός—δύσκολος κι' άν εινε—προχωρή άνύποπτος προς την άλλη σκά, στη σκά που είδα τον Μαορί. Πρέπει να τον άκολουθήσω... Κουράγιο!... Έτσι μονάχα μπορώ να σωθώ!

Και σηκώθηκε και πήρε ξοπίσω τον άνελπιστο σωτήρα του.

Ο άνθρωπος με τό κλεφτοφάναρο τρίκλιζε. Τό άδύνατο του φάνηκε γνώριμο στό Σέρλοκ Χόλμς.

—Διάβολε! ψιθύρισε. Νά μη θυμάμαι... να μη μπορώ να καταλάβω ποιος εινε!... Περιέργο!... Ώστόσο πρέπει να συντηρώσω την άπόστασι που μάς χωρίζει!...

Και συγκειντρώνοντας όλες τις δυνάμεις του ο Χόλμς έτάχυνε τό θήμα του.

Τότε ο άνθρωπος με τό κλεφτοφάναρο σταμάτησε κι' άσπασε να φωτίξη ένα-ένα τά φέρετρα.

—Νά εινε τάχα ο Μαορί; άναρωτήθηκε ο Σέρλοκ Χόλμς, σολήγοντας στη ρούχτα του τό περιστροφό του.

Άλλα την ίδια στιγμή, ο άνθρωπος με τό κλεφτοφάναρο έσκυψε άπάνω σ' ένα φέρετρο και συγχρόνως άφησε μιά άγρια κραυγή χαράς.

Τότε ο Σέρλοκ Χόλμς άποφάσισε να πάη κοντά του. Μόλις όμως έκανε να προχωρήσει, μιά τρομερή, έκκοφαντική, δαιμονιώδης έκρηξις τον κάρφωσε στη θέσι του.

Η έκρηξις είχε γίνη στο μέρος ακριβώς που είχε σκάνει ο άνθρωπος με τό φανάρι. Και τό άστραπιστό φως της ο Σέρλοκ Χόλμς είδε να τινάζονται με τεράστια δύναμη, προς όλα τά σημεία, πέτρες, χαλίκια και συντηρίματα φερέτρων, σκελετών και άλλων άντικειμένων.

Άμέσως μετά την έκρηξη ένα πυκνό σύννεφο από καπνό και σκόνη άρχισε ν' απλώνεται στη σκά. Ο Σέρλοκ Χόλμς, για να μην πάθι από άσφυξία, άρχισε ν' άπομακρύνεται γρήγορα. "Ετρεψε μ' όλη του τη δύναμη, αλλά κι' ο καπνός κι' ή σκόνη απλώνόντουσαν με μεγάλη ταχύτητα γύρω του.

Ο Σέρλοκ Χόλμς, τρέχοντας σαν τρελλός, σκαρφαλώνοντας σε σωρούς από διάφορα άντικείμενα, δρασσελίζοντας φέρετρα και πέτοντας κάθε τόσο κάτω, αλοθάθηκε έπί τέλους κάποιον βροσία στο πρόσωπό του. Αυτό έβειχνε όλοφάνερα, πώς κάποιος έκεί κοντά θριασκόταν ή πολυπόθητη έξοδος, απ' όπου έμπαινε ο καθαρός, ο δροσερός άέρας. "Ωρμησε τότε μπροστά και σε λίγο έφτασε σ' ένα υπόγειο στών τοίχο του οποίου ήσαν κρεμασμένο ένα νυκτοφάναρο άναμμένο. Ήταν τό υπόγειο του «Αιματοθαμμένου Άπόχη».

Ο Σέρλοκ Χόλμς, όταν τό έξακρίθωσε αυτό, λίγο έλειψε να τρελλαθί απ' τη χαρά του. "Ωστόσο στάθηκε λίγες στιγμές και μετά πλησίασε στη σκάλα κ' άφουγκράστηκε. Δεν άκουσε κανένα θόρυβο, καμιά κούβλα μέσα στο κέντρο των άπάχηδων κι' άποφάσισε να βγί άμέσως έξω. Άνέθηκε τη σκάλη κι' έφτασε στην πίσω αούλη του κέντρου, στών άέρα, στο φως, στών ήλιο.

Καιρός να γάση στιγμή, σκαρφάλωσε στη μάντρα και μ' ένα πηήμα θρέθηκε στους άγροδς.

Ο Σέρλοκ Χόλμς είχε σωθί. Την σωτηρία του την όφειλε περισσότερο στην καλή του τύχη, παρά στην άντοχή του και στην νοημοσύνη του.

—Και τώρα δρόμο απ' την επικίνδυνη αυτή ζώνη! Πρέπει να σωθώ, είπε μέσα του, κι' έπειτα θά μάθω τί έκρηξις ήταν αυτή.

Κι' άρχισε να βαδίζη σκοπίμως τρεκλίζοντας. Όταν προχώρησε κάμποσο, είδε άξαφνα να πετάγεται μέσα

από ένα χαντάκι ένας νεαρός άπάχης. Στάθηκε τότε άπότομα με τό πιστόλι προτεταμένο.

—Μή, δάσκαλε! του φώναξε άμέσως ο άπάχης. "Εγώ είμαι!... Κι' ο Χάρρυ—γιατί αυτός ήταν ο νεαρός άπάχης—έτρεξε κοντά στο δάσκαλό του.

—Χάρρυ!... παιδί μου! ψιθύρισε ο διάσημος άστυνομικός. Κι' έπese άναισθητός σχεδόν στην άγκαλιά του βοηθού του... Ζερμαίν.

Την άλλη μέρα, πρίν ν' άνατείλη ο ήλιος, ο Σέρλοκ Χόλμς κι' ο Χάρρυ φτάσανε μετεμφιεσμένοι στο ξεροπήγαδο του Σάν-Ζερμαίν.

—Απ' εδώ θά κατεβούμε, Χάρρυ! είπε ο Σέρλοκ Χόλμς στών βοηθό του. Δεν έχουμε από κανέναν πια να φοβηθούμε. Ο Μαορί έπese ίσως θύμα της υπερβολικής του προνοίας. Είχε βάλει, φαίνεται, κάποιον έκρηκτικό μηχανήμα στην κρύπτη του θησαυρού και τινάχτηκε μόνος του στών άέρα!...

—Κι' ο Πιφ ο Γαλάζιος, δάσκαλε; ρώτησε ο Χάρρυ. Τι λες γάνειν;

—Υποθέτω πως παραμονεύει ακόμα έξω από τό σπίτι του Μαορί, άπάντησε ο Χόλμς στών βοηθό του.

Και δένοντας ένα χοντρό σχοινί στο δέντρο που ήταν κοντά στο πηγάδι, πρόσθεσε:

—Εσύ, Χάρου, φύλαγε εδώ. Κατόπιν άρχισε να κατεβαίνη σιγά-σιγά στις κατακόμβες, έχοντας τό κλεφτοφάναρό του προσαρμοσμένο στο στήθος του.

Όταν έφτασε κάτω στο θάθος του πηγαδιού, ο Χόλμς άντελήφθη ότι θριασκόταν κοντά στών τόπο που είχε γίνη ή έκρηξις. Λύθηκε λοιπόν άμέσως και προχώρησε προς τά έκεί. Όταν έφτασε κοντά, άντίκρυσε άμέσως την περίφημη κασσετίνα με τό θησαυρό του Φιρμόν. Η έκρηξις την είχε ρίξει καταμεσής της στοάς. Πλάι της θριασκόταν ένα παραμορφωμένο πώμα, τό οποίο όμως δεν άνηκε στών Μαορί, αλλά στών Πιφ τόν Γαλάζιο!

Ο Σέρλοκ Χόλμς, όταν άνεγνώρισε τό νεκρό, έμεινε κατάπληκτος. Δεν άργησε όμως να τά εξηγήση δια, γιατί λίγο πίσω του άνακάλυψε και τό πώμα του Μαορί, κατατασασκισμένο και με τό λάσο του Πιφ δεμένο στα πόδια του. Η άποσύνθεσις του πώματος του Μαορί είχε προχωρήσει, ή άτμόσφαιρα γύρω ήταν θοραειά κι' αυτό έκανε τόν διάσημο άστυνομικό να δέση άμέσως την κασσετίνα με τόν θησαυρό στη ζώνη του και ν' άνεβή άπάνω...

Ο θησαυρός του δουλεμπόρου Φιρμόν μοιράστηκε σε έκατοντάδες φτωχών. Ο Σέρλοκ Χόλμς είχε θριαμφώσει. Η Ζαίρα όμως, ή δυστυχισμένη κόρη του γέρον Φιρμόν, προσεβλήθη από φρενοβλάβεια, εξ αίτίας του τρομερού ναρκωτικού που της έδωσε ο Μαορί. Ο Σέρλοκ Χόλμς φρόντισε να την βάλι σ' ένα απ' τά καλύτερα είδικα θεραπευτήρια. Ο Χάρρυ την έπισκεπτόταν έκεί τακτικά, μολονότι αισθανότανε μεγάλο πόνο όταν την έβλεπε. Ήταν ή άγνότερή του άγάπη.

Έτσι ή κατάσταση του δουλεμπόρου, αφού έπese άπανωτά άπάνω στών Μαορί και στών Πιφ τόν Γαλάζιο, που θέλησε να κλέψη κρυφά απ' τό Χόλμς τό θησαυρό, θρηκε τέλος και την μικρή κροχή, την άθώα κοπέλλα...

ΤΕΛΟΣ

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ ΦΥΛΛΟ:

Η ΚΟΡΗ ΤΟΥ ΤΟΚΟΓΛΥΦΟΥ

Η πλέον συντάρρακτη περιπέτεια του Σέρλοκ Χόλμς

ΤΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

ΕΝΑΣ ΔΕΚΑΛΟΓΟΣ

Πρό τριών αίωνων κυκλοφόρησε κρυφά στην Μαδρίτη ένα σατυρικό φυλλάδιο εναντίον του θρησκευτικοφροσδοαρχικού καθεστώτος της Ισπανίας, στο όποιο, μεταξύ των άλλων, υπάρχουν και ο παρακάτω...δεκάλογος:

- 1) Οι καρδινάλιοι ζητούν τά πάντα.
- 2) Οι βασιλείς χορηγούν τά πάντα.
- 3) Οι ευγενείς διαδεχόνται τά πάντα.
- 4) Ο πάπας προσδιορίζει τά πάντα.
- 5) Ο κληρός επικυρώνει τά πάντα.
- 6) Ο δούξ Μεδίνα επιθυμεί τά πάντα.
- 7) Η Ινδία προμηθεύουν τά πάντα.
- 8) Οι στρατιώτες πίνουν τά πάντα.
- 9) Οι καλόγηροι τρώνε τά πάντα.
- 10) Και ο διάβολος, έπί τέλους, θά τά πάρη όλα.

Ο ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΣ ΤΩΝ ΙΠΠΟΤΩΝ

Η ΖΩΗ ΚΑΙ Τ' ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΤΟΥ Γ. ΜΟΥΡΟΥΖΗ

ΚΗ'.

Μουρούζης, προκειμένου να διασκεδάσει, δεν λογαρίαζε τίποτε. Έμοιαζε σ' αυτό με τα τρελλόπαιδα εκείνα που για μία στιγμή εύχρηστοί θυσιάζουν προθύμως τα πάντα.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα της ψυχασυνθέσεώς του καθώς και της τεραστίας εγκυκλοπαιδικής μορφώσεώς του, είναι και το ακόλουθο περιστατικό της ζωής του:

Ο Μουρούζης θρικόταν κάποτε στην Κέρκυρα και συγκατοικούσε μ' ένα συνάδελφό του σ' ένα σπίτι που ήταν κοντά στο φρούριο.

Μιά μέρα, ο συγκατοίκος του Μουρούζη ήταν απασχολημένος με κάποια επείγουσα γραφική εργασία του. Ο Μουρούζης, από φόβο μήπως τον ενοχλήσει, αποφάσισε να τον αφήσει μόνο. Ντύθηκε λοιπόν πολιτικά και βγήκε να κάνει μόνος του έναν περίπατο σε μία εξοχική τοποθεσία, όπου εσώζοντο τα λείψανα ενός αρχαίου οικοδομήματος.

Στο έργο του εκείνο μέρος συναντήθηκε με κάποιο Γερμανό αρχαιολόγο, ο οποίος είχε πάει στην Κέρκυρα για αρχαιολογικές μελέτες.

Ο Γερμανός πέρασε τον Μουρούζη για συνάδελφό του κι' άρχισε να του μιλάει για την αρχαιότητα. Ο Μουρούζης του απάντησε ευγενέστατα και με τέτοιον τρόπο, ώστε ο Γερμανός ενθουσιάστηκε για την αντανάχηση τύχης του να συναντηθεί μ' έναν Έλληνα συνάδελφό του. Την μεγάλη του μάλιστα χαρά την φανέρωσε με χιλιούς δυο τρόπους.

Ο Μουρούζης, αφού συζήτησε αρκετή ώρα με τον Γερμανό «συνάδελφο» για διάφορα σοβαρότατα αρχαιολογικά ζητήματα, στενοχωρήθηκε τέλος και για να ξεσκάσει, σκέφθηκε να παίξει μια φάρσα στο Γερμανό. Ένώ λοιπόν γυρζαίει στην πόλη, άρχισε να του διηγείται με ένθουσιασμό πως θρήκε τάχα διάφορα άρχαια άγαλματα και άγγεια μεγάλης αξίας, τα οποία έκρυψε μέσα στο σπίτι του, κοντά στο φρούριο της πόλεως.

Ο Γερμανός τον άκουε κατάπληκτος και στο τέλος μη μπορώντας να συγκρατήσει το επιστημονικό του ενδιαφέρον και την περιέργειά του, παρακάλεσε θερμότατα το Μουρούζη να τον οδηγήσει άμέσως στο φρούριο για να δει τα πολύτιμα αρχαιολογικά ευρήματα.

Ο Μουρούζης δέχτηκε προθυμότητα να ικανοποιήσει την περιέργειά του άφελους αρχαιολόγου. Κι' έτσι, ενώ ο συγκατοίκος του Μουρούζη έγραφε ήσυχα-ήσυχα, άκουσε ν' ανοίγει η πόρτα του διπλανού δωματίου, που γρησάιμε ως αίθουσα όπλασκίας, κι' είδε να μπαίνουν μέσα σ' αυτήν το Μουρούζη μαζί με τον ξένο. Ο συγκατοίκος του Μουρούζη στην άρχη δεν έδωσε καμμία σημασία, αλλά όταν άκουσε το Μουρούζη να λη στον ξένο του, πως τα όπλα που θρικόκοντουσαν κρεμασμένα στους τοίχους της αίθουσής ήταν πανάρχαια κι' ότι τα κατά τύχην εύρισκόμενα εκεί δυο γεμάτα μπουκάλια μπουράς ήταν..Μυκηναϊκής εποχής, γιατί τα θρήκε κι' αυτά μέσα σε αρχαίους τάφους, έτρεξε στην αίθουσα της όπλασκίας να δει τί θ' άπογίνει. Έκει θρήκε το Μουρούζη λιγνόμενον απ' τα γέλια και το Γερμανό άκίνητο κι' άμνηνία.

Τότε ο συγκατοίκος του Μουρούζη, από φόβο μήπως συμβεί τίποτε το χειρότερο, γιατί ο Γερμανός είχε θυμώσει για καλό, μπήκε άμέσως στη μέση και κατάρθωσε, με χίλια θάσσαν, να τον καθησούσση.

—Πρόκειται για ένα άθωο άστείο, φίλε κύριε, του είπε. Ένα άστείο, το όποιο θα ξεχάσετε, είμαι θάβσιος, άμέσως. Άς πούμε λοιπόν τα μπουκάλια αυτά της μύρας, κι' άς πνίξουμε μέσα σ' αυτή κάθε δυσάρεσκειά.

Ο Γερμανός δεν έφερε αντίρρηση. Ξεθύμωσε άμέσως και τσούγκρισε το ποτήρι του με το Μουρούζη και το συγκατοίκό του, καταπίνοντας μαζί με την μύρα και την φάρσα που του είχε παίξει ο αδιόρθωτος Έλληνας πρίγκηψ.

Όταν έφυγε ο Γερμανός, οι δυο συγκατοίκοι τα «τσουγκρίσανε» λιγάκι, στ' αλήθεια αυτή τη φορά. Ο Μουρούζης θυμώσε για τις παρατηρήσεις, που τούκανε ο φίλος του για το παιγνίδι τη στρατιωτική του στολή.

Άργά το θράδυ, ο συγκατοίκος του Μουρούζη ξύπνησε άξαφνα απ' τις φωνές, τις ζητωκραυγές και το πανδαμόνιο που

άκουσε στο διπλανό δωμάτιο του σπιτιού.

Τινάχτηκε άμέσως απ' το κρεβάτι του κι' αφού ντύθηκε πο- χειρώς, μπήκε στην αίθουσα της όπλασκίας, όπου είδε το Μουρούζη μαζί με καμμία δεκαριά μαγκουροφόρους, τούλα στο μεθύσι!

—Καθήστε, κύριοι!... διάταξε αυτή τη στιγμή ο Μουρούζης τους μαγκουροφόρους.

Και τους έδειξε τους δυο πάγκους που χρησιμεύανε για τις ασκήσεις των δυο αξιωματικών.

Οι μαγκουροφόροι καθήσανε προθυμότητα, σαν μωητά, μπρός στο δασκαλό τους.

—Περιμένετε με! τους ξανάπε κατόπιν ο Μουρούζης, με το ίδιο έπιτακτικό τόνο.

Κι' ενώ εκείνοι έμεναν άμνητοι, ο πρίγκηψ μπήκε στον κατώνα του, τραβώντας απ' το χέρι, μαζί του, και τον συγκατοίκό του.

—Ποιοι είναι αυτοί; ρώτησε τον Μουρούζη ο συγκατοίκος του.

—Οι άνταμνες!... του άποκριθηκε ο Μουρούζης χαμογέλι- τας παράξενα.

—Και τί μου τους κουβάλησε τέτοιαν ώρα εδώ; ξανάπε ο συγκατοίκος του θυμωμένος.

—Άφισε, καύμενε, να γελάσουμε!...

—Νά σ' άφήσω; Έσύ δεν μ' άφίνεις να ήσυχάσω. Με σήκωσε άξαφνα απ' τον ύπνο, με τις τρέλλες σου! φώναξε άγανακτισμένος στο Μουρούζη ο συγκατοίκος του.

Και προχώρησε προς την πόρτα της αίθουσής της όπλασκίας, αποφασισμένος να διώξη την έλεεινή εκείνη άκολουθία του Μουρούζη.

Ο ήρωας μας όμως πρόφτασε και μπήκε μπροστά του. Και κρατώντας τον απ' τα χέρια, τον παρακάλεσε:

—Μή... μην τους διώξεις!... Μη φαντάζεσαι πως είμαι μεθύμε- νος... Δεν θά τους κάνω τίποτε!... Ήθελα μόνον να σπάρω με κέφι μαζί τους!...

—Έλα, κάνε μου τη χάρη... Ο τόνος του Μουρούζη ήταν κάπως παιδικός.

Κι' ο συγκατοίκος του δεν έπέμεινε πλέον.

—Καλά... Θά σου κάνω τη χάρη, είπε δια- ρώντας πάντα το αδοτηρό ύφος του. Μά δεν να πεσαι, καύμενε; Δεν θά συχαθής, επιτέλους, από την έλεεινή ζωή;

Ο Μουρούζης πήρε θάρρος απ' την ύπακο- μότητα του φίλου του. Έβγαλε λοιπόν άπ' αυτό το άμπέχωνό του κι' άφισε να φωνή το περφόρ- κόκκινο πλατύ ζουναρί του.

—Πού είναι τα πιστόλια μου; ρώτησε τον φί- λου του, που τον κύτταξε με περιέργεια.

—Τι τα θές; —Τώρα θά δής...

Κι' αφού πήρε τα τέσσερα πιστόλια του, έβγα- σ' όλα καπούλια κι' άφισε τους κοκφόρους του σηκωμένους, για να φαίνονται πως ένε γεμάτα. Κατόπιν, αφού τα έχωσε άραδιάστα στο ζουνα- ρί του, πήρε το ύφος δημιού!...

Ο φίλος του παρακολουθούσε τις προετοι- μασίες του αδιάφορος, γιατί κατάλαβε το σήμα- το του.

—Νά τους της πως είναι γεμάτα! του είπε ο Μουρούζης και προχώρησε προς την πόρτα της αίθουσής της όπλασκίας άπειλητικός.

Ο συνάδελφός του τον άκολουθούσε, με θρη- σόβαρό.

Όταν οι δυο φίλοι μπήκαν στην αίθουσα, ο Μουρούζης χονώντας στον συγκατοίκό του τον περισσότερο νταή από το τσοούρμιο εκείνο των παλληκαράδων, έναν γεροδεμένο άντρα με άγρια φάτσα και άγκιστρατό μουστάκι, του είπε:

—Τον θλέπεις αυτόν;

—Τον θλέπω, του άποκριθηκε ήρεμα ο συγκατοίκος του.

—Τί τρέχει, κυρ' Γιωργάκη;... ρώτησε ο νταής το Μουρούζη.

Ο Μουρούζης, χωρίς να του άποκριθί, τράβηξε άμέσως το πιστόλι και το διθύθυε άπάνω του.

Κι' άποτεινόμενος στον συγκατοίκό του, του είπε:

—Αυτόν, φίλε μου, δεν τον κολλάει σφαίρα!... Ναι... τώρα θά δής... Θά δής πως η σφαίρα θά χτυπήσει στο κεφάλι του και θά κάνει γκέλι!... Θά γυρίση άμέσως πίσω!... Και θα δής;

—Άμάν, κυρ' Γιώργη!... φώναξε τότε στο Μουρούζη με μνην απ' την τρομάρα του φωνή ο νταής. Λυπήσου με!...

—Κάνης άστεία με τα πιστόλια!...

Ο Μουρούζης χαμογέλασε, κατέβασε το πιστόλι και έ- χωσε στο ζουναρί του.

—Έτσι, κυρ' Γιωργάκη!... Δεν ταιριάζουν τέτοια άσπρη συναμεταξύ μας! ξανάπε ο νταής, έξακούλουθώντας να τρά- πε τον Μουρούζη να τον πλησιάσει, συνέχισε:

Και θλέποντας το Μουρούζη να τον πλησιάζει, συνέχισε:

—Τι τα θέλεις τα παληοπίστολα, κυρ' Γιωργάκη; Τι τα θέ- λεις;

Η ΜΥΣΤΗΡΙΩΔΗΣ ΔΥΝΑΜΕΙΣ ΤΗΣ ΦΥΣΕΩΣ

ΚΑΤΑΠΛΗΚΤΙΚΑ ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΑΓΙΩΝ ΚΑΙ ΘΑΥΜΑΤΟΠΟΙΩΝ

Θαυματουργές και καταπληκτικές θεραπείες. "Ανθρωποι βαρείς αρρωστοί που γίνονται καλά μέσα σε λίγες στιγμές. Θε- ραπείες δι' έπαφής. Τα θαύματα του Έρλανδου Γκρητράιη. Τι έπαθε ο άγιος Φραγκίσκος της Άσσίλης. "Ανθρωποι που δεν παθαίνουν τίποτε από τη φωτιά. Τι άναφέρουν οι χρονικογράφοι, κτλ. κτλ.

Χριστιανική θρησκεία, είναι ίσως, έπειτα από τις Άσιατικές θρησκείες, η πιο πλούσια σε θαύματα. Θά χρειάζονταν μάλιστα τόμοι δόκκληροι για να περιγραφούν όλα τα θαυμάσια αυτά φαινόμενα που άναφέρει η ιστορία της. Έμεις θά περιοριστούμε εδώ να αναγράψουμε μερικά γεγονότα, που άναφέρονται σε άγιους πολύ γνωστούς και σχετικούς νεωτέρους.

Πρώτος, κάποιος Ιταλίδας, ή Λουκρητία Γκάτσινα, έπαχε από ένα θαρύ στηθικό νό- σσημα. Οι γιατροί που την έξήτασαν, την συμβούλεψαν να κάνει έγχυρησι κ' ή άρρωστη δέχτηκε. Την πα- ραμηνή της έγχυρησε, είδε στον ύπνο της τον άγιο Φίλιππο να την πλησιάζει και, αφού έξήτασε την πληγή της, να της λη:

—Νά είσαι εύχρηστημένη και να μη φοβάσαι τίποτε κακό. Έπειτα απ' αυτό, ή Λουκρητία σηκώθηκε το πρωί, νοιώθον- τας πως είχε άνακτήσει τις δυνάμεις της. Κάθισε κ' έφαγε καλά, και έξαφνα σηκώθηκε φωνάζοντας:

—Δεν έχω πια τίποτε! Γιατρέυηκα!...

Την ίδια στιγμή, έβησαν οι γιατροί για την έγχυρησι. "Ο- ταν όμως έξήτασαν την άρρωστη και δεν βρήκαν ούτε ίχνος πείας από την άρρώστειά της, έμειναν κατάπληκτοι και δεν ή- ξεραν πού ν' αποδώσουν την άπροσδόκητη θεραπεία της.

Ένας καλόγηρος του μοναστη- ρίου του άγιου Γαϊτάνου, στη Θυένη, έπεσε κάποτε κ' έσπασε το πόδι του. Ο γιατρός, ο ό- ποιος τον έξήτασε, θρήκε πως άλλος τρόπος θεραπείας δεν ή- ποχε από το να του κόψη το πόδι. Λίγες ώρες πριν την έγχυ- ρησι, καθώς ο πληγωμένος κοι- μόταν, είδε έξαφνα τον άγιο Γαι- τάνο, στο όνομα του όποιου έτι- μάτο το μοναστήρι, να τον πλη- σιάζει. Ο άγιος άρχισε να τον παραρηρή, του συνέστησε να κά- νη προσευχές, του φίλησε το μέ- ρος του σώματός του που έπα- νχε κ' έπειτα έξαφανίστηκε. Το πρωί, ο γιατρός θρήκε το πόδι του καλογόρου γερό, τελείως θε- ραπευμένο, σαν να μην είχε συμ- βεί τίποτε.

Δεν κάνουν όμως μόνον θαύ- ματα οι άγιοι. Ο άγιος Αδού- ντινός λέγει πως μερικά πρόσ- οπα μπορούν να γιατρέψουν διά- φορες πληγές μόνον με το θέλημα τους, ή μόλις τις έγγίσειον

λες.

Ο Μουρούζης στάθηκε μπροστά του και πιάνοντάς του γερά το άγκιστρατό μουστάκι, φώναξε στον συγκατοίκό του:

—Εδώ να δής, φίλε μου!... Το τοιγγέλι αυτό δεν ξεριζώ- νεται και...δεκαπέντε σφαχτά άν κρεμάσης άπάνω του!...Κύτ- ταξε καλά και θά το πιστέψης!...

Κι' άμέσως τράβηξε, μ' όλη τη δύναμη το μουστάκι του νταή και του ξεριζώσε μερικές τρίχες.

—Φτού!... να μου γαθής!... φώναξε τότε ο Μουρούζης στον νταή που έσπασε στις φωνές απ' τον πόνο. Μ' έβγαλες ψεύτη!

Κι' αφού του γέμισε τον καλοθερμένο σβέρκο με άπαν- τες φάτες, τράβηξε πάλι το πιστόλι του.

Ο νταής τρύπωνε τότε κάτω απ' τον πάγκο. Μά κι' οι άλλοι νταήδες, που παρακολουθούσαν άφωνοι κ' άκίνητοι το ρεζι- λίκι του λεβέντη τους, τα χρειάστηκαν τώρα για καλά. Ση- κώθηκαν λοιπόν επάνω χλωμοί, με κομμένα τα πόδια τους, και περιφέροντας παντού τα τρουαγμένα θέλματά τους, κύτ- ταζαν να δούνε κατά πού ήταν ο δρόμος της σωτηρίας.

—Ανοίξε την πόρτα! φώναξε ο Μουρούζης στο συγκατοίκό του.

Και συγχρόνως έριξε μία πιστόλια.

Το τί έγινε τότε δεν περιγράφεται. Όλο το τσοούρμιο των ψευτοπαλληκαράδων άρμησε προς την πόρτα. Ο ένας έσπρω- χε τον άλλον για να φύγουν το γρηγορότερο.

Ο Μουρούζης έβριξε άκόμα μία πιστόλια και κατόπιν διά- πεσε τους νταήδες με ένα βολή. Έξακούλουθώντας να τρά- πε τον νταή, καθώς έφευγαν, τους φιλοδωρούσε και με μία γερή κλω- τιά στα όπισθια.

ή τις φυσήξουν.

Ο Έρλανδός Βαλεντίνος Γκρητράιη, π. χ., ήταν προικισμέ- νος μ' αυτήν την αξιοθαύμαστη θεραπευτική δύναμη. Κάποτε, πού έμάστιζε τον τόπο μία φρικτή έπίδημία, είδε στον ύπνο του ότι θά μπορούσε να θεραπεύη τους άρρώστους μόνον άν τους άγγιζε. Έφάρμοσε αυτό που είδε στο όνειρό του και είχε κα- ταπληκτική έπιτυχία. Ο κόσμος τον άνόμασε προφήτη και κου- θαλούσε κάθε μέρα στο σπίτι του τους άρρώστους. Έίχε γίνει, σαν να πούμε, κάτι σαν τον δικό μας τον πάτερ Γυμνάσιο, μά άκόμη πιο θαυματουργός.

Εδώ άγγιζε τον άρρωστο με το χέρι του — γράφει ο έπίσκοπος του Ντομίαρ στα Άπομνημονεύματά του — έβλεπε άμέσως τις πληγές και θέραινε ένα πλήθος άσθενειών. Το αποτέλεσμα ήταν άνωτε- ρο γαυνόβολο. Τον είδα να έπαναφέρει, σε διάστημα πέντε λεπτών, την ύγεια άνθρωπων, που έταλαιπωρούντο από μία άσθένεια επί χρόνια ό- λοκληρω.

Και προσθέτει:

«Κατά τη γνώμη μου, ή θεραπείες αυτές δεν έχουν μέσα τους τίποτε το ύπερφυσικό. Ο Γκρητράιη είχε στο σώμα του κάποια θεαυματική ιδιότητα, που μετεδίδετο με άπλη έπαρη, σαν ώληθινό θείο δώρο».

Άς άφήσουμε όμως τώρα τις θαυματουργές θεραπείες και άς μιλήσουμε για μερικά άλλα περίεργα θαύματα.

Όταν ο περίφημος άγιος Φραγκίσκος της Άσσίλης άπε- σούρη για να μονάσει στα Ά- πέννια, είδε τη Μεγάλη Παρα- σκευή έναν άγγελο να κατεβαί- νη από τον ούρανό και να κρα- τή έναν Έσταυρωμένο στα χέ- ρια! Την ίδια στιγμή, ο άγιος αισθάνθηκε δυνατόν πόνους στα πόδια και στα χέρια του και με κατάπληξ είδε ότι είχε πληγές όμοιες με των Έσταυ- ρωμένων, από τις όποιες έστρά- αμα και τρύπες όμοιες μ' αυ- τές που άνοίγουν στη σάρκα τα καρφιά. Συγχρόνως παρετήρη- σε, ότι στην πλευρά του είχε μια πληγή, σαν να τον είχε κεν- τήσει λόγχη. Όταν ή κρίσις αυτή πέρασε, οι πόνοι έπαυαν, αλλά τα σημάδια των πληγών έμεναν. Ο άγιος τα είχε μέχρι το τέλος της ζωής του!

Έπειτα από τον άγιο Φρα- γκίσκο, παρουσιάστηκαν πολ- λοί άγιοι που είχαν τέτοια ίχνη πληγών, και μεταξύ τους πολ- λές γυναίκες. Ο φόν Κάρολιν άναφέρει, ότι στα 1840 έζησε να ιδί τη Μαρία Ματρή ή πληγές της όποιες έβγαζαν αίμα κάθε Μεγάλη Παρασκευή.

Και αυτό όμως το φαινόμενο δεν είναι άποκλειστικό προνό- μιο των άγιων. Στο βιβλίο Βίος του άγιου Ίγνατιου άναφέ- ρεται μία νέα έλευθερίαν ήθών, ή όποια έπεσε συχνά σε εκ- στάσεις και τότε παρουσιάζονταν στα πόδια της ίχνη ό- μοια με τα σημάδια των πληγών του Έσταυρωμένου.

Έχει παρατηρηθί επίσης, ότι μερικοί από τους άγίους, ό- πως και μερικά μαντριά, ήταν άναίσθητοι στις φλόγες της φωτιάς. Οι χρονικογράφοι άναφέρουν, ότι ή άγία Αικατερίνη ρίχτηκε πολλές φορές στη φωτιά, χωρίς όστόσο να πάθι το παραμικρό. Επίσης διηγούνται, ότι κάποτε έπεσε έπάνω στο πόδι του Συμεών της Άσσίλης ένα άναμμένο κάρβουνο. Το κάρβουνο έγινε λάσπη, χωρίς να του προσενήση ούτε έγκαυ- μα, ούτε πόνο. Ο Μπερνάντελ ντε Λουρέτ κρατήσε επί ένα τέταρτο της ώρας άνάμεσα στα δαχτυλά του τη φλόγα ενός δαυλού, χωρίς να πάθι το παραμικρό.

Ο Στράβων επίσης άναφέρει, ότι ή έέρειες της Άρτέμιδας στην Καπαδοκία, έβάδιαν με γυμνά πόδια επάνω σε άναμ- μένα κάρβουνα, χωρίς να καίγονται. Ο δε Πλίνιος άναφέρει τα ίδια για τις έέρειες του Άπολλωνος στην έργασία Ρώμη.

Άλλ' ή πιο έξαιρετική περιπτώσι αυτόν το φαινόμενου, είναι της Μαρίας Σονέ, που ήταν γνωστή στην εποχή της με το όνομα Σαλαμάνδρα. Ο ντε Μοντεράν, ο όποιος περιγράφει σε ένα βιβλίο του τα παράδοξα της εποχής εκείνης, γράφει:

«Όλοκληρο το Παρίσι είδε τη Μαρία Σοννέ να έπαύεται επάνω σε άναμμένα κάρβουνα, χωρίς να πάθι άπώλινος τίποτε, ούτε στο σώ- μα της, ούτε στ' όρεμά της».

Ο Άγιος Φραγκίσκος της

Άσσίλης διδάσκων τα ψάρια

ΞΕΝΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

Η ΑΛΛΟΚΟΤΗ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑ ΕΝΟΣ ΝΤΕΤΕΚΤΙΒ

Ε τὰ μάτια κορφωμένα στη χρυσή τσιγαροθήκη του ο "Άγγλος ντετέκτιβ" Έντουαρντ Φούξ, απόμεινε λίγες στιγμές σιωπηλός κι' έπειτα την άνοιξε, πήρε ένα σιγαρέττο, τὸ άναψε άργά και ρίχνοντας μία ματιά στους καλεσμένους της λαϊκής Γκρόσθενορ, τούς είπε μ' ένα παράξενο χαμόγελο στὰ χείλη:

—Θέλετε λοιπόν νά σάς διηγηθώ τήν πιό αλλόκοτη περιπέτεια τής ζωής μου; Εύχαριστώ! Μά είμαι υποχρεωμένος νά σάς ισακαλέσω, όπως οι θαυματοποιοί ή οι φακίρδες, νά με πιστέψετε. "Αν ένα μυστήριο είναι ανεξήγητο, αυτό δεν σημαίνει ότι δεν υπάρχει. Ζούμε σ' ένα παράξενο κόσμο, φίλοι μου. "Ας είναι όμως. Πρέπει νά σάς διηγηθώ πρώτα τήν περιπέτεια πού σάς υποσέθηκα. Προσέξτε: Θά σάς έκθέσω τὰ γεγονότα ξηρά, όπως συνέβησαν.

...Εδώ και δύο χρόνια, τήν άνοιξη, θρискόμουν στη Ρώμη. Παρακολουθούσα τὰ ίχνη ενός διεθνούς λωποδύτου πού είχε κλέψει μία νύκτα απόκρηας τὰ ρόδινα μαργαριτάρια τής λαϊκής Γκρόσθενορ. "Αν τώρα ενδιαφέρεσθε από περιέργεια γιά τ' αποτέλεσμα τών έρευνών μου, δεν έχετε παρά νά κυττάξετε τήν άγαστη λαϊδή μας. Τά ρόδινα μαργαριτάρια εξακολουθούν νά στολίζουν τόν άμορφο λαμό της. Μά ξαναγυρίζω στην ιστορία μου. Σας έλεγα, ότι θρискόμουν στη Ρώμη. Είχα καθίσει στο ξενοδοχείο "Μπόστον" κι' ένα απόγεμα κατά τή δύση του ήλιου πού ήμουν έλευθερος, θυήκα νά κάνω ένα περίπατο στην Αιωνία πόλι. Πήρα, λοιπόν, τήν όδόν Βενέτο και τή στιγμή πού έφτανα κοντά στά τείχη του Βελισσαρίου, ένα αυτοκίνητο πού έτρεχε με ήλιγγιώδη ταχύτητα θυήκε ξαφνικά από μία άψίδα και λίγο άκόμα θά κατακοιμάταξε δύο κυρίες πού έρχόντουσαν από τήν αντίθετη διεύθυνση, άν δεν πρόφταινα, μ' ένα πήδημα, νά τις παρασύρω άστραπιαία προς τόν τοίχο. Τό αυτοκίνητο πέρασε από μπροστά μας σάν βολίδα και χάθηκε στο βάθος του δρόμου. "Η δύο γυναίκες κατάχλωμες από τόν τρόμο τους, έτρεμαν γαντζωμένες άπάνω μου. Σέ λίγο συνήλθαν κι' άρχισαν νά μ' εύχαριστούν με ήλικρινή ευγνωμοσύνη. "Εγώ τότε τούς είπα τ' όνομά μου κι' έμαθα ότι ήσαν μητέρα και κόρη. "Η μητέρα ή κ. Τζούλια Καντίνι, ήταν μία πολύ όμορφη "Ιταλίδα, σαράντα περίπου χρόνων. "Η κόρη της, ή "Ελθίρα Καντίνι, ήταν δεκαοχτώ χρόνων, με άγγελική, με σαγηνευτική όμορφιά. "Η δύο αυτές "Ιταλίδες ταίριαζαν τόσο, πού θά έλεγε κανείς ότι ήσαν άδελφές. "Αρχισαν λοιπόν σιγά-σιγά νά μω μιλούν κι' έγώ φυσικά τις συνάδευα ως τό σπiti τους, πού θρискόταν έκεί κοντά.

"Όταν φτάσαμε στην πόρτα τους, συνεχίσαμε τή συνομιλία μας λίγα λεπτά και έπειδή γινόταν όλο και πιό ενδιαφέρουσα, γιάτί ή κυρίες είχαν έπισκεφθί τόν Λονδίνο κι' έγνώριζαν πολλές φιλικές μου οικογένειες, ή δεσποινίς "Ελθίρα Καντίνι γύρισε άξαφνα κι' είπε στη μητέρα της: —Μαμά, γιάτί δεν προσκαλούμε τόν κ. Φούξ νά πάρη κάτι στο σαλόνι μας; Θυμάμαι καθαρά τὰ λόγια τής όμορφης σιμορίνας Καντίνι, γιάτί εκείνη τή στιγμή μ' εύχαρίστησαν σ' άφάνταστο θαύμα. Μ' άρεσε ή συντροφία αυτών των δύο "Ιταλίδων και λυπόμουν πού θά τις άποχωρίζομουν.

Πήραμε λοιπόν τόν άσανόνα ως τό τρίτο πάτωμα και μπήκαμε στο άριστερό διαμέρισμα, όπου καθόντουσαν ή κυρίες. Στην πόρτα τους μία ταπέλα έγραφε τ' όνομά τους.

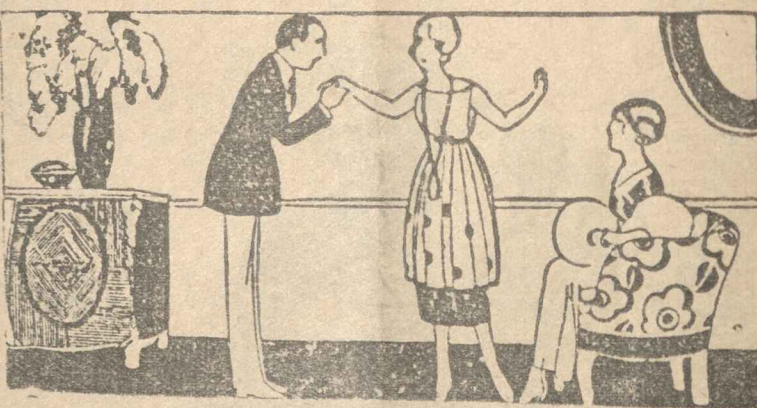
Στό σαλόνι κάθησα σέ μία πέτσινη πολυθρόνα κι' έρριξα μία «επαγγελματική» ματιά τριγύρω μου, άποτυπώνοντας στη μνήμη μου και τήν παραμικρή λεπτομέρεια. "Η κ. Καντίνι καθόταν άπέναντί μου. "Η όμορφη "Ελθίρα χάθηκε γιά μία στιγμή κι' έπειτα ξαναγύρισε μ' ένα δισκο με τρία ποτηράκια και τή μικρή υποτίλλια του κονιάκ. "Εγώ έβγαλα από τή τσέπη ατή τήν χρυσή τσιγαροθήκη μου, δώρο του σέρ "Ολνίερ Σμιθ, τού πρώην διευθυντού τής Σκότλαντ Γουάρδ, άναψα ένα σιγαρέττο και έξακολούθησα τήν εύχρηστη συνομιλία μου με τήν κυρία και τήν δεσποινίδα Καντίνι.

Πόσην ώρα μιλούσαμε έτσι καθισμένοι σ' εκείνο τ' όμορφο σαλόνι; Δεν έξω... "Ηταν τόσο χαριτωμένες αυτές ή δύο "Ιταλίδες! Τό μόνο πού θυμάμαι, είναι, ότι όταν σήκωσα τό κεφάλι και κύτταξα τό μεγάλο έκκρεμες του τοίχου, ήταν μεσα-

λυστα! "Εκείνη τή στιγμή μάλιστα, τό ρολόι άρχισε νά χτυπά τις ώρες. Είδα τότε, ότι ή μητέρα κι' ή κόρη χλώμισαν άξαφνα και με κύτταξαν μ' ένα παράξενο βλέμμα. "Η κατάπληξη μου όμως μεγάλωσε, όταν στόν δωδέκατο χτύπο, τις είδα νά ξεπετιούνται τρομαγμένες από τή θέσι τους και νά με σπρώχνουν γρήγορα προς τήν έξοδο.

—Φύγετε!... Φύγετε!... μου έλεγαν με μία αλλόκοτη φωνή, μά είμαι υποχρεωμένος νά σάς όμολογήσω, ότι εκείνη τή στιγμή δεν μω έκανε καμμία έντύπωση, γιάτί μόλις άρχισε τό ρολόι του τοίχου νά χτυπά μεσάνυχτα, μω πέρασε από τόν τοίχο, κάτι μυστηριώδες άπό συνέβαινε σ' εκείνο τό σπιτι. Χαίρεται σά λοιπόν κι' έφυγα...

"Όταν θυήκα στο δρόμο και με χτύπησε στο πρόσωπο ή ροσιά τής νύχτας, χαμογέλασα. "Όλες ή παράξενες σκέψεις πού είχαν πλημμυρίσει τό μυαλό μου εδώ και λίγη ώρα, είχαν διαλυθί, ως διά μαγείας. "Η έξήγησι εκείνου του ξαφνικού άπομαρτυρητισμού, μω φάνηκε τότε ότι ήταν πολύ εύκολη. "Η κυρίες Καντίνι είχαν ξεχαστή με τή συζήτηση κι' όταν άκουσαν τό ρολόι νά χτυπά μεσάνυχτα, τρομοκρατήθηκαν γιάτί ίσαό εκεινο νά φτάσει, από τή μία στιγμή ως τή άλλη, κανένας διώκτης τους. Χωρίς λοιπόν νά δώσω καμμία προσοχή σ' ατή τήν περιπέτεια, γύρισα στο ξενοδ' χέιο μου κι' άποκοιμήθηκα βαθύως τό πρωί. "Όταν έύπνησα, είχα ξεχάσει πια ατή τήν περιπέτεια. "Ηταν άπλή, χωρίς κανένα εξαίρετικό ένδιαφέρον. "Ηθε άνθρωπος πού ταξιδεύει έχει νά ξεστορίση διάφορα τέτοια έπεισόδια. "Ετοιμαζόμουν λοιπόν νά φύγω από τή Ρώμη με σήμερι, γιά τή Βενετία, όπου μω είχαν τηλεγραφήσει ότι έρεκατόνγει ο άνθρωπος με τὰ κλεμένα ρόδινα μαργαριτάρια της λαϊκής Γκρόσθενορ, όταν άξαφνα, θάζοντας τό χέρι μου στη τσέπη μου γιά νά πάσω τή χρυσή τσιγαροθήκη μου, δεν τή θρήκα έκεί. "Ανήσυχος, έβρε-

Χαίρετσα, λοιπόν, κι' έφυγα...

τεινό κι' άνεξιχνίαστο. —Τό άριστερό διαμέρισμα του τρίτου πατώματος; μω είπα κατάπληκτη ή θυρωρός του μεγάρου στο όποιο καθόντουσαν και στο όποιο με δέχτηκαν τήν προηγουμένη ήμέρα ή παράξενες κυρίες Καντίνι. Είπε ξενοκίαστο, κύριε.

—Μά πού κάθονταν ή κυρίες Καντίνι;

"Η θυρωρός άνοιξε διάπλατα τό στόμα της.

—"Η κυρίες Καντίνι! Μά έγουν πεθάνει, κύριε! μω άπάντησα. Χτές τό σπόνευμα άκριβώς πήγα στο νεκροταφείο γιά νά στολίσω με λουλούδια τόν τάφο τους. "Εκλεισε ένας σαστός χρόνος από τή μέρα του τραγικού θανάτου τους.

"Ημιουν σάν νάχα πέσει πια από τὰ σ'ίνεφα Νά πάμε ή δονη! Ποιός άπ' τούς δύο ήταν τρελλός; "Εγώ ή ή θυρωρός. "Εποεπε, με κάθε τρόπο, νά δώσω μία λύσι σ' ατό τό άνημπο. "Ανέβηκα λοιπόν ως τό τρίτο πάτωμα και υπήκα στο μπροστινό δες διαμέρισμα τών Καντίνι. "Ηταν αλήθεια άκατοίκητο. "Η μέρα του θανάτου τους ατό τό διαμέρισμα ήταν κλεισμένη γιάτί δεν είχε τελειώσει άκόμα κάποια δική πού είχαν οι συγγενείς τους, γιά τή κληρονομιά. "Όταν μάλιστα μω έβρεκα κλειδιά ή θυρωρός, μω είπε πως ούτε κι' εκείνη είχε πάει τό πόδι της από τότε έκεί μέσα.

Τό σαλόνι τών Καντίνι ήταν όπως τό είχα δη τήν παραμονή νύχτα. "Όλα τὰ πράγματα θρискόντουσαν στη θέσι τους. Τρεις πέτσινες πολυθρόνες ήσαν γύρω από τό μικρό τραπέζι, πού τρέει στο όποιο θρискόταν ο δίσκος με τὰ ποποάκια του κονιάκ. Τά δύο ποτηράκια ήσαν άδεια. "Η κυρία Καντίνι κι' ή κόρη είχαμε πη τό κονιάκ μας. Μά ή δεσποινίς Καντίνι μόλις άπέθρεξε τὰ χείλη της σ' ατό.

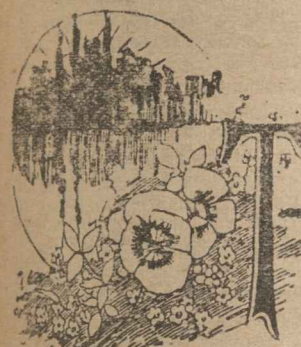
"Όσο γιά τό ρολόι του τοίχου, είχε σταματήσει στις δώδεκα. "Εκείνο ώστόσο πού μ' έκανε ν' άνατριχιάσω, ήταν ότι μω στήν πολυθρόνα μου, πάνω στο κόκκινο χαλί του σαλονιού, άστράφτε ή χρυσή ταμπακέρα μου.

Καταλαβαίνετε σέ τί θέσι θρискόμουν. Πήγαυα νά τρελλό-

ΤΙ ΓΙΝΕΤΑΙ ΣΤΟ ΧΟΛΛΥΓΟΥΝΤ ΚΑΙ ΣΤ' ΆΛΛΑ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ

Η ΖΩΗ, ΟΙ ΕΡΩΤΕΣ, Η ΑΠΙΣΤΙΣ, ΟΙ ΓΑΜΟΙ ΚΑΙ ΤΑ ΔΙΑΖΥΓΙΑ ΤΩΝ ΑΣΤΕΡΩΝ

(Ειδήσεις — πληροφορίες — κεντσεμπολίο)

πὸ έπίσημη τήν πατρίδα της στο έξωτερικό!...

"Αν ή πληροφορία ατή είνε αλήθινή και άν πραγματοποιήθι τελικά, ή Γκρέτα Γκάρμπο, ή οποία έπαιξε στο τελευταίο της ρόλο τό ρόλο της βασίλισσας Χριστίνας τής Σουηδίας, θ' άποδοσθί στην πατρίδα της κα θά γνωρίσει μία δόξα, πού έμπυρλώσεται συνήθως μονάχα στις... αγριανές βασίλισσες, μία δόξα, πού δεν τόλμιζε νά όνειροπολήσθι ούτε και ή πύ φιλόδοξη γυναίκα του κόσμου!...

Τελευταία γνωρίστηκε στούντιο τής Γκωμόν, έξω από τό Παρίσι, με έθνη φιλοπερίεττα με τόν τίτλο «Τό μυστικό μιας νύχτας» και με πρωταγωνιστάς τή χαριτωμένη Λιζέττα Λανβέν, τόν συμπληθητικό τών "Αλμπερ Πρεζάν και τόν άμίμητο "Αρμάν Μπερνάρ, τόν γνωστό στην "Ελλάδα με τ' όνομα Ζύλι.

Σέ μία σκηνή του έργου αούτο, ή Λιζέττα Λανβέν έπαιξε ν' άνταμειπώσθι με τό περισσότερο στο χέρι έναν έπικίνδυνο άπάχη, και νά τόν πυροβολήσθι μάλιστα. Μά ή Λιζέττα δεν ήξερε ούτε... πώς κρατά τό περιστόφο!

—Τό πράγμα δεν είναι και τόσο δύσκολο! τής είπε ο Πρεζάν. Κράτα τό περιστόφο σφιχτά, σιμάμενε άντίκρυ σου, όπου υποτίθεται πού βρίσκεται τόν άπάχη, και πίεσε τή σκανδάλη...

"Η Λανβέν όμως, αντί νά σημάδεψι άντίκρυ της, άπάντησε τό... ταβάκι.

Σέ μία σκηνή ο "Αρμάν Μπερνάρ, ο όποιος παρωλοιδόσθι με προσοχή τή σκηνή ατή, γύρισε πύ διαπλανό του και τού είπε άπαθέστατα:

—"Η Λιζέττα θά είναι όνειρώδης σύζυγος!... "Ο άνδρας της δεν θά είχε νά φοβήθι τίποτε άπ' ατήν!...

"Η Πόλα Νέγκρι, ή διάσημη Πολωνής πρωταγωνίστρια του κινηματογράφου, άπεράσισε νά κατέστρην πειή πραγματικότητα άπ' τὰ ύψη, στο άποια ένδιαφέροντα συνήθως οι άστέρες, και ν' άσχηθή, γά μία άκόμη φορά, με μία δίκη. Είπε, έξ άλλου, γνωστόν ότι ή μεγάλη ατή βενετία, από τόν καιρό πού τήν ξεστόπισαν από τήν όδόν άλλες συνάδελφοί της, νεώτερες στα χρόνια, προσπαθεί νά συγκρατήσθι τήν προσοχή του κόσμου με... πολυέστερες δίκες.

Τή φορά ατή υπέβαλε μίμνην έναντίον τής μεγάλης έταιρείας γυναικών...

Μά τί είχε συμβεί λοιπόν; Τί είχε συμβή; Δεν ήταν κανένα όκειρο, γιάτί ή τσιγαροθήκη μου θρискόταν έκεί, πάνω στο κόκκινο χαλί, έκεί, στο διαμέρισμα τών Καντίνι! Τή λύσι του αίνιγματος ώστόσο μω τήν έδωσα ή θυρωρός. Είπε ώστόσο μία λύσι πού δεν ήταν άποκασιεί όλο τόν κόσμο. Μά έγώ τήν παραδέχομαι, γιάτί μονάχα όποιος είχε μία παρόμοια περιπέτεια μωρεί νά τήν πιστέψθι.

"Η θυρωρός λοιπόν μω έξήγησε, ότι πύ ένός χρόνου άκριβώς, τήν ώρα πού έδσε ο ήλιος, ή κυρία και ή δεσποινίς Καντίνι είχαν πέσει θύματα ένός τραγικού αυτοκινητιστικού δυστυχήματος, στην άρχή τής όδο Βενέτο, κοντά στο τείχη του Βελισσαρίου, έκεί, στο ίδιο μέρος πού τις είχα συναντήσθι κι' έγώ τό περασμένο βράδυ.

Ο ντετέκτιβ "Έντουαρντ Φούξ σώπασε και χλωμός, με τὰ μάτια άπλην, κύτταξε τώρα τή χρυσή ταμπακέρα του. "Οι καλεμένοι τής λαϊκής Γκρόσθενορ κατάπληκτοι άνάσταναν θραερά μέσα στη νεκρή σιωπή, πού είχε άπλωσθί στο σαλόνι. Τέλος, ο "Έντουαρντ Φούξ ψιθύρισε έίλα σάν νά ντρεπόταν:

—Από τότε, φίλοι μου, πιστεύω τυράλ στον πνευματισμό, πιστεύω στα πνεύματα. "Η περιπέτεια μου με τὰ πνεύματα τής κυρίας και τής δεσποινίδος Καντίνι, είναι μία άπόδειξις ότι ζούμε σ' ένα κόσμο σκοτεινού κι' άνεξιχνίαστου μυστηρίου.

ΤΖΩΝ ΜΟΡΓΚΑΝ

ναρικών Γκρούνβαλντ, γιά τήν έξής άφομή:

Στά 1930, όταν ή Πόλα Νέγκρι βρισκόταν στο Παρίσι, ή έταιρεία τής πρότεινε νά τής χαρίσθι ένα βαρύτιμο μαντώ, με τόν δο νά έχη τό δικαίωμα ν' άναφέρη στις διαφημίσεις της ότι εή διάσημος κλπ. Πόλα Νέγκρι είνε κατευχαριστημένη από τήν ποσότητα των γυναικών Γκρούνβαλντ κλπ. "Η καλλιτέχνης δέχθηκε ατή τήν πρόταση. Μά όταν τής πήγανε τό μαντώ, δεν τής άρεσε και τό γύρισε πίσω. "Η έταιρεία προφασίστηκε τότε ότι τό γυναικό αυτό τό είχε φτιάξει επίτηδες γιά τήν Νέγκρι και ότι άν δεν τό παρέλάμβανε έκείνη, θά έμενε άκυλόκληρο. "Η βενετία όμως δεν ήθελε ν' άκούσθι τίποτε και ή έταιρεία άναγκάστηκε, πριν από δύο μήνες, όταν ή Πόλα ξαναγύρισε στο Παρίσι ύστερ' από μία μακριά άπουσία στην "Αμερική, νά τής κίνη κατσίχοι στις άποσκευές της, ζητώντας άποζημίωση 35.000 φράγκων, τήν άξία δηλαδή του μαντι. "Η καλλιτέχνης όμως, χωρίς νά χάσθι καιρό, έκανε και ατή άγωγή κατά τής έταιρείας Γκρούνβαλντ, ζητώντας έκαστο χιλιάδες φράγκα γιά ψυχική όδύν, γιά τόν έξευτελισμό πύ υπέστη!... "Η δίκη θά γίνη συντομώτατα, και φαντάζεσθε με πόση άνυπομονία τήν περιμένουν οι καλλιτεχνικοί και κοσμικοί κύκλοι των Παρισίων....

"Ο διάσημος Γάλλος νέγρος "Αντρέ Μπωζέ, ο όποιος έχει παίξει και σέ πολλά φίλμ, θεωρείται ως ένας από τούς πύ τυχερούς καλλιτέχνας, από άπόψεως... έρωτικών έπιτυχιών. Τά γράμματα πού έλαβε μέχρι σήμερα από τις θαυμάστριές του — και πού τὰ φυλάει όλα με μεγάλη προσοχή — γεμίζουν... πολλά σεντόνια! Συγγρόνος ο Μπωζέ έκανε και κάτι άλλο, πού τιμάει τό... έπχειρηματικό του δαιμόνιο: Σημείωσε σ' ένα βιβλίο τις διευθύνσεις των πλουσιωτέρων έπιστολογράφων του και κάθε φορά πού πρόκειται νά τραγουδήσθι στο Παρίσι ή σέ καμμία μεγάλη επαρχιακή πόλι, βάζει τόν γραμματέα του νά στείλνι στις θαυμάστριές του τήν παρακάτω έδοτοίση:

«Απόψε τό βράδυ ο "Αντρέ Μπωζέ θά τραγουδήσθι μονάχα γιά σάς!»

Κί έτσι τό βράδυ τής παραστάσεως ή όάλλα του θεάτρου γεμίζει πράγματι από όμορφες γυναίκες, κολακευόμενες από τήν... άτομική πρόκληση πού τούς έστειλε ο άγαπημένος τους καλλιτέχνης!

Μία μεγάλη "Αμερικανική εφημερίδα διοργάνωσε τελευταία έναν μεγάλο διαγωνισμό γιά τήν άνακήρυξί των πιο άγαπημένων άστέρων του κινηματογράφου, άρρέον και θηλέων. Στόν διαγωνισμό αυτόν ή γυναίκες έπρεπε νά ψηφίσουν μονάχα γιά τούς ευνοούμενους των καλλιτέχνης και οι άνδρες γιά τις καλλιτέχνιδες τής προτιμήσεως τους. Τ' αποτέλεσμα του διαγωνισμού αούτο ήσαν έντελεις άπόστοι.

"Η Μάρι Γουέσι πήρε άφάνταστα μεγάλες αριθμο ψηφίων και από τήν Γκρέτα Γκάρμπο και από τήν Κάθριν Χέπορν και από τήν Μάλεν Ντρίφτ!...

Και ο Τοντ Ρότζερς, με τό αντιδωμένο πρόσωπο και τό... υπηγάσιο στόμα, έχει περισσότερες συμπάσεις στον θεατικόμο της "Αμερικής και Ντίτση!...

Από τόν Γκάον Κούπερ και από τόν Κλάκ Γκέμλ και από τόν Τζων Μπάρνερν...!

Τόσο πολύ, λοιπόν, άλλαξαν τὰ γούστα του "Αμερικανικού κοινού!

Φαίνεται ότι είναι όλοσυνά και άμετακίνητη ή άπόφασις τής Γκρέτας Γκάρμπο νά εγκαταλείψθι τήν "Αμερική, μετά τή λήξι του συμβόλαιου της, και νά πάη νά ζήσθι στην πατρίδα της, τήν Σουηδία. "Ο άδελφός της ο Σβέν και ο άσχετικός της ο Όσερβεν, κάνουν συχνά ταξείδια μεταξύ Στουχόλμης και Χόλλυγουντ, κωνίζοντας με τήν καλλιτέχνησα τις άποτιμήσεις τής εργασιώσασθης της στη Σουηδία.

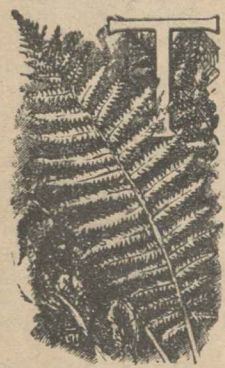
Στό μεσοξύ ο ήλιος τής Γκρέτας, ο Άλφν Γκρόνταφσον, ο όποιος έξακολουθεί νά επαγγέλλεται τόν βαρύν τάζι στη Στουχόλμη, γιάτί δεν κατάδεχτηκε ποτε νά πάσθι πύ παρομοίό βοήθημα από τήν πατριδα ανεγία του, ή σπουδαίος και άδιάφορος προς τή δόξα πύ άποκρίσθι νά οικεινεσθί του όνομα, θρискει πάντοτε άφορμές νά... κυριεύσθι με τήν καλλιτέχνησα.

—Είμαι περίεργος νά δω, είπε τελευταία, με τί υναλά θά γυρίσθι ή Γκρέτα στη Στουχόλμη! "Όταν ήταν ένδεκα χρόνων, ήθελε σώνει και καλά νά γίνθι άσχετός!... Δύο φορές τήν έβδμάδα τσάκαζε από τή σχολή γιά νά πάη νά δη από κάποια άποστονείο άσχεδάτη, ένώ έκείνος έόνανε από τό λιποπόρομο. Καί ύστερα, ή ανεγία του τσάριζε στη σοβαρή τέχνη!... Ποτε δεν μπόρεσα νά καταλάβω τόν χαρακτήρα αούτο του κοριτσιού!... "Η Γκρέτα ήταν πάντοτε ανεγία μύλος!...

ΑΠΟ ΤΑ ΑΙΜΑΤΟΒΑΜΜΕΝΑ ΧΡΟΝΙΚΑ ΤΗΣ ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΗΣ ΙΤΑΛΙΑΣ

Η ΖΩΗ, ΤΑ ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΙ Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΕΝΟΣ ΤΥΡΑΝΝΟΥ ΤΗΣ ΡΩΜΗΣ

Ο κοιμισμένος μικρός ψαράς. Τα παιδικά του χρόνια. Φαγι και ύπνε. Κοντά στο σφοδρό του. Από φαρμακοποιούς γραφείς στο λιμάνι του χωριού του. Η ημέρες της δεξής, του θριαμβού και των θρύων. Στη Ρώμη. Είς αναζητήτων νύφης. Γαμπρός του τρομερού Σφόρτζα. Ένας ενεχλητικός αδελφός. Πώς έγινε από τη μέση. Δηλητήριο, αλλά και λειτουργίες για την ανάπαυση της ψυχής του δολοφονηθέντος. Χρυσάφι, χρυσάφι, χρυσάφι!... Κτλ.

φτάση τόσο ψηλά!...

Την καταπληκτική, λοιπόν, ζωή του μεγάλου αυτού τυχοδιώκτου του ΙΕ' αιώνα, την αιματοβαμμένη δράση του, τ' ανατριχιαστικά κακουρήματα και το θλιβερό του τέλος, θα σ'ας εξιστορήσουμε στο σημερινό μας άρθρο.

Ο 'Ιερώνυμος Ριάριο—έτσι λεγόταν ο ήρωας της αθηναϊκής αυτής ιστορίας—γεννήθηκε, από μία ταπεινή οικογένεια ψαράδων, στο παραθαλάσσιο χωριό Σαθόνε, έξω από τη Γένοβα. Τα παιδικά του χρόνια τα πέρασε...θυσιζόμενος στον ύπνο, γιατί ήταν από μικρός τόσο ευτραφής, ώστε δεν μπορούσε να τρέξει και να παίξει με τους συνομηλίκους του. Οι γονείς του το είχαν πάρει απόφαση, πως το ράθυμο αυτό παιδί δεν θα μπορούσε ποτέ να τους βοηθήσει στη δουλειά τους και σκέφτηκαν να τον κάνουν ιερέα! Και η μητέρα του ανέθεσε την εκπαίδευσή του 'Ιερώνυμο στον αδελφό της, τον Φραγκισκανό καλόγηρο Φραγκίσκο ντε λά Ρόθερε, έναν πέντασοφο άνθρωπο, ο οποίος είχε διδάξει σε πολλά πανεπιστήμια, καταπληθιστάς δλως τους θεολόγους με την ευρυμαθία του και τη ρητορική του δύναμη. Η αλήθεια, βέβαια, είναι, ότι ο πολυμαθής αυτός καλόγηρος είχε αρκετά ελαττώματα ως άνθρωπος. Ήταν φαγάς, μέθυσο και μανιώδης λάρτρης του έρωτα φύλου. Την εποχή όμως εκείνη—εποχή σχετικής χαλαρώσεως των ήθων—ο κόσμος δεν πρόσεχε και πολύ σε κάτι τέτοιες μικροεπιμέρειες...

Σε ηλικία είκοσι χρόνων, ο 'Ιερώνυμος, πάντοτε ναυαγής και θραυκίνης, κατάρθωσε, με την υποστήριξη του θείου του, ο οποίος είχε γίνει στο μεταξύ καρδινάλιος, να πάρει μία άδεια...φαρμακοποιού. Η μητέρα του θα ήθελε να ξέλπετε το γυιό της ιερέα. Μα ο 'Ιερώνυμος ήταν τόσο ξεροκέφαλος, ώστε στάθηκε αδύνατον να μάθη Λατινικά! Εξάλλου ήταν πολύ ευχαριστικός από το επάγγελμα του φαρμακοποιού, γιατί του άφινε διαθέσιμες όλες τις ώρες της ημέρας του για να τεμπελιάζει!... 'Υστερ' από λίγον καιρό, όμως, θαρήθηκε αυτή τη δουλειά και αποφάσισε να γίνει γραφέας στο λιμάνι του χωριού του. Και ίσως να περνούσε την υπόλοιπη ζωή του στην εργασία αυτή, αν, ξαφνικά, δεν συνέβαινε κάτι που τον ανάστασε, που τον έκανε να ξυπνήσει απότομα από το λήθαργό του και να εκδηλώσει τον πραγματικό του, τον εγκληματικό του χαρακτήρα!

Ο θείος του κατάρθωσε, με τις κολακείες και τις ραδιοουργίες του, να γίνει πάπας—μέ τ' όνομα Πάπας Σίξτος Δ'. Ο άνεμος ενός πάπα δεν είναι, βέβαια, σωστό να εργάζεται ως γραφέας σ' ένα λιμάνι... Και ο 'Ιερώνυμος, χωρίς να χάσει καιρό, τράβηξε για τη Ρώμη. Πέρασε, καταπληκτικός και χαλιμαμένος, από τους ατέλειωτους δρόμους του Βατικανού, που ήταν επιπλημένοι με αφάνταστη πολυτέλεια, και όταν παρουσιάστηκε μπροστά στον πάπα, δυσκολεύτηκε ν' αναγνωριστεί στο πρόσωπο του χρυσοστολισμένου ιεράρχου τον κακοντυμένο Φραγκισκανό καλόγηρο...

Ο πάπας φάνηκε καλός θεός. Γέμισε τον 'Ιερώνυμο χρυσά-

φι, τον φόρτωσε παράσημα και τον διόρισε στρατηγό των παπικών στρατευμάτων. Ο άνεμος του του ζήτησε τότε και μία άλλη χάρη: να τον παντρεύει... Ο γιος των ψαράδων υπομονεύσε να συνδεθεί με καμιά μεγάλη οικογένεια της 'Ιταλίας για να στερεώσει περισσότερο την καινούργια κοινωνική θέσι του. Ο Σίξτος θεώρησε λογική την επιθυμία του άνεμου.

Την εποχή εκείνη δυο μονάχα οικογένειες υπήρχαν σ' όλη την 'Ιταλία αξίες της τιμής να κάνουν γαμπρό τον άνεμο του πάπα. Η οικογένεια των Μεδίκων, που θασίλευε στη Φλωρεντία, και των Σφόρτζα, που εξουσίαζε ολόκληρο το Μιλάνο. Οι τελευταίοι ήταν και οι ισχυρότεροι. Και σ' αυτούς κατέφυγε ο πάπας.

Ο δούξ του Μιλάνου, ο Γαλέας Μαρία,—ένας από τους μεγαλύτερους αίμοχαρεις τυράννους των αιώνων,—κολαυμένος από την προτίμησή του του έδειξε ο Σίξτος, πρόσφερε στον 'Ιερώνυμο για γυναίκα μία άνεμιά του, έγγονή του μαρκιζού της Μάντουας. Με την ευκαιρία αυτή, ο πάπας άνωμασε τον άνεμο του κόμητα, για να τον ανεβάσει στο αυτό επίπεδο με τη νύφη... "Ετσι ο γάμος αυτός είχε αποφασιστεί πειά μεταξύ του δουκός του Μιλάνου και του πάπα, όταν, ξαφνικά, παρουσιάστηκε ένα απροσδόκητο εμπόδιο. Η μητέρα της νύφης δεν ήθελε να δώσει τη συγκατάθεσή της γι' αυτό το γάμο, για τον απλούστατο λόγο, ότι η κόρη της δεν ήταν ακόμα ούτε έξι κα χρόνια!...

Μπορούμε να περιμένουμε τρία-τέσσερα χρόνια ακόμα, έπειτα, ώσπου να μεγαλώσει λίγο η κόρη μου, και ύστερα κάμουμε τούτος γάμο!...

Η απαίτησή της μητέρας ήταν πολύ λογική. Μα ο 'Ιερώνυμος θιαζότανε μήπως ο πάπας πεθάνει από τη μία μέρα στην άλλη. "Αν έκανε το γερό αυτό στήριγμα, οι Σφόρτζα δεν θα τον ήθελαν βέβαια για γαμπρό. Και ο δούξ, όμως, άνωμασε να γίνει αυτός ο γάμος, επειδή την εποχή εκείνη είχε την ανάγκη του πάπα. Και αφού δεν μπορούσε να παντρεύσει την άνεμιά του, αποφάσισε να το δώσει στην ίδια την κόρη του την Κατερίνα.

Η αλήθεια είναι πως και η Κατερίνα ήταν τότε ανήλικη. Με τη διαφορά, ότι είχε θαυμαστή σωματική ανάπτυξη, που την έκανε να φαίνεται πολύ μεγαλύτερη από την πραγματική της ηλικία. Είχε εμφανώς μετωπικές γυναίκες.

Ο 'Ιερώνυμος, που την είδε, του άρεσε και ύστερ' από λίγο καιρό έκαναν τούτον γάμο των. Την επομένη, η Κατερίνα έφευγε για το σπίτι της μητέρας της. Είχαν συμφωνήσει με τον 'Ιερώνυμο να πάει να ζήσει μαζί του ύστερ' από δυο χρόνια, όταν δηλαδή θα μεγάλωνε κάπως και θα μπορούσε εκείνος να την παρουσιάσει στον γνωστό του ως σύζυγό του, χωρίς να υπάρχει κίνδυνος να προκαλέσει τα ειρωνικά μειδιάματά τους!...

Στο μεταξύ όμως, ο 'Ιερώνυμος επέτυχε εκείνο που ήθελε. Και ξαναγύρισε στη Ρώμη, από το Μιλάνο, μεθυσμένος από το θρίαμβό του. Εκεί όμως, τον περίμενε μία δυσάρεστη έκπληξη. Ο αδελφός του ο Πέτρος κατάρθωσε, στο διάστημα της απουσίας του 'Ιερώνυμου, να κατακτήσει αυτός την εύνοια του πάπα... Και τώρα βούτοσε και τις δυο χούφτες του στο θησαυρό του Βατικανού, έπαιρνε όσο χρυσάφι ήθελε και το πετούσε στους τέσσερες ανέμους, με τη γενναioφωρία ενός άρχοντα που δεν κοπίσσε διόλου για ν' αποκτήσει ένα θησαυρό λαό. Ο 'Ιερώνυμος δεν έβλεπε φυσικά με καλό μάτι τη δημοτικότητα του αδελφού του. Και το αποτέλεσμα ήταν να πεθάνει μία μέρα ο Πέτρος, να τον δηλητηριάσουν, χωρίς να μπορούσε κανείς να καταλάβει ποιος έκανε αυτό το έγκλημα... Ο 'Ιερώνυμος έλαμψε πικρά για το θάνατο του «πολυασημένου» του αδελφού και διέθεσε ένα μεγάλο χρηματικό ποσό για να γίνουν σ' όλες τις εκκλησίες της 'Ιταλίας λειτουργίες υπέρ άνωμασε της ψυχής του...

Μετά το θάνατο του Πέτρου, ο 'Ιερώνυμος ξινίει κα' ούλο!

ΠΕΡΑΣΜΕΝΑ ΞΕΧΑΣΜΕΝΑ

ΕΥΘΥΜΟΙ ΣΤΙΧΟΙ

ΛΗΣΤΑΡΧΟΣ

"Ηθελα νάμουν λήσταρχος μονάχα ένα μήνα, ν' αφήσω κλέφτες και θουνα, να μπω μέσ' την 'Αθήνα, να μην διαβαίνω ρέμματα, να μην πηδάω τάφρους, αλλά να δέρνω μερικούς έφημεριδογράφους!

ΕΝΑ ΔΕΝ ΞΕΡΩ

Ξέρω καλά ποιά λούλουδο περισσότερο σ' άρέσει. Και ποιά τραγουδι τραγουδάς συχνότερ' από τ' άλλα. Για ποιά χορό τρελλαινέσαι να σου κρατούν τη μέση. Και να σε σέρνουν σαν τρελλή ολόγυρα στη σάλλα.

Μία μέρα έτυχε κρυφά το μάτι μου να πέση. Στην τρυφερή σου κάμαρα, γλυκεία καστοναμάλλα, Κ' είδα το κρεβάτακι σου κ' έννιώρισα τη θέσι. Όπου ακουμπούν τα κόλλη σου, τα κάτασπρα σαν γάλα.

Ξέρω καλά ποιά μυρωδιά σ' άρέσει και ποιά χρώμα. Ποιά μέρη, ποιάς περίπατος και ποιάς καιρός ακόμα. Όπου κι αν πας κι όπου σταθής άμέσως βενά σ' εύρω.

Ξέρω ποιές φιλενάδες σου συχνότερα θυμάσαι. Πότε ξυπνάς, που κάθεται, πώς ζής και πώς κοιμάσαι. Τι μ' άφελουν; "Αν με άγαπάς ακόμη δεν το ξέρω.

ΖΕΣΤΗ-ΨΥΧΡΑ

—Τί ζέστη! ούφ! θα λυώσω στον ιδρώτα, Κοντεύει να μου στρίψει το μυαλό. Κ' εν τούτοις σείς, κυρία, πρώτα-πρώτα "Ενώ περί της ζέστης σάς μιλά, "Εσείς μ' ανάθετε ακόμα τη φωτιά. Με μία σας θερμή, δόλοερμη ματιά.

—Καλά, αφού η ζέστη σας πειράζει. Είς το έξης ψυχρά θέ να γενώ, Μου είπε, κι' ούτε πλέον με κυττάζει, Ούτε την μέλλει διόλου αν πονώ. Και φεύγει, φεύγει όπου με έλπει ή τρελλή... "Αχ! ή ψυχρότης της με καίει πιο πολύ.

Ο ΣΤΕΝΑΓΜΟΣ ΤΗΣ

"Όταν σιμά μ'ου κάθεται να μην άναστενάξει! Η γαλαζένια θάλασσα, που την συχνοκυττάξεις, δεν γίνεται πιο άγρια και τόσο δεν χτυπιέται, όταν την δένει άγριος θορύβος κ' άνεμοζάλη, σαν την καρδιά μου, που θαρρείς σιμά σου αποκοιμείται την ώρα όπου στεναγμό το στήθος σου θα θγάλη!

Τ' ΟΝΟΜΑ ΤΗΣ

Στη χαϊδεμένη άμμοδιά χαράς τ' όνομά σου και το φεγγάρι τ' ουρανό θαρρείς πως τ' άρτυρώνει. Μα τί τρελλός, λημονήσα πως κάθεται σιμά σου κ' είναι το φως σου, "Αργυρώ, όπου το στεφανώνει!

Η ΔΥΟ ΦΙΛΕΣ

Η φίλη των πιστή, κ' ή άγάπη των μεγάλη κ' είναι ή μία γελαστή και συλλογιμένη ή άλλη. "Όταν μου μιλούν, θάρω πως σε τίποτε δεν μοιάζουν, μα για τοσο, έχω θάρω, περισσότερο ταίριαζουν. Στη θωριά πιο ζωντανή ή διαφορά των πάλι, είν' ή μία πιο καστανή, πιο ξανθούλα είν' ή άλλη. Μοιάζουν σαν σε δυο κλαδιά δυο λουλούδια μυρωμένα, πούχουν άλλη μυρωδιά κι' άλλο χρώμα το καθένα.

ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΣΜΟΙ

ΤΙ ΕΥΓΥΧΙΑ... ΝΑ ΣΟΥ ΒΓΗ ΤΟ ΜΑΤΙ!...

Το να γιορτάζει κανείς το όνομά του, τα γενέθλιά του και επί τέλους την επέτειο του γάμου του, είναι κάτι το συνηθισμένο. Άλλα το να γιορτάζει μία φοβερή συμφορά που του έτυχε, είναι άπιστευτο, εξωφρενικό.

Κι' όμως συνέβη κι' αυτό κάποτε—που άλλου:—στην 'Αμερική. "Ενα πρωί, κάποιος άστυφύλακας του Σικάγου θρήκε σε μία άκρη κάποιου έρημου δρόμου έναν πολιτη, μ' ένα μονάχα μάτι, σαραντά περίπου χρόνων, τεντωμένων άνασκελλα, τελείως άναίσθητον, που θρωμοκοπούσε ούτοκι.

"Όταν τον συνέφερε, τον ώδηγησε στο τμήμα, όπου ο άνθρωπος αυτός έδωλεσε άφελέστατα, ότι ήταν έντιμος πολιτης, ότι τον λέγανε Τζιμη Ουάκερ κι' ότι ποτέ του δεν έβασε πιστό στο στόμα του, παρά μία φορά μονάχα κάθε χρόνο, την επέτειο... της ημέρας που δουλεύοντας σε κάποιο ναυπηγείο του θγήκε το μάτι!

—Δούλευα τόσα χρόνια, κύριε άστυνόμe, πρόσθεσε ο παράξενος άνθρωπος μας, και δεν είδα ούτε μία μέρα προκοπή. Το μεροκάματο μόλις έφτανε για τις άπαραίτητες άνάγκες της οικογενείας μου. "Όταν όμως μου θγήκε το μάτι, άλλαξαν τα πράγματα! Πήρα μία καλή άποζημίωση και μ' αυτήν αγόρασα ένα σπίτι. Κι' έκτός αυτού, κάθε χρόνο εισπράττω—και θα τα εισπράττω, δυο ζω—1000 δολάρια για το δυστύχημα που πάθα. Μπορώ λοιπόν να μην πανηγυρίζω μία τέτοια εδνοιατή τύχη;

Κι' ο άστυνόμος συμφώνησε μαζί του και τον άπέλυσε.

Η ΣΟΦΙΑ ΤΩΝ ΛΑΩΝ

ΞΕΝΕΣ ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ

Μόνο όσοι έχουν δουκάτα, λέγονται κύριοι. "Ιταλική. Με άπρόθυμα λαγωνικά δεν γίνεται καλό κυνήγι. Βυσσικη. Δέν λείπει ποτέ ή εύκαιρία σ' αυτόν που θέλει να κάνει κακό. Γαλλική.

Δυο κατηγορίες ανθρώπων δουλεύουν άνώφελα στη ζωή τους: Εκείνοι που κερδίζουν και δεν γλεντούν, κ' εκείνοι που σπουδάζουν την ήθική και δεν συμπράφνονται μ' αυτήν. Κινέζικη.

ΤΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΑΓΓΛΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

ΙΖΟΛΙΝΑ Η ΜΕΞΙΚΑΝΗ

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

Μόλις σταθήκαμε στην όχθη του χειμάρρου αυτού, εξετάσαμε άμεσως το έδαφος. Ο γέρο Ρούθης διέκρινε εκεί τις πατημασιές του λευκού αλόγου. Τά ίχνη αυτά σταματούσαν μπρός στην όχθη και κατόπιν χανόντουσαν.

Τί είχε άπογίνει λοιπόν το λευκό άλογο; Τρόμαξε μπρός στο χειμάρρο και γύρισε πίσω; Μά όχι. Δεν διακρίναμε κάτω στο έδαφος ίχνη γυρισμού. Δεν άργήσαμε λοιπόν να μαντέψουμε τί είχε συμβεί. Το λευκό άλογο πήδησε μέσα στο χειμάρρο για να γλυτώσει από τους λύκους.

—Ναί, διάβωλε, έτσι είναι, μά όλους τους άγιους! φώναξε άξαφνα ο γέρο Ρούθης, που είχε σκύψει στο έδαφος και μελετούσε σ' αυτό, σάν σ' άνοιχτό βιβλίο. Έτσι είναι, διάβωλε! είπε πάλι. Τό πράγμα είναι ολοφάνερο. Νά τά ίχνη του αλόγου! Νά και τών λύκων! Φτάσανε στην όχθη του χειμάρρου. Τό άλογο βρέθηκε περικυκλωμένο από τά θηρία. Μπρός γκρεμός και πίσω ο θάνατος άπ' τά δόντια τών αγριμιών. Και προτίμησε τό γκρεμό. Πριν δηλαδή προφτάσουν οι λύκοι να πηδήσουν άπάνω του, τό γενναίο και περήφανο ζωό πήδησε μέσα στο χειμάρρο!

Άκούγαμε τό γηραιό κυνηγό κατάπληκτοι για τήν δευδερκειά του. Έπειτα γυρίσαμε τά μάτια μας πρós τό ποτάμι. Τά νερά άφρίζαν και κυμάτιζαν άγρια. Η νεροποντή είχε δυναμώσει καταπληκτικά τό ρεύμα. Και μιά τρομερή σκέψις πέρασε τότε άπ' τό μυαλό όλων μας: «Είχε σωθή τό λευκό άλογο ή είχε πνιγί, ή είχε τέλος παρασυρθή άπ' τό ισχυρό ρεύμα;»

Τή σκέψι μας αυτή τη μάντεψε ο γέρο Ρούθης και μάς είπε: —Τό λευκό άλογο δεν κολύμπησε καθόλου.

Απορήσαμε.

Τί εσήμαιναν τά λόγια αυτά του κυνηγού;

—Είσαι βέβαιος γι' αυτό που λές, Ρούθ; τόν ρώτησα.

—Απολύτως βέβαιος, λοχαγέ, άπάντησε ο Ρούθης, πειραχγμένος λίγο για τό διαταγμό μου. Διάβωλε, συνέχισε, γιατί έξαφνα τη ζωή μου μέσα στά δάση; Για να μη μπορώ να διαβάσω πάνω στο έδαφος, σάν σε άνοιχτό βιβλίο;

—Και πώς συνέβη αυτό, Ρούθ;

—Τό πράγμα είναι άπλούστατο, λοχαγέ, και άπορώ πώς δεν τό μαντέψατε. Τό λευκό άλογο πήδησε στο ποτάμι πριν πιάσει ή μπόρα. Τό ρεύμα ήταν πάλι τότε ισχυρό, μά όχι και τόσο, ώστε να μη μπορή να τό περάσει τό λευκό άλογο, έστω και φορτωμένο. Είναι σύγυρο λοιπόν πώς τό λευκό άλογο πέρασε άντίκρυ, πολύ εύκολα μάλιστα.

—Κι' οι λύκοι; ρώτησα.

—Χμ... Οι λύκοι δεν βρέξαν ούτε την ούρά τους στο ποτάμι. Είναι άρκετά πονηροί οι διαβόλοι και κατάλαβαν την κακοτοπιά. Τό ρεύμα ήταν άρκετά βαθύ και άρκετά ισχυρό γι' αυτούς και δεν τόλμησαν να άκολουθήσουν τό άλογο, γιατί θά παρεσύροντο πολύ μακριά από τό μέρος που βρισκόμαστε. Τό νερό του ποταμού θά φτανε, πριν βρέξει, τό άλογο ως την κοιλιά, τό πολύ, ένώ οι λύκοι θάπρεπε να κολυμπήσουν. Άτέφυγαν λοιπόν τόν

Μιά μέρα που ο Γάρεφ φρουρούσε στόν άντικρυνό λόφο...

κίνδυνο να τους τραθήξει τό δυνατό ρεύμα ως του διαβάλλει η μάνα... "ΟΛ' αυτά, λοχαγέ μου, μπορείτε να τά δήτε κάτω στο έδαφος.

Έσκυψα άμέσως κι' άρχισα να εξετάζω τό έδαφος της όχθης. Ο γέρο Ρούθης είχε δίκιο. Τά ίχνη τών λύκων σκορπίζόντουσαν δεξιά κι' άριστερά, Άφούν είδαν δηλαδή τό λευκό άλογο να τους διαφεύγει, σκόρπισαν κι' έφυγαν, για να ζήτουν σουν άλλο τό τροφή.

Η διαπίστωση του γεγονότος αυτού μ' άνακούφισε άρκετά. Τό λευκό άλογο είχε σωθή άπ' τά δόντια τών λύκων.

Ήταν κι' αυτό μιά παρηγοριά. Μπορούσα να έλπιζω έκόμα...

Έπρεπε, ωστόσο, να διαδοίμε τό ποτάμι. Πώς θα τό περπατήναμε όμως αυτό, έτσι πούχε φουσκώσει, μετά τη νεροποντή; Πρέπει να βρούμε ένα μέρος να περάσουμε άντίκρυ, είτε ο Γάρεφ.

—Αυτό ν' άκούγεται, έπιβεβαίωσε ο γέρο Ρούθης.

—Δεν μπορούν να περάσουν τ' άλογά μας κολυμπώντας, ρώτησα.

—Αδύνατον, λοχαγέ, άπάντησε ο γέρο Ρούθης. Τό ρεύμα είναι πολύ δυνατό. Δεν τό βλέπω πρώτη φορά έτσι φουσκωμένο άπό τη μπόρα. Έγουμε στήσι κι' άλλοτε καρτέρι στά μέρη αυτά. Μιά μέρα μάλιστα, που φρουρούσε στόν άντικρυνό λόφο ο Γάρεφ, συνέβη έδω μιά τραγωδία. Μιά βάρκα κατέβηκε τό ποτάμι. Άπό που είχε φτάσει στίς έρμηδες αυτές; Άγνωστο. Μέσα σ' αυτή βρισκόταν ένας Μεξικανός κι' ένας μάιος, δούλος. Άξαφνα έπιασε ή μπόρα. Δεν έθρεξε στο μέρος αυτό, αλλά κάπου παραπάνω. Ήταν μιά τοπική νεροποντή, μιά μπόρα κατακλυσμιαία, όλίγων λεπτών. Κι' όμως τό ποτάμι φουσκώσε άγρια. Κατέβαζε τά νερά του με τρομερό πάταγο. Η βάρκα χόρευε πάνω σ' αυτά, ένα χορό διαβολικό. Και έξαφνα ο μάιος έπεσε στο νερό. Ο Μεξικανός θέλησε να τό δώσει τό κουπί να κρατηθή. Άπερισκέψια... Γιατί έτσι που μετακινήθηκε ή βάρκα, άναποδογύρισε και βρέθηκε κι' αυτός στο νερό. Και μέσα σε λίγες στιγμές πνίγηκαν κι' οι δύο. "Οσο για τη βάρκα, τήν πήρε τό ρεύμα κι' ο Θεός ξέρει πού τήν πήγε...

—Ωστε πρέπει να βρούμε πόρο, να περάσουμε; είπα.

—Βέβαια, λοχαγέ.

Χωρίσαμε τότε σε δύο όμάδες. Οι μισοί τραθήσαμε πάλι τά πίσω κι' οι άλλοι μισοί πρós τά κάτω. Μά σε λίγο έσναγυρίσαμε στο ίδιο μέρος. Δεν ύπήρχε πέρασμα πουθενά. Έτσι που είχε φουσκώσει τό ποτάμι, πού είχε φουσκώσει; είπα.

—Βέβαια, λοχαγέ.

Χωρίσαμε τότε σε δύο όμάδες. Οι μισοί τραθήσαμε πάλι τά πίσω κι' οι άλλοι μισοί πρós τά κάτω. Μά σε λίγο έσναγυρίσαμε στο ίδιο μέρος. Δεν ύπήρχε πέρασμα πουθενά. Έτσι που είχε φουσκώσει τό ποτάμι, πού είχε φουσκώσει; είπα.

—Βέβαια, λοχαγέ.

Χωρίσαμε τότε σε δύο όμάδες. Οι μισοί τραθήσαμε πάλι τά πίσω κι' οι άλλοι μισοί πρós τά κάτω. Μά σε λίγο έσναγυρίσαμε στο ίδιο μέρος. Δεν ύπήρχε πέρασμα πουθενά. Έτσι που είχε φουσκώσει τό ποτάμι, πού είχε φουσκώσει; είπα.

—Βέβαια, λοχαγέ.

Χωρίσαμε τότε σε δύο όμάδες. Οι μισοί τραθήσαμε πάλι τά πίσω κι' οι άλλοι μισοί πρós τά κάτω. Μά σε λίγο έσναγυρίσαμε στο ίδιο μέρος. Δεν ύπήρχε πέρασμα πουθενά. Έτσι που είχε φουσκώσει τό ποτάμι, πού είχε φουσκώσει; είπα.

—Βέβαια, λοχαγέ.

Χωρίσαμε τότε σε δύο όμάδες. Οι μισοί τραθήσαμε πάλι τά πίσω κι' οι άλλοι μισοί πρós τά κάτω. Μά σε λίγο έσναγυρίσαμε στο ίδιο μέρος. Δεν ύπήρχε πέρασμα πουθενά. Έτσι που είχε φουσκώσει τό ποτάμι, πού είχε φουσκώσει; είπα.

—Βέβαια, λοχαγέ.

Χωρίσαμε τότε σε δύο όμάδες. Οι μισοί τραθήσαμε πάλι τά πίσω κι' οι άλλοι μισοί πρós τά κάτω. Μά σε λίγο έσναγυρίσαμε στο ίδιο μέρος. Δεν ύπήρχε πέρασμα πουθενά. Έτσι που είχε φουσκώσει τό ποτάμι, πού είχε φουσκώσει; είπα.

—Βέβαια, λοχαγέ.

Χωρίσαμε τότε σε δύο όμάδες. Οι μισοί τραθήσαμε πάλι τά πίσω κι' οι άλλοι μισοί πρós τά κάτω. Μά σε λίγο έσναγυρίσαμε στο ίδιο μέρος. Δεν ύπήρχε πέρασμα πουθενά. Έτσι που είχε φουσκώσει τό ποτάμι, πού είχε φουσκώσει; είπα.

—Βέβαια, λοχαγέ.

Χωρίσαμε τότε σε δύο όμάδες. Οι μισοί τραθήσαμε πάλι τά πίσω κι' οι άλλοι μισοί πρós τά κάτω. Μά σε λίγο έσναγυρίσαμε στο ίδιο μέρος. Δεν ύπήρχε πέρασμα πουθενά. Έτσι που είχε φουσκώσει τό ποτάμι, πού είχε φουσκώσει; είπα.

—Βέβαια, λοχαγέ.

Χωρίσαμε τότε σε δύο όμάδες. Οι μισοί τραθήσαμε πάλι τά πίσω κι' οι άλλοι μισοί πρós τά κάτω. Μά σε λίγο έσναγυρίσαμε στο ίδιο μέρος. Δεν ύπήρχε πέρασμα πουθενά. Έτσι που είχε φουσκώσει τό ποτάμι, πού είχε φουσκώσει; είπα.

—Βέβαια, λοχαγέ.

Χωρίσαμε τότε σε δύο όμάδες. Οι μισοί τραθήσαμε πάλι τά πίσω κι' οι άλλοι μισοί πρós τά κάτω. Μά σε λίγο έσναγυρίσαμε στο ίδιο μέρος. Δεν ύπήρχε πέρασμα πουθενά. Έτσι που είχε φουσκώσει τό ποτάμι, πού είχε φουσκώσει; είπα.

—Βέβαια, λοχαγέ.

Χωρίσαμε τότε σε δύο όμάδες. Οι μισοί τραθήσαμε πάλι τά πίσω κι' οι άλλοι μισοί πρós τά κάτω. Μά σε λίγο έσναγυρίσαμε στο ίδιο μέρος. Δεν ύπήρχε πέρασμα πουθενά. Έτσι που είχε φουσκώσει τό ποτάμι, πού είχε φουσκώσει; είπα.

—Βέβαια, λοχαγέ.

Χωρίσαμε τότε σε δύο όμάδες. Οι μισοί τραθήσαμε πάλι τά πίσω κι' οι άλλοι μισοί πρós τά κάτω. Μά σε λίγο έσναγυρίσαμε στο ίδιο μέρος. Δεν ύπήρχε πέρασμα πουθενά. Έτσι που είχε φουσκώσει τό ποτάμι, πού είχε φουσκώσει; είπα.

στην όχθη, άκρη-άκρη.

—Έμπρός, Μόρο! του είπα, χαϊδεύοντάς τον στή χαίτη. Τό γενναίο ζωό κατάλαβε τί του ζητούσα. Και χωρίς να διαστάση στιγμή, πήδησε στο ποτάμι κι' άρχισε να κολυμπά, άγωνιζόμενο εναντίον του ρεύματος.

Τί θάκαναν οι άλλοι σύντροφοί μου;

Δεν τους ζήτησα να μ' άκολουθήσουν. Ήσαν ελεύθεροι να μείνουν εκεί που βρισκόντουσαν. Μά κανείς άπ' αυτούς δεν έδισασε στιγμή. Άκουσα τ' άλογά τους, τό ένα μετά τό άλλο να πηδούν στο νερό.

Ο Μόρος μου έθαυματουργήσε. Διέσχισε τό ρεύμα και σε λίγο φτάσαμε στην άντικρυνή όχθη. Περίμενα εκεί και τους άλλους συντρόφους μου. Φτάνανε ένας-ένας. Τους μετρούσα άνήσυχος, μήπως παρασύρει κανένα τό ρεύμα. Μά εύτυχώς δεν συνέβη τίποτε τέτοιο. Πέρασαν όλοι, πλίν ένός.

—Ο γέρο Ρούθης δεν φαίνεται, είπε ο Κουσακεμπές.

Πράγματι, ο γέρο Ρούθης δεν είχε περάσει άντίκρυ. Τί είχε άπογίνει; Τόν παρέσυρε τό ποτάμι; Δεν ήταν δυνατόν αυτό. Ο γέρο κυνηγός ήταν συνηθισμένος από τέτοιες περιπέτειες.

Άρχισα να έρευνώμε τό ποτάμι, με βλέμματα αγωνίας. Κι' άξαφνα διακρίναμε στο νερό σκίε.

—Ο γέρο Ρούθης; κι' ή φοράδα του! είπε ο Γάρεφ.

—Ο γέρο Ρούθης περνάει κολυμπώντας; ρώτησα.

—Ναί, λοχαγέ. Έπειδή ή φοράδα του είναι γέρικη, δεν θάέλεσε να τήν δυσκολέψη στο πέρασμα του ποταμού κι' έπεσε στο νερό.

Πραγματικώς, διακρίναμε τώρα καθαρά τό γηραιό κυνηγό να κολυμπά πίσω άπ' τήν πίσω του φοράδα, κρατώντας τήν ούρά της στα δόντια του. Έτσι έφυρμολκείτο άπό τό ζωό, για να μην τόν πάρη τό ρεύμα.

Όταν ο γέρο Ρούθης έφτασε κοντά μας, ή πρώτη του δουλειά ήταν, άν κι' έσταξε από τό νερό, να σκύψη και να εξετάσει τό έδαφος.

—Τί βλέπεις, Ρούθ; τόν ρώτησα, όταν τελείωσε τήν έρευνά του.

—Τά πράγματα συνέβησαν όπως σάς είπα, λοχαγέ, μου άπάντησε. Τό λευκό άλογο πέρασε σάο και άδολάδες τό ποτάμι.

Δεν έπρεπε συνεπώς να χάνουμε καιρό. Κι' άκολουθώντας τά ίχνη του λευκού αλόγου, πάνω στο νερό από τό βροχά έδαφος, συνεχίσαμε καλύπτοντας τήν έρευνά μας.

Δεν ήμουν πειά άπελπισμένος. Έλπίζα... Έλπίζα πώς θα πρόφτανα να σώσω τήν άγαπημένη μου Ιζολίνα. Όπως μάλιστα μού έξηγήσε ο Γάρεφ, έχοντας ύπ' όψη του τά ίχνη του λευκού αλόγου, τό κακότυχο ζωό δεν εκάλπαζε πλέον σάν φρενασμένο. Προχωρούσε σιγά. Υπήρχε συνεπώς πιθανότης να τό προφτάσουμε.

Ξαφνικά όμως σταθήκαμε όλοι ακίνητοι. Είχαμε βρεθή έμπρός σ' έναν τρομερό φυσικό φραγμό. Ένα άπεράντο δάσος μικρών βαλανιδιών άπλώνονταν έμπρός μας. Τά δέντρα αυτά ήσαν πολύ πικνά και πολύ χαμηλά. Ήταν αδύνατον συνεπώς να περάσουμε τό φράγμα έφίπτοι.

—Κατέβαστε άπ' τ' άλογά σας! φώναξε ο γέρο Ρούθης. Θά μπορούμε ιεσσα στο δάσος, σιρόμενοι και με τήν κοιλιά άκόμα και τραβώντας τ' άλογα μαζί μας. Άλτρες κάθως! Άλλοιώς δεν μπορεί να μπη κανείς στην διαβολοζούγκλα αυτή.

Ο γέρο Ρούθης είχε δίκιο.

Κατέβηκαμε άπ' τ' άλογα και κρατώντας τα άπ' τά χαλινάρια, εισηγώρησαμε στο πικνότατο δάσος τών βαλανιδιών. Προχωρούσαμε πλέον με μεγάλη δυσκολία, άλλοτε σκυφτοί, κι' άλλοτε γονατιστοί. Κι' αυτά τ' άλογά μας σκούβαι για να περάσουν. Τό σκοτάδι μέσα στο δάσος αυτό ήταν πικνότερο. Άνάμεσα τις λαμπάδες για να διακρίνουμε τά ίχνη του λευκού αλόγου.

Η μαρτυρική αυτή πορεία κράτησε άρκετή ώρα. Είμασταν κατάκοποι, τοακισμένοι. Εύτυχώς έπαιρνε να έμμερωση κι' έπλιν ή βαλανιδιάς άρχισαν ν' άραιώνουν. Διακρίναμε τώρα

πολύ καθαρά τά ίχνη του λευκού αλόγου. Λίγο δρόμο άκόμα, κι' έπί τέλους φτάσαμε σ' ένα μέρος άνοιχτό.

Τήν ίδια στιγμή πρόβαλε κι' ο ήλιος.

Πριν ξαναθέσουμε στ' άλογά μας, ο γέρο Ρούθης προχώρησε κι' εξέτασε τά ίχνη του λευκού αλόγου. Καθώς όμως ήταν σκυμμένος στο έδαφος, είδα τό πρόσωπό του να κατσοφιάζει. Έτρεξα κοντά του και τόν ρώτησα άνήσυχος:

—Τί συμβαίνει, Ρούθ;

—Κάτι τό άνεξήγητο, κάτι τό άπρόοπτο, λοχαγέ. Τά ίχνη του λευκού αλόγου αλλάζουν άποτόμως στο μέρος αυτό. Ένώ δηλαδή τό άλογο έφτασε ως έδω προχωρώντας σιγά, άξαφνα άρχισε πάλι να καλπάζει. Γιατί συνέβη αυτό; Τί άντίκρυσε τό ούστυχο ζωό; Πρós ποίου έχθρου βρέθηκε πάλιν, δεν μπορώ, για τήν ώρα, να καταλάβω.

Οι σύντροφοί μας άκούσαν τά λόγια του γηραιού κυνηγού και σκόρπισαν γύρω, εξέτάζοντας τό έδαφος, με προσοχή.

Βρισκόμαστε τώρα μπρός σ' ένα άπεράντο λειμώνα. Πάνω στην πρασινή χλόη, ή σταγόνες τής βροχής άστραφταν, σάν πολύτιμα πετράδια...

Άξαφνα, ένας άπ' τους συντρόφους μας μάς έφώναξε να τρέξουμε κοντά του, δείχνοντας με τό δαχτυλό τό έδαφος. Έπλησιάσαμε και κυττάσαμε να δούμε τί συμβαίνει.

Γεέ μου!... Η συγκίνησίς μου δεν είχε όρια. Με τό πρώτο βλέμμα πούρριξα στο έδαφος, κατάλαβα άμέσως τί είχε αναγκάσει τό λευκό άλογο να φύγει καλπάζοντας τρομαγμένο. Τό έδαφος ήταν καταπατημένο, ή χλόη λυωμένη σχεδόν. Όλοκλη-

ρο κοπάδι άγρίων αλόγων είχε περάσει άπ' τό μέρος αυτό, πάνω από τετρακόσια άγρια άλογα, όπως υπολογίσαμε!...

Τό λευκό άλογο είχε βρεθή μπρός στο κοπάδι αυτό... Τά άγρια άλογα τό είδαν, με τό αλλόκοτο φορτίο του και τρόμαξαν... Άρχισαν να τρέχουν στόν άνοιχτό λειμώνα, σάν δαιμονισμένα. Τό λευκό άλογο τά άκολούθησε...

—Ναί, έτσι συνέβησαν ακριβώς τά πράγματα, είπε ο γέρο Ρούθης, προχωρώντας κι' εξέτάζοντας τό έδαφος. Να... νά... κυττάτε. Έδω, στο μέρος αυτό, τό λευκό άλογο έφτασε τό κοπάδι. Νά τά ίχνη τών πετάλων του, ένώ τά ίχνη τών άγρίων αλόγων είναι, όπως βλέπετε, έντελώς διαφορετικά. Έδω πάλιν τό λευ-

κό άλογο τά άκολούθησε...

—Ναί, έτσι συνέβησαν ακριβώς τά πράγματα, είπε ο γέρο Ρούθης, προχωρώντας κι' εξέτάζοντας τό έδαφος. Να... νά... κυττάτε. Έδω, στο μέρος αυτό, τό λευκό άλογο έφτασε τό κοπάδι. Νά τά ίχνη τών πετάλων του, ένώ τά ίχνη τών άγρίων αλόγων είναι, όπως βλέπετε, έντελώς διαφορετικά. Έδω πάλιν τό λευ-

κό άλογο τά άκολούθησε...

—Ναί, έτσι συνέβησαν ακριβώς τά πράγματα, είπε ο γέρο Ρούθης, προχωρώντας κι' εξέτάζοντας τό έδαφος. Να... νά... κυττάτε. Έδω, στο μέρος αυτό, τό λευκό άλογο έφτασε τό κοπάδι. Νά τά ίχνη τών πετάλων του, ένώ τά ίχνη τών άγρίων αλόγων είναι, όπως βλέπετε, έντελώς διαφορετικά. Έδω πάλιν τό λευ-

κό άλογο τά άκολούθησε...

—Ναί, έτσι συνέβησαν ακριβώς τά πράγματα, είπε ο γέρο Ρούθης, προχωρώντας κι' εξέτάζοντας τό έδαφος. Να... νά... κυττάτε. Έδω, στο μέρος αυτό, τό λευκό άλογο έφτασε τό κοπάδι. Νά τά ίχνη τών πετάλων του, ένώ τά ίχνη τών άγρίων αλόγων είναι, όπως βλέπετε, έντελώς διαφορετικά. Έδω πάλιν τό λευ-

κό άλογο τά άκολούθησε...

—Ναί, έτσι συνέβησαν ακριβώς τά πράγματα, είπε ο γέρο Ρούθης, προχωρώντας κι' εξέτάζοντας τό έδαφος. Να... νά... κυττάτε. Έδω, στο μέρος αυτό, τό λευκό άλογο έφτασε τό κοπάδι. Νά τά ίχνη τών πετάλων του, ένώ τά ίχνη τών άγρίων αλόγων είναι, όπως βλέπετε, έντελώς διαφορετικά. Έδω πάλιν τό λευ-

κό άλογο τά άκολούθησε...

—Ναί, έτσι συνέβησαν ακριβώς τά πράγματα, είπε ο γέρο Ρούθης, προχωρώντας κι' εξέτάζοντας τό έδαφος. Να... νά... κυττάτε. Έδω, στο μέρος αυτό, τό λευκό άλογο έφτασε τό κοπάδι. Νά τά ίχνη τών πετάλων του, ένώ τά ίχνη τών άγρίων αλόγων είναι, όπως βλέπετε, έντελώς διαφορετικά. Έδω πάλιν τό λευ-

κό άλογο τά άκολούθησε...

—Ναί, έτσι συνέβησαν ακριβώς τά πράγματα, είπε ο γέρο Ρούθης, προχωρώντας κι' εξέτάζοντας τό έδαφος. Να... νά... κυττάτε. Έδω, στο μέρος αυτό, τό λευκό άλογο έφτασε τό κοπάδι. Νά τά ίχνη τών πετάλων του, ένώ τά ίχνη τών άγρίων αλόγων είναι, όπως βλέπετε, έντελώς διαφορετικά. Έδω πάλιν τό λευ-

κό άλογο τά άκολούθησε...

—Ναί, έτσι συνέβησαν ακριβώς τά πράγματα, είπε ο γέρο Ρούθης, προχωρώντας κι' εξέτάζοντας τό έδαφος. Να... νά... κυττάτε. Έδω, στο μέρος αυτό, τό λευκό άλογο έφτασε τό κοπάδι. Νά τά ίχνη τών πετάλων του, ένώ τά ίχνη τών άγρίων αλόγων είναι, όπως βλέπετε, έντελώς διαφορετικά. Έδω πάλιν τό λευ-

κό άλογο τά άκολούθησε...

—Ναί, έτσι συνέβησαν ακριβώς τά πράγματα, είπε ο γέρο Ρούθης, προχωρώντας κι' εξέτάζοντας τό έδαφος. Να... νά... κυττάτε. Έδω, στο μέρος αυτό, τό λευκό άλογο έφτασε τό κοπάδι. Νά τά ίχνη τών πετάλων του, ένώ τά ίχνη τών άγρίων αλόγων είναι, όπως βλέπετε, έντελώς διαφορετικά. Έδω πάλιν τό λευ-

κό άλογο τά άκολούθησε...

—Ναί, έτσι συνέβησαν ακριβώς τά πράγματα, είπε ο γέρο Ρούθης, προχωρώντας κι' εξέτάζοντας τό έδαφος. Να... νά... κυττάτε. Έδω, στο μέρος αυτό, τό λευκό άλογο έφτασε τό κοπάδι. Νά τά ίχνη τών πετάλων του, ένώ τά ίχνη τών άγρίων αλόγων είναι, όπως βλέπετε, έντελώς διαφορετικά. Έδω πάλιν τό λευ-

κό άλογο τά άκολούθησε...

—Ναί, έτσι συνέβησαν ακριβώς τά πράγματα, είπε ο γέρο Ρούθης, προχωρώντας κι' εξέτάζοντας τό έδαφος. Να... νά... κυττάτε. Έδω, στο μέρος αυτό, τό λευκό άλογο έφτασε τό κοπάδι. Νά τά ίχνη τών πετάλων του, ένώ τά ίχνη τών άγρίων αλόγων είναι, όπως βλέπετε, έντελώς διαφορετικά. Έδω πάλιν τό λευ-

κό άλογο τά άκολούθησε...

—Ναί, έτσι συνέβησαν ακριβώς τά πράγματα, είπε ο γέρο Ρούθης, προχωρώντας κι' εξέτάζοντας τό έδαφος. Να... νά... κυττάτε. Έδω, στο μέρος αυτό, τό λευκό άλογο έφτασε τό κοπάδι. Νά τά ίχνη τών πετάλων του, ένώ τά ίχνη τών άγρίων αλόγων είναι, όπως βλέπετε, έντελώς διαφορετικά. Έδω πάλιν τό λευ-

κό άλογο τά άκολούθησε...

—Ναί, έτσι συνέβησαν ακριβώς τά πράγματα, είπε ο γέρο Ρούθης, προχωρώντας κι' εξέτάζοντας τό έδαφος. Να... νά... κυττάτε. Έδω, στο μέρος αυτό, τό λευκό άλογο έφτασε τό κοπάδι. Νά τά ίχνη τών πετάλων του, ένώ τά ίχνη τών άγρίων αλόγων είναι, όπως βλέπετε, έντελώς διαφορετικά. Έδω πάλιν τό λευ-

κό άλογο τά άκολούθησε...

—Ναί, έτσι συνέβησαν ακριβώς τά πράγματα, είπε ο γέρο Ρούθης, προχωρώντας κι' εξέτάζοντας τό έδαφος. Να... νά... κυττάτε. Έδω, στο μέρος αυτό, τό λευκό άλογο έφτασε τό κοπάδι. Νά τά ίχνη τών πετάλων του, ένώ τά ίχνη τών άγρίων αλόγων είναι, όπως βλέπετε, έντελώς διαφορετικά. Έδω πάλιν τό λευ-

κό άλογο τά άκολούθησε...

—Ναί, έτσι συνέβησαν ακριβώς τά πράγματα, είπε ο γέρο Ρούθης, προχωρώντας κι' εξέτάζοντας τό έδαφος. Να... νά... κυττάτε. Έδω, στο μέρος αυτό, τό λευκό άλογο έφτασε τό κοπάδι. Νά τά ίχνη τών πετάλων του, ένώ τά ίχνη τών άγρίων αλόγων είναι, όπως βλέπετε, έντελώς διαφορετικά. Έδω πάλιν τό λευ-

κό άλογο τά άκολούθησε...

—Ναί, έτσι συνέβησαν ακριβώς τά πράγματα, είπε ο γέρο Ρούθης, προχωρώντας κι' εξέτάζοντας τό έδαφος. Να... νά... κυττάτε. Έδω, στο μέρος αυτό, τό λευκό άλογο έφτασε τό κοπάδι. Νά τά ίχνη τών πετάλων του, ένώ τά ίχνη τών άγρίων αλόγων είναι, όπως βλέπετε, έντελώς διαφορετικά. Έδω πάλιν τό λευ-

κό άλογο τά άκολούθησε...

—Ναί, έτσι συνέβησαν ακριβώς τά πράγματα, είπε ο γέρο Ρούθης, προχωρώντας κι' εξέτάζοντας τό έδαφος. Να... νά... κυττάτε. Έδω, στο μέρος αυτό, τό λευκό άλογο έφτασε τό κοπάδι. Νά τά ίχνη τών πετάλων του, ένώ τά ίχνη τών άγρίων αλόγων είναι, όπως βλέπετε, έντελώς διαφορετικά. Έδω πάλιν τό λευ-

κό άλογο τά άκολούθησε...

ΟΙ... ΗΜΙΠΑΡΑΦΡΟΝΕΣ ΕΣΤΕΜΜΕΝΟΙ

Η ΠΑΡΑΞΕΝΙΕΣ ΕΝΟΣ ΣΟΥΛΤΑΝΟΥ

Όσμαν ο Γ' ο ιδιότροπος και μισάνθρωπος Σουλτάνος. Γιατί έκλεισε όλα τα πανδοχεία της Τεουρκίας. Τα καπέλλα των ραγιάδων. Ο Μεγάλος Βεζύρης υπεύθυνος για τις...κακοκαίριες. Γιατί ο Όσμαν εξέρισε τους Όρδοδες υπηρέτες, ραγιάδων. Ο άποκεφαλισμός του Μεγάλου Βεζύρη και του δημίου του. Ο περίεργος θάνατος του Σουλτάνου.

Στις 22 Δεκεμβρίου 1754, μετά το θάνατο του Σουλτάν Μαχμούτ, ενός από τους μεγαλύτερους αυτοκράτορες της Τουρκίας, ανέθηκε στο θρόνο τών Χαλιφών ο αδελφός του, Όσμαν ο Γ', σε ηλικία πενήντα χρόνων. Ως την εποχή εκείνη ο Όσμαν είχε ζήσει στα βάθη του χαρεμιού, όπου τον κρατούσε σαν φυλακισμένο ο αδελφός του, χωρίς να θγαίνει ποτέ έξω.

Ήταν, λοιπόν, επόμενος ή πολυετής αυτή καταναγκαστική εγκράτεια να τον είχε κάνει δεύθυμο, μισάνθρωπο. Και ο σουλτάνος αυτός εξέδελωσε τον παράξενο χαρακτήρα του μόλις ζώστηκε, στο Σπαχί του Προφήτη-υπερτατο σύμβολο της εξουσίας των Χαλιφών. Πρώτη του δουλειά, ήταν να θγάλη ένα φερμάν με το οποίο έκλεινε όλα τα πανδοχεία, με τη δικαιολογία ότι οι πιστοί έπρεπε να παντρεύονται και να δημιουργούν δικό τους σπίτι. Συγχρόνως, μ' ένα δεύτερο φερμάν, απαγόρευσε στις γυναίκες να θγαίνουν περίπατο στους δρόμους!.. Όπως αυτός έζησε κλεισμένος πενήντα ολόκληρα χρόνια μέσα σ' ένα χαρέμι, ήθελε την ίδια τυραννική, μοναστική ζωή, να την επιβάλει και σ' όλους τους υπηκόους του, άρρενες και θήλεις!

Μιά άλλη παραξενιά του νέου σουλτάνου ήταν να διώξει από το παλάτι του όλους τους μουσικούς, τους τραγουδιστές και τις χορεύτριες.

—Οι πιστοί δεν πρέπει να άκοινε άλλα τραγούδια εκτός από τον ά-μανος του μουεζίν! Έλεγε. Και ο χορός των δερβισίων είνε καλύτερος απ' όλους τους άλλους άκόλα-στους χορούς, που έρεθίζουν το μυαλό!

Ένοείται, ότι τα πανδοχεία εξα-κολουθούσαν να λειτουργούν κρυφά και να πουλούν λαθραία οινόπνευματώδη ποτά. Το ίδιο και η γυναί-κες έθωναν έξω μεταμφιεσμένες σε άντρες. Τότε ο Όσμαν, θέλουν-τας πως δεν θα μπορούσε να επι-βάλει τις θέλεις του στους υπη-κόους του, ξεθύμανε...στους ραγιά-δες. Δεν περνούσε μέρα που να μη θγάλη και μιά διαταγή σχετικά με το ντύσιμό τους, με την κυκλοφορία τους στους δρόμους, με το άνοιγμα των καταστημάτων τους! Οι ραγιά-δες κόντευαν να παραφρονήσουν!... Τη μιά μέρα έπαρναν διαταγή ότι δεν μπορούσαν να φορέσουν φέσι, την άλλη, ότι έπρεπε να θγαίνουν ξεσκουφωτοί, την τρίτη, ότι έπρεπε να κυκλοφορούν με μαύρο σαρίκι στο κεφάλι!...

Ο σουλτάν Όσμαν ήταν τύραν-νος όχι μονάχα για τους υπηκόους του, αλλά και γι' αυτούς τους ανωτέρους αυλικούς του, τους ανθρώπους του περιβάλλοντός του. Ο αρχίατρος της αλής, ο Μουσταφά Τσελεμπής, έπεσε σε δυσμένεια επειδή άφησε τον άρ-χιμάρη να σερβίρει κομπόστες...που δεν άρεσαν στο σουλτά-νο! Και ο μέγας σταυλάρχης Σαντίπ εξορίστηκε στην Τρα-πεζούντα, επειδή μιά μέρα που θγήκε ο Όσμαν έφπιπτος σε περίπατο, το άλογο του στραβοπάτησε!

Συγχρόνως, άρχισαν να συμβαίνουν στην Σταμπούλ πράγ-ματα έξαιρετικά και άσυνήθιστα. Θα έλεγε κανείς ότι και τα στοιχεία της ύσεως έπηρεάσθησαν από το χαρακτήρα του σουλτάνου κ' έγιναν και αυτά ιδιότροπα... Τρεις μήνες μετά την άνάρρησι του Όσμαν στο θρόνο, πάγωσαν τα νερά του Κερα-τίου Κόλπου, σε βαθμό να μπορεί κανείς να πηγαίνει με τα πό-δια από το Γαλατά στη Σταμπούλ! Το φαινόμενο αυτό είχε πα-ρατηρηθή μονάχα μιά φορά από της άλώσεως της Κωνσταντι-νουπόλεως και τοίς-τέσσαρες φορές πιο μπροστά, επί Βυζαντι-νών αυτοκρατόρων.

Πρίν περάσει πολύς καιρός, μιά δυνατή άνεμοθύελλα εξέπα-σε στην Κωνσταντινούπολη, μιά άνεμοθύελλα που θάσασε όχτώ ολόκληρα μερόνυχτα!... Στο διάστημα αυτό, ο μανιασμένος άε-

ρας δεν έπαυε να δέρνη τα δέντρα, να γκνιμίζει καλύδατα και να σηκώνει ψηλά και άραμπάδες άκόμα. Η πρωτοφανής αυτή θύελλα δημιούργησε μονάχα στη Σταμπούλ πάνω από έ-κατό θύματα!

Ο σουλτάν Όσμαν δεν δυσκολεύτηκε να άνακόληση τα πραγματικά αίτια αυτής της θεομηνίας. Ήταν δ...μέγας βεζύ-ρης του, ο Άλη Χεκίμ Ζαντέ! Και μ' ένα φερμάν-που μπορεί να θεωρηθή άριστούργημα... άφελείας, τον καθάρισε από το μεγάλο άξιώμά του και τον φυλάκισε στον πύργο του Λεσ-δρου!...

Με τον ίδιο πρωτότυπο τρόπο, ο Όσμαν ο Γ' έβρισε όλα τα ζητήματα και τα προβλήματα που παρουσιάζόντουσαν στο κρά-τος του.

Μιά μέρα, δημιουργήθηκε μιά σοβαρή διάτασι μεταξύ των όρδοδών μητροπολιτών της Κωνσταντινουπόλεως. Οι μόνι-στηρίζαν ότι ένας Χριστιανός πρέπει να θυσιάζει ολόκληρο στο-κολυμπήθρα για να λάθη το πραγματικό θάπτισμα και οι δέ δι-άρκούσε να θραχούν λίγο τα πόδια του μες στην κολυμπήθρα για να θεωρηθή μέλος της Χριστιανικής οικογενείας.

Η άτέλειωτη αυτή συζήτησι μεταξύ των θεολόγων, στην ποία έλασαν μέρος και οι ραγιάδες, χωρισμένοι σε δύο σπο-τόπεδα, είχε ά αποτέλεσμα ν' άπονεκρώση το έμπόριο της Σταμπούλ, επειδή οι Χριστιανοί παράτησαν τις δουλειές τους και δεν έκαναν άλλη δουλειά από το πρωί ως το βράδυ, περ-νά άλληλοτρώγωνα γύρω από το έμπόριο ζήτημα!.. Ο Όσμαν έ-λυντας να δοθή ένα τέλος σ' αυτή τη συζήτησι, έπιασε μιά μέρα έ-λους τους μητροπολίτες και τους εξέρισε σε διάφορα σημεία της πό-λεως, περναντας αυτοκρατορίας του, να έναν μακριά απ' τον έθλον, να νά πάψουν να θλέπωνται και να μαλώνουν μεταξύ τους!

Όσο περνούσαν τα χρόνια, το-σο μεγάλωνε η τριβία του Ό-σμαν, η οποία μάλιστα άρχισε να έκδηλώνεται κατά τρόπο έγκλημα-τικό. Μιά μέρα, ο σουλτάνος έ-θγαλε διαταγή διά της οποίας να παγόρευε στους υπηκόους του να πεταλάνουν τ' άλογά τους, έπει-αν ήσαν θεζύρες! Τρεις άραμπ-τζήδες, που είχαν την άτυχη έ-πνευσι να παραβούν την σουλτα-νική αυτή διαταγή, τιμωρήθηκαν με άφάνταστη σκληρότητα. Ο Ό-σμαν διέταξε...να τους πεταλάν-σουν και αυτούς στην κεντρική πλατεία του Τόπ-Καπού!...

Ο σουλτάνος είχε κάποτε με-νάλο θεζύρη τον Νισαντζή Άλη Πασά. Το περίεργό μ' αυτό το πρωθυπουργό, ήταν ότι μπήκε στην ύπηρεσία των άνακτόρων ως έ-πλός σκλάβος! Χάρι, όμως, στη φύνοια και την ύποπτη... Ο Όσμαν κατέλαβε, μέσα σε λίγα καιρούς, όλα τα άξιώματα του παλατιού, για να πτάση να νά και μέγας θεζύρης. Ωστόσο, η μεγάλη του άγάπη για το πρωθυπουργό του, δεν έμπόδισε το σουλτάνο να διατάξη, μιά μέρα, για μιά άσήμαντη άφορμή, να τον άποκεφαλίσουν με το-στην κεντρική είσοδο της Ύψηλης Πύλης!...

Μισή ώρα μετά τον άποκεφαλισμό, ο Όσμαν μεταπολι-φριχτά για το έγκλημά του. Ιρελλός από την άπεκπιασι του, διέταξε να παρουσιασθή μπροστά του ο δήμιος που είχε περ-νο το κεφάλι του Νισαντζή Άλη Πασά.

—Γιατί άποκεφάλισες τον μέγα θεζύρη μου; τον ρώτησε, τον μόντας από όργη.

—Αά, πατιόαχ, αυτήν τη διαταγή μου έδωσες!... τραυέ-δήμιος, ο οποίος στην προκειμένη περίπτωση ήταν πράγματι νεύθυμος.

—Δεν έπρεπε να την έκτελέσης τη διαταγή μου! θρονού-ναξ ο σουλτάνος. Δεν τό ήξερες πως ο μέγας θεζύρης ήταν είνουόμενος μου!...

—Τό ήξερα, πατιόαχ... μά τί θέλατε να κάνω!... Δεν μπο-ρα, θέθαια, να παρακούσω στη διαταγή σας!...

Ο Όσμαν, όμως, δεν ήθελε να παραδεχθή για λογικά λό-γους.

—Δεν έπρεπε να την έκτελέσης τη διαταγή μου! θρονού-ναξ ο σουλτάνος. Δεν τό ήξερες πως ο μέγας θεζύρης ήταν είνουόμενος μου!...

—Τό ήξερα, πατιόαχ... μά τί θέλατε να κάνω!... Δεν μπο-ρα, θέθαια, να παρακούσω στη διαταγή σας!...

Ο Όσμαν, όμως, δεν ήθελε να παραδεχθή για λογικά λό-γους.

Ο Όσμαν ο Τρίτος

ΤΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΟΥ ΑΓΓΕΛΗ

ΒΛΑΜΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΑΞΙΟΠΡΕΠΕΙΑ

Σαν τον άρχαιο βασιλιά, μέσα στο καποστάρι, έριξα την άγάτη μου, όσαν μαργαριτάρι... Ολόκληρός μου ό θησαυρός ήταν αυτή και μόνο, και να πού μέσα στο κρασί άνάληγτα την λυώνω!

Όσο κι' αν τα μάλλια της κατώ στο ρετινάντο, και στο μεξέ μιά της έληά, στο μάγουλό τ' άφράτο, ή θήκη δεν θα σωθή στης τρεκμιάς τη ζάλη, κι' όσο κι' αν ψάξη, δεν θα βοή σωσσίβιο στο μπουζάλι...

Και σύ, ματιά περιήφανη... Νά χαμηλώνης κάτω και το μπαζόνι στέκεται καλά στα θέμια του. Κι' αν την χαρούλα μου έχασα, θέλω να μείνη κάτω απ' την άξιοπρέπεια, για της παρέας το μάτι...

Δεν φτάνει τάχα πως πονώ, για να τό ξέρω μόνο, ή κι' ή σηπτόνια του ντουαί μοιράζω, λές, τον πόνο, και πά στα ματαλάδια σου, λιγόνψα, την άεση, τρεμζηνάξεται δειλό, να πύση σου ένα δάκρυ;

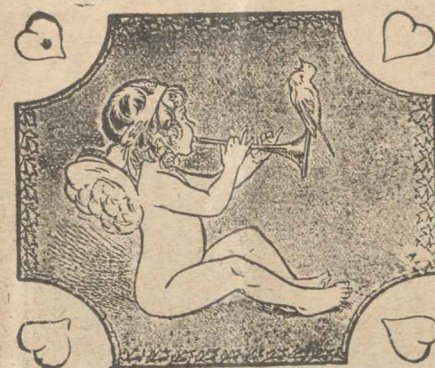
Πά' το καρδιά στα δάχτυλα και πέτα το στον τοίχο, μη στάξει μέσα στο κρασί και πάει και το θολώσει, κι' όσο για τ' άναστενάγμα, κίνω πως ξεροθήξω, κι' έτσι τό καπαίνουμε, χωρίς να μās προδόση...

Και σύ, καρδιά, παράτησε τα τρέκλια, να ζήσης, και χύτα κίνα θούρη να ξεμελαγχόλησης.

Δεν της άξίζει, ρε τρελλή, ό Βλάνης να στενάζη, γιατί μιά στάλλα αν τ' άξίζει, ήξερε αυτός να [σφάζη]...

Έθνη σου, και δεν ξεμάθα αιλάαα εγώ να [φτιάχνω], αν από συντηβανωτό ν' άπλώνωνται κουρτούμι, μιά δεν πιστεύω να ζητάς στην ταραχί μου άπάνω ότι μιά αία, δηλαδή, να δής σταροζόμι!...

Πάξε τη θλίψη στο κρασί, παράτησε την έννοια, ήθερ βαθεία τον πόνο σου, κανείς να μην τον ξέρη, κι' αν τη ρετάνια με μιλιά παίρνεις κεχρημαρένια ως την πάει ό κάπελας και κοκκινέει ως φέρει... Ο ΑΓΓΕΛΗΣ

μαγειρήματα του δημίου του. Και διέταξε να τον άποκεφαλί-σουν και αυτόν, στην ίδια θέσι όπου έκοψε και κείνος το κε-φάλι του Νισαντζή Άλη Πασά!...

Από τη λεπτομέρεια αυτήν, μπορείτε να καταλάβετε την πνευματική κατάσταση του σουλτάν Όσμαν στα τελευταία χρό-νια της βασιλείας του!

Σιγά-σιγά, ο Όσμαν άρχισε να κυριεύεται από μανία κατα-κλίνους. Φοβότανε να κυκλοφορήσει και σ' αυτούς άκόμα τους διαδρόμους του παλατιού του, έπαψε να θλέτη τους ύπουρούς του και τους ξένους προεσθευτάς και τη νύχτα κοιμότανε μέσα σ' ένα δωματίο φωτισμένο με άμέτρητες καντήλες και γεμάτο πιστούς γεννισαφούς, όπλισμένους ως τα δόντια.

Ωστόσο, αν και ήταν θέθιος, ότι οι σωματοφύλακές του τον φρουρούσαν καλά, ο σουλτάνος εγυπόσε πολλές φορές τη νύ-χτα-τιναζόταν, μάλλον, όρθιος στο νιθάνι του—για να τους ρα-τήση με άωνία:

—Μήπως προσέξατε τίποτα το ύποπτο;... Μου φάνηκε στον ύπνο μου ότι θέλησαν να με σκοτώσουν!...

Έκείνο που κατέβαλε τελειωτικά το σουλτάνο αυτό, ήταν ό θάνατος του άγαπημένου του γιου, του πρίγκηπος Μωχάμετ, ο οποίος πέθανε σε ηλικία δεκαεννέα έτών από μιά άρρώστεια πολύ συνθησιμένη στους Τούρκους—από την πολυφαγία δηλαδή! Ο Όσμαν έκανε κυριολεκτικά σαν τρελλός όταν πληροφο-ρήθηκε πως πέθανε το παιδί του. Τρία ολόκληρα μερόνυχτα έλάυαγε, φωνάζοντας:

—Το παιδί μου πήρε μαζί του και τη δική μου ψυχή! Είμαι κι' εγώ ένας νεκρός!... Πρέπει να με θάψετε... για να μη θρωίσω!...

Ίστερ' από τη νευρική αυτή έξαφι, ο Όσμαν έ-πασε σε βαθύ λήθαργο, σε πραγματική έκμηδένισι όλων των διανοητικών και σωματικών του δυναμειών.

Φαινότανε πραγματικά σαν ένας ζωντανός νεκρός! Στις 28 Οκτωβρίου 1757 έπεσε σε ύπνο. Οι για-τροί που στεκόντουσαν πάνω από το κεφάλι του, τον παρακολουθούσαν να κοιμάται σαράντα όχτώ ολόκλη-ρες ώρες. Σε μιά στιγμή, πρόσεξαν ότι είχε παγώ-σει ολόκληρος. Ο σουλτάν Όσμαν είχε πεθάνει από πολλή ώρα, χωρίς να τό καταλάβουν οι γιατροί!...

ΜΑΤΙΕΣ Σ' ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

ΠΟΛΛΑ ΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑ

Είνε γνωστή ή λατρεία των γάτων εκ μέρους των άρχαίων Αίγυ-πτίων. Όταν λοιπόν φορούσε ό γάτος του απτιού, ό οικοδεσπότης ήταν έποχρεωμένος να ξυρίξη το άριστερό του φρύδι, εις ένδειξις πένθους.

Τό Κοράνιο περιέχει 11.639 λέξεις και 3.230.150 γράμματα.

Η πρώτη προσωπίδα χρησιμοποιήθηκε από την Πασαία, την σύζυ-γο του Νέωνος, ή οποία την φορούσε για να προσυλή την άβδη έπι-δερμίδα του προσώπου της από τον ήλιο.

Ο Κορνήλιος ήξερε κι' άτήγγελε απ' έξω όλα τα έργα του.

Στο βασίλειο του Άραβών κάθε κυβερνήτης διάλεγε άλλοτε από την επαρχία του έξη κοπέλλες, τις πιο όμορφες, και τις έστελνε στο παλάτι του βασιλιά. Έκεί τους φορούσαν ένα ζωντό βαμπακερό ρούχο και τις έβάζαν να χορεύουν κάτω από τον καυστικό θερμό ήλιο, όποτε ό έ-δωτας να περσίη το ρούχο τους. Κατόνιν έφταναν τα φορέματα ντά τα των παρθένων στο βασιλιά, ό όποιος τά έμύριζε ένα - ένα κι' έτσι έ-διάλεγε τις παρθένες που θα κρατούσε στο χαρέμι του. Με τη μυ-ροδιά, δηλαδή.

Αίνε πως ό μεγάλος ζωγράφος της άρχαιότητας Ζεύξης πέθανε από τα πολλά γέλια πύκτανε, κατάρχοντας μιά κομική γρη, πύχζε ζωγρα-φείσε ό ίδιος σε μιά εικόνα του.

Κάποιος ιστορικός γράφει πως ή βασίλισσα Μαργαρίτα της Γαλλίας φορούσε μιά μεγάλη ζώνη, ή οποία είχε γύρω πολύ μικρές τσέπες. Σ' αυτές τις τσέπες ή βασίλισσα έβαζε τα χρυσά κοιντιά, μέσα στα όποια φυλάγε τα-ριχευμένες τις καρδιές των έραστών της, που είχαν πεθάνει!...

Οι Κίμβροι είχαν έθιμο να κόβουν από το γάινω των τών νύχτα τους και να τό στέλνουν στη νύφη, ή όποια έκοβε επίσης και τους έστελνε τα δικά της νύχτα.

Η πιο...εύχρηστη, αλλά και σοβαρότερη άσχυρία του αυτοκράτορος της Ρώμης Δομητιανού, ήταν να σκοτώνη μίγες!...

Οι Καννιβάλι ήποστηρίζουν πως το πιο εύκολο-χώνευτο ανθρώπινο κρέας είνε των γυναικών.

Η μόνη πρωτεύουσα που δεν κατελήφθησαν ποτέ από ξένους, είνε το Λονδίνο κι' ή Πετρούπολις.

Ο κονδυλοφόρος, με τον όποιο ή αντιστάση της Βασιλείας Ίσα-βέλλα ήλεγχε την κατάρχησι της δουλείας, ήταν πολυτελέστατος και σιγίχισε 7 χιλιάδες γράμκα!...

Στην Ίταλία οι χωρικοί προσφέρουν τα πρώτα όρνια κρεάσι στον Πάπα.

Από τον 16ον ως τον 19ον αιώνα έγιναν 286 πόλεμοι. Απ' αυτούς 44 έγιναν για την επέκτασι των όρίων διαφόρων κρατών, 22 για την έξαναγκασμό της πληρωμής καθυστερημένων φόρων από ύποπτες λαοές στους κυρίαρχους των, 24 για έξδρασι, 8 για την ύπεράσπισι της τιμής και των δικαιωμάτων του έθνους, 6 για τοπικές διαφορές, 41 για την διατήρησι της βασιλείας, 50 για την ύποστηρίξι συμμα-χιών χωρών, 5 για έμπορικές διαφορές, 55 έμφυλοι, 28 για θρησκευ-τικές διαφορές κι' οι υπόλοιποι για διαφορές άλλους λόγους.

Αιτές τις ημέρες πέθανε στο Τόκιο ή όρμηκός λογοδότης Τζέντι. Τό όνομά του έχει άρρησι έποχή στην Ίαπωνία, γιατί ό κορυφαίος αλ-τίς άρχιλοδοτής του κόσμου ήταν πρωταγωνιστής στο είδος του. Είχε υπό τάς διατάγας του όλους τους έπαγγελματίες των πέντε δα-κτύλων του Τόκιου, άπάνω - κάτω χίλιους άγασμούς! Τους είχε δε μοιράσει άριστοτεχνικά, σύμφωνα με την ειδικότητά τους, στα τράμ, στις έκκλησιές, στους περιπάτους, στις δημόσιες συγκεν-τρώσεις κλπ. Και κάθε βράδυ - άσπληκτος κι' άόρατος απ' την άστυνομία - τοιμούσε απ' το συνάρι των λοπο-διών αυτών τα...νόμια ποσά του και τα ξεκοκάλιζε στα άριστοτεχνικότερα κέντρα με τις όμορφες γκέισες! Ένώ δε ήταν γνωστός σε όλους για τό ύποπτο έπάγγελμά του, ποτέ δεν μύωσε ή άστυνομία να τον ένοχοποιήση, γιατί ποτέ κανένας από τους διάδους του δεν θέλησε να τον προδόση...

Τήν έφταναν και τον λάτρευαν συγχρόνως!...

“Ο ΚΑΘΡΕΦΙΣ ΤΗΣ ΑΝΘΡΩΠΟΤΗΤΟΣ,”

ΟΙ ΠΡΟΣΩΠΟΓΡΑΦΟΙ ΚΑΙ ΤΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΤΟΥΣ

Η περίφημη Διεθνής Έκθεση της Βενετίας. Μία παράξενη περιπέτεια του Όλλανδου ζωγράφου Βάν Μπέργκεν. Η προσωπογραφία της μαχαρανής της Σουράτα. Τα πορτρέτα του μενέφθαλου στρατηγού. Ένα ανέκδοτο του ζωγράφου Τενιέ. Ο Βελάσκουθ, ο Φίλιππος 4ος και το παράσημο. Τα γραμματόσημα της Γκρέτας Γκάρμπο.

Γκρέκο και τελειώνει με τις υπερμοντέρνες προσωπογραφίες από τους μεγαλύτερους συγχρόνους ζωγράφους.

Εξ άφορμης λοιπόν της Έκθεσης των άριστουργημάτων του κόσμου, η Ευρωπαϊκή εφημερίδα ασχολήθηκαν με τη ζωή των ζωγράφων και δημοσίευσαν μερικά από τα πιο περίεργα και τα πιο εκπληκτικά περιστατικά της καλλιτεχνικής σταδιοδρομίας τους.

Ο ζωγράφος και το μοντέλλο έχουν πάντα παράξενες σχέσεις. Οι προσωπογράφοι μάλιστα είναι οι μόνοι από τους ζωγράφους που συναντούν τις περισσότερες φορές ένα σωρό ανυπερβλήτες δυσκολίες για την εκτέλεση ενός πίνακος. Συλλογισθείτε ότι έχουν ως μοντέλλα βασίλεις, δικτάτορες, μεγαλοφυείς, άφορμες γυναίκες της ανώτερης κοινωνίας και τέλος ένα ολόκληρο πλήθος ματαιοδόξων ανθρώπων που θέλουν να αποθανατίσουν το πρόσωπό τους και καταφεύγουν σε ένα διάσημο πινέλλο. Μ' άλλα λόγια η προσωπογραφία είναι ο καθρέφτης της ανθρωπότητας, όπως έλεγε ο Ροδίνης. Φαντάζεται τώρα κανείς το πλήθος των ανέκδοτων που υπάρχουν στο περιθώριο θα λέγαμε των προσωπογραφιών και τα οποία αποτελούν την καλύτερη και την πιο επεξηγηματική ιστορία τους.

Ένας Όλλανδός ζωγράφος, παραδείγματος χάριν, ο Βάν Μπέργκεν, έχει στείλει στην Έκθεση της Βενετίας την προσωπογραφία της μαχαρανής της Σουράτα, που προκαλεί τον θαυμασμό, αλλά και την κατάπληξη του κόσμου. Μά τι λοιπόν; Αυτός ο Βάν Μπέργκεν ζωγράφισε μία ζωντανή γυναίκα ή κανένα φάντασμα; Γιατί αλήθεια, τόσο οι τόνοι όσο κι η διαφάνεια των χρωμάτων του πίνακος κάνουν τον κόσμο να νομίζει, ότι πρόκειται περί φαντάσματος. Κι' ωστόσο, η γυναίκα του μαχαραγιά της Σουράτα όχι μόνο ζή και βασίλει: στα χρόνια μας, αλλά είναι και μία από τις λίγες πεντάμορφες γυναίκες της Άσίας. Γιατί τότε την παρουσιάζει ο Βάν Μπέργκεν σαν όπασια, σαν σκιά, σαν φάντασμα; Την εξήγησι αυτού του περίεργου φαινομένου την έδωσε ο ίδιος στον “Εστριμνί” (αχουδρόμος) του Μιλάνου:

“Εδώ και τρία χρόνια, γράφει, είχα κάνει ένα μεγάλο ταξίδι στην Άσία και μία μέρα φιλοξενήθηκα από το μαχαραγιά της Σουράτα, ο οποίος μόλις έμαθε ότι ήμουν διάσημος ζωγράφος, με κάλεσε άμεσα στο παραμυθένιο παλάτι του. Ο μαχαραγιάς της Σουράτα είχε σαν τον Σολομώντα ένα χαρέμι από χίλιες γυναίκες! Ανάμεσα σ' αυτές, μία μονάχα ήταν η εκλεκτή της καρδιάς του, που είχε και τον τίτλο της μαχαρανής. Ήταν, όπως έλεγον, η πιο όμορφη γυναίκα της Σουράτα! Μία μέρα, λοιπόν, ο μαχαραγιάς της Σουράτα, που ήταν τρελλά έρωτευμένος μαζί της, με κάλεσε στην αίθουσα του θρόνου και μου είπε:

—Επιθυμώ πολύ να κάμετε την προσωπογραφία της μαχαρανής. Αν η ζωγραφία είναι ανάξια της όμορφιάς της, θα σάς δώσω τα πολυτιμότερα διαμάντια της συλλογής μου. Σας συμβουλεύω λοιπόν να τελειώσετε γρήγορα αυτή τη ζωγραφία, αρχίζοντας άμεσα από σήμερα!

—Είμαι έτοιμος κιόλας ν' αρχίσω, του απάντησα, φτάνει να με παρουσιάσετε στη μαχαρανή!

—Πώς; έκανε κατάπληκτος ο μαχαραγιάς της Σουράτα και πετάχτηκε από το θρόνο του. Θέλετε να δώτε το πρόσωπό της;

—Μά αν δεν το δώ, πώς θα μπορέσω να το ζωγραφίσω; του

απάντησα μ' ένα ειρωνικό χαμόγελο στα χείλη.

—Δεν σάς χρειάζομαι πειά! ούρλιαξε από το θυμό του. Τα θέθλα μάτια σας δεν μπορούν ν' αντικρύσουν την άγνη μου. Κανείς άλλος δεν βλέπει τη μαχαρανή, παρά μονάχα εγώ.

Εγώ τότε κατάλαβα ότι θα έχανα την ευκαιρία να κερδίσω μερικά από τα περίφημα διαμάντια του μαχαραγιά της Σουράτα, αν δεν κατέβαζε το μυαλό μου καμιά έξυπνη ιδέα. Συλλογισθήκα λοιπόν λιγάκι κι' ύστερα λαμποκοπώντας από μια ξαφνική χαρά, γύρισα κι' είπα στον Ίνδο μονάρχη:

—Δεν μπορώ να δώ ούτε τη σκιά της;

Ο μαχαραγιάς που λαχταρούσε πολύ ν' αποκτήσει μία προσωπογραφία της αγαπημένης του, με κύτταξε δισταπτα στα μάτια και μου είπε:

—Τη σκιά της; Μά πώς θα μπορέσετε από τη σκιά της να ντε τη ζωγραφία;

—Αν δεν μπορούσα, δεν θα ήμουν ζωγράφος, του απάντησα. Κι' έπειτα, ποιηρά, το ξέχνησα το σχέδιό μου.

—Θα κρυφτώμε μαζί δυο πρώτα στον κήπο, την ώρα που κατεβαίνει η μαχαρανή να κάνει τον περίπατό της. Σας βάλω το λόγο μου, ότι δεν θα την κυττάξω στο πρόσωπο. Θα έσωσε μαζί μου και θα μπορώτε κάθε στιγμή να μ' έμποδιστε. Θα το καθρέφτισμά της στα νερά της λίμνης. Ούτε να την κοιτάξω, χωρίς μοντέλλο, θα σάς έπαιζα την προσωπογραφία.

Ο μαχαραγιάς της Σουράτα ενθουσιάστηκε απ' αυτή την ιδέα μου και την άλλη μέρα το πρωί πραγματοποιήσαμε το σχέδιό μου. Η μαχαρανή ήρθε πολλές φορές κοντά στην όχθη της λίμνης, τη μία φορά για να ταΐσει τα χρυσόψαρα, την άλλη τους περνούσαν και την άλλη για να καθρεφτισθεί. Φτιάξα λοιπόν το σκίτσο που μου χρειάστηκε, αποτύπωνα στο νού μου τους τόνους των χρωμάτων και να γιατί το πορτρέτο της μαχαρανής της Σουράτα έχει αυτή την παράξενη διαφάνεια... Ο ίδιος θέλησε να διατηρήσω τους τόνους των νεφρών, για να φτιάξω κάτι πρωτότυπο...

Κι' αλήθεια, το πορτρέτο της μαχαρανής της Σουράτα, αντίγραφο φυσικά εκείνου που έχει ο έρωτευμένος μαχαραγιάς, βασίζεται ως ένας από τους πιο αξιοσημείωτους και τους πιο πρωτότυπους πίνακες της Έκθεσης.

Μία άλλη προσωπογραφία, “ένα πορτρέτο στρατηγού”, έχει επίσης μία παράξενη ιστορία. Ο στρατηγός ήταν όμορφος άνδρας, μ' είχε χάσει μία μέρα στον πόλεμο το ένα μάτι. Κάποτε ωστόσο θέλησε να έχει στο πρόσωπό του μία μεγάλη προσωπογραφία και καί επήγε να ποζάρη στον καλύτερο ζωγράφο της εποχής του. Ο ζωγράφος, πιστός στην πραγματικότητα, έφτιαξε το πορτρέτο με μία άριστοτεχνική ακρίβεια και επ' επόψε παρουσιάζει το στρατηγό μ' ένα μάτι.

Ο στρατηγός όμως δεν κολακεύτηκε διότι απ' αυτή την ειλικρίνεια του καλλιτέχνη και κατέφυγε σ' έναν άλλο ζωγράφο, τον Πολωνό Γιούριτς. Ο Γιούριτς, για να ενισχύσει το στρατηγό συλλογισθήκε στην αρχή να τον ζωγραφίσει με δυο μάτια, μ' αδιάστατα κατόπιν, γιατί θα κολάκευε τον μονόφθαλμο στρατηγό περισσότερο απ' όσο θα έπρεπε. Τι έκανε λοιπόν; Παράτησε το πινέλλο! Κάθε άλλο! Απλώς ζωγράφισε το στρατηγό προφίλ, από το μέρος που είχε το υγιές μάτι! Κ' έτσι ικανοποιήθηκε ο ίδιος ο κόσμος.

Μά κι' ο Πικασσό στά πρώτα χρόνια της σταδιοδρομίας του είχε μία περιπέτεια αρκετά διασκεδαστική. Εκείνο τον καιρό, ήταν ένας φτωχός κι' άσημος ζωγράφος που καθόταν σε μία σοφίτα της Μονμάρτρης κι' έβγαζε ελάχιστα χρήματα. Μία μέρα λοιπόν παρουσιάστηκε στο άτελει του ένας πλούσιος, μ' α και φιλάργυρος έμπορος και παρήγγειλε στον Πικασσό το πορτρέτο του. Εκείνος, κατενοουαμένος από την ελπίδα του κέρδους, το έφτιαξε γρήγορα. Μά φανερώσε το λύσσα του, όταν ο φιλάργυρος έμπορος το είδε φώναξε: “Ο Πικασσό κατάλαβε την ποιηρία του κι' αρνήθηκε να το ποζάρω!”

Επειτα, για να τον εκδικηθή, έπιασε και ζωγράφισε

ΓΝΩΜΙΚΑ, ΣΚΕΨΕΙΣ, ΑΞΙΩΜΑΤΑ

ΓΙΑ ΤΗ ΓΥΝΑΙΚΑ ΚΑΙ ΤΟΝ ΕΡΩΤΑ

Ο ήλιος του έρωτος δίνει ρόδινο χρώμα στον ορίζοντα και τις πιο θλιβερές άνομα ημέρες.

Α. Μυσσέ

Όταν λείπει μακριά μας ο διαλεχτός της καρδιάς μας, η απουσία του είναι μία άσπρη γήση, η οποία σε κάθε στιγμή δίνει ευκαιρία στη φαντασία μας να στολίζει με τα πιο όμορφα λουλούδια της τόν αγαπημένο μας.

Κα Στάελ

Όταν αγαπούμε με αγνότητα, με άρροια, με αυτοθυσία, είμαστε τόσο ευτυχισμένοι για το αίσθημά μας αυτό, ώστε δεν μπορούμε να πιστέψουμε ότι εκείνη ή εκείνος δεν τον σιμεριζονται.

Μ. Τινάι

Εκείνος που δίνει εμπιστοσύνη σε μία γυναίκα, είναι σαν να επιτελείται σ' ένα ληστή.

Ησίοδος

Τα προσεχθήματα είναι η προφητεία της καρδιάς, γιατί η καρδιά είναι Σίβυλλα, που ξέρει πολύ καλά τα μυστήρια του βασιλείου της.

Θ. Γκωτιέ

Ότι αρχίζει ο έρωτας, ο Θεός μόνο μπορεί να το αποτελειώσει.

Ο Τίμων ο μισάνθρωπος, όταν είδε κάποτε δυο γυναίκες κορμασμένες σε μία σκιά, φώναξε: “Ο Θεός να δώσει όλα τα δένδρα να κάνουν τους ίδιους καρπούς!”

Προτιμώ να ρωτήσω ένα γέρο: “Πότε θα πεθάνετε;”, παρά να ρωτήσω μία γυναίκα, όχι πολύ νέα: “Πότε γεννηθήκατε;”

Α. Λουβιά

Στον έρωτα η σιωπή λέει περισσότερα απ' όσα μπορεί να πη, κι' η δυνατώτερη φωνή. Και τα λόγια της σιωπής είναι ανώτερα απ' όλα τ' άλλα, γιατί ποτέ δεν είναι ψεύτικα!

Α. Μυσσέ

Ο χρόνος, ενώ δινάμειν τη φύλα, εξασθενεί τον έρωτα.

Ρισελί

Η άσχημη γυναίκα στολίζονται πάντα περισσότερο από τις όμορφες, γιατί φαντάζονται πως μπορούν ν' αναπληρώσουν την έλλειψή τους αυτή, δελχοντας τον πλούτο τους.

Απελλής

Ένας όχι όμορφος άνδρας μπορεί να μην είναι άσχημος, μ' α όχι όμορφη γυναίκα όμως είναι, γιατί χαμιά εξάρεσι, άσχημότητα.

Αλφρεντίνος

Μία μονάχα συμβουλή μπορεί να δώσει κανείς σε μία άσχημη γυναίκα: “Είθε η όμορφιά της ψυχής σου να αραιώ κάθε τόσο την άσχημία του προσώπου σου.”

Θαλής ο Μιλήσιος

Αν γραφόταν η ιστορία των γυναικών, η ιστορία αυτή θα ήταν η γενική ιστορία του κόσμου. Δεν υπάρχει καμιά επανάσταση σε καμιά μικρή ή μεγάλη, καμιά ανστάσις σε οικογένειες πλούσιες ή φτωχές, που να μην πήραν μέρος σ' αυτές και η γυναίκα.

Κοντοροσέ

Ο έρωτας είναι ο καλύτερος έρωτισμός, γιατί έχει δυο πρόσωπα.

Ρισελί

Τον καιρό που αγαπούμε μία γυναίκα, της μιλούμε γ' αυτήν. Όταν πάψουμε να την αγαπούμε, της μιλούμε για τον έαυτό μας.

Κάρμεν Σούλβα

“Π γυναίκα ξέρει ν' αγαπά καλύτερα, όταν πει τα λόγια της δεν της επιτρέπουν ν' ερωτοτροπή.”

Μ. Νιπολέων

Συμβαίνει συχνά η κοπέλα να παρηγορηθεί με έναν άνδρα, που δεν τον αγαπούν, μόνο και μόνο για να περπατήσουν τον άνδρα και συμπαιδεύουν και δεν κατανοούν να παντρευτούν. Κατά τη γνώμη μου, θα ήταν προτιμότερο σε μία τέτοια περίπτωση να μείνουν ανύπαντρες. Γιατί, από ένα βιαστικό γάμο και μάλιστα χωρίς αγάπη, δυο κακά έχει: να φοβηθή κανείς: Την έφορτα για την γυναίκα και την γελοιοποιεί για τον άνδρα.

Αλφ. Ρισελί

Γυναίκα με σταθερή καρδιά δεν γεννήθηκε ως τώρα κι' ούτε θα γεννηθή, φαντάζομαι, ποτέ. Πώς

προσά στο πρόσωπο του έμπορου «τά σίβερτα της φυλακής» κι' έγραψε από κάτω: “Πορτρέτο ενός φυλακισμένου αίσχρους.” Κατόπιν το έβαλε στη θηρίνα ενός μαγαζιού καλλιτεχνικών ειδών της συνοικίας στην οποία καθόταν ο κουτοπόνηρος πελάτης του. Εκείνος, φυσικά, όταν αντίκρυσε το πορτρέτο του σε μία θηρίνα που συγκέντρωνε κάθε μέρα ένα πλήθος περιέργων, έτρεξε στο άτελι του Πικασσό κι' άρχισε να διαμαρτυρείται και να τον φοβερίζει. Ο Πικασσό όμως, άπαθέστατος, του απάντησε:

—Δεν μπορώ να σάς καταλάβω: “Η το πορτρέτο σάς μοιάζει και τότε πρέπει να πληρώσετε την τιμή που συμφωνήσαμε ή δεν σάς μοιάζει και τότε δεν πρέπει να διαμαρτυρηθείτε γιατί ο κόσμος δεν θα σας γνωρίσει...”

Ο φιλάργυρος έμπορος είχε όρη το δάσκαλό του. Πλήρως λοιπόν στεναχοντας τον Πικασσό και πήρε το πορτρέτο του.

Ο Όλλανδός πάλι ζωγράφος Δαυίδ Τενιέ έχει κι' αυτός μία εξίσου διασκεδαστική περιπέτεια.

Ένας νεαρός άριστοκράτης του Ρότερνταμ, του παράγγειλε μία μέρα την προσωπογραφία της άρραβωνιαστικής του. Ο Τενιέ την έφτιαξε, μ' α ο έρωτευμένος έρθηκε γ' α αγαπημένη του δεν είχε κάτι το “αγγελικό” στην όμορφιά της, όπως συνέβαινε στην πραγματικότητα. Ο Τενιέ δέχτηκε να επιδιορθώσει την προσωπογραφία. Την πήρε λοιπόν κι' όταν γύρισε στο άτελι του την πέταξε σε μία γωνία. Ο άριστοκράτης του Ρότερνταμ, ύστερα από λίγες μέρες, παντρεύτηκε. Ο Τενιέ άφησε να περάσουν τρεις μήνες κι' έπειτα πήγε με την προσωπογραφία στον πελάτη του. Εκείνος τότε, όταν την είδε, ψιθύρισε μ' ένα απογοητευτικό χαμόγελο:

—Τώρα μάλιστα!... Έτσι ακριβώς είναι η γυναίκα μου! Μά, έδω πού τα λέμε, έχετε τη μανία να εξωραϊζετε υπερβολικά τα μοντέλλα σας...

Καταλαβαίνετε τί είχε συμβη; Τρεις μήνες μετά το γάμο του, ο άριστοκράτης του Ρότερνταμ δεν εύρισκε πειά τίποτε το “αγγελικό” στη γυναίκα του.

Μά ή πιο όμορφη περιπέτεια συνέβη στο μεγάλο ζωγράφο Ντιέγκο Βελάσκουθ.

Μία μέρα είχε φτιάξει ένα πίνακα “Λας Μενίνας” (Η “Δεσποινίς της Τιμής”) και στη μέση αυτής της γυναίκας συντροφιάς έσταξε το πορτρέτο του. Τη στιγμή λοιπόν που το αποτείλει, έπεσε κέφθη το άτελι του ο βασιλεύς Φίλιππος IV και κυττάζοντας την προσωπογραφία του Βελάσκουθ, φώναξε με θαυμασμό:

—Είπε όμορφη! Μά... της λείπει κάτι. Έπιπρότερο μου να κάνω μία μικρή προσθήκη...

Και παίρνοντας το πινέλλο από τα χέρια του Βελάσκουθ, ζωγράφισε την κόκκινη ταινία του βασιλικού παρασήμου του “Αγίου Παύλου” στο στήθος του πορτραίτου του μεγάλου ζωγράφου!

Στην Έκθεση της Βενετίας, όπως αναφέραμε, υπάρχουν τέσσερα και μερικά πορτρέτα της Γκρέτας Γκάρμπο από τους μεγαλύτερους σύγχρονους Σουηδούς ζωγράφους. Το περίεργο όμως είναι, ότι εκτός απ' αυτά, το κοινό θαυμάζει και μία σειρά από καλλιτεχνικές “εμακτέτες” για γραμματόσημα, τα οποία πρόκειται να εκδώσει αυτές τις μέρες η Σουηδική κυβέρνηση και τα οποία έχουν το πορτρέτο της Γκρέτας Γκάρμπο! Φαντασθείτε λοιπόν τώρα την συγκίνηση των γραμματοσυλλεκτών...

ΑΛΑΝΤΟ ΜΠΙΑΝΚΙ

ΤΗΣ ΣΤΙΓΜΗΣ

ΕΥΘΥΜΑ ΛΟΓΙΑ

—Πού πιάς, ανδρούλη μου;

—Μία φρόνιμη γυναίκα ποτέ δεν ρωτάει τον άνδρα της πού πάει.

—Μά πώς οι φρόνιμοι άνδρες ρωτούν τις γυναίκες τους γ' αυτό;

—Έχεις λάθος! Οι φρόνιμοι άνδρες δεν έχουν γυναίκες!

Κάποιος κοιλιόδουλος τόσο είχε υποδουλωθή στο πάθος του, ώστε την ώρα που ψυγοραγούσε είχε σπινούς συγγενείς του:

—Τι κάθαστε; Δεν κάνετε τα κόλυβά μου πριν να πεθάνω... γ' α να φάω κι' εγώ!..

Σ' ένα παιδοχείο συναντηθήκανε μία μέρα ένας Γάλλος κι' ένας Γερμανός.

Ο Γερμανός ακούγοντας ένα γουρουνακι να ξεφωνίζει “οπί! οπί!”, είπε στον Γάλλο:

—Κίσιε, να κι' ένα γουρουνακι που μιλάει τη γλώσσα σας. Έχετε την υποχρέωση να του απαντήσετε!

—Σωστά, αποκρίθηκε ο Γάλλος στο Γερμανό, αλλά τη μιλάει τόσο άβηλα, που γελάστηκα. Νόμισα πως μιλούσε Γαλλικά κάποιος συμπατριώτης σας!

ΤΑ ΚΑΤΟΡΘΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΩΡΑΙΟΥ ΛΑΓΚΑΡΝΤΕΡ

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

—Ναί, είπε ο Γκονζάγκας, θα πούμε εδώ λόγια, πού αυτές ή κυρίες δεν πρέπει να τ' ακούσουν...

—Κι' εγώ θα τ' ακούσω; ρώτησε η ντόνα Κρούζ.

—Όχι!... Αυτά τα λόγια δεν άφορούν τη φίλη σου... Είσαι εδώ, όπως στο σπίτι σου... Κάμε το καθήκον σου ως οικοδεσποίνης. Πάρε αυτές τις κυρίες στο σαλόνι του "Αρεως".

—Είμαι έτοιμος να σας υπακούσω, έκλαμπρότατε...

Ο Γκονζάγκας την ευχαρίστησε και ξαναγύρισε στο τραπέζι. "Όλοι προσπαθούσαν να διαβάσουν στο πρόσωπό του. "Εγινε στη Νιδέλ να πλησιάσει και της είπε, δείχνοντάς της τη ντόνα Κρούζ, ή οποία στεκόταν σκεπτική στην άλλη άκρη του σαλονιού.

—Βλέπεις αυτή τη μικρή;... Προσπάθησε μαζί με τις άλλες γυναίκες να τη διασκεδάσεις και φρόντισε να μη δώσεις καμιά προσοχή σε όσα θα συμβούν εδώ...

—Μας διώχνετε, έκλαμπρότατε; ρώτησε η Νιδέλ.

—Σε λίγο θα σας ξαναφωνάσω. Πηγαίνετε στο μικρό σαλόνι... Είπ' εκεί και τα νυχτικά...

—Κατάλαβα, έκλαμπρότατε... Μας δίνετε τουλάχιστον τον 'Οριόλ;

—Όχι, ούτε τον 'Οριόλ... Πηγαίνετε...

—'Ωραίες μου μικρούλες, είπε τότε η Νιδέλ στις άλλες γυναίκες, ή ντόνα Κρούζ θέλει να μάς δείξει την τουαλέττα της νύφης.

Η κυρίες σηκώθηκαν όλες μαζί και ακολούθησαν την 'Α-τοιγγανοπούλα μέσα στο μικρό σαλόνι του "Αρεως, πού ήταν ακριβώς όπενοντι στο μπουντουάρ. Πράγματι, μέσα στο σαλόνι αυτό βρισκόντουσαν τα νυχτικά κι' όλες έτρεξαν άμέσως να τα θαυμάσουν.

Συγχρόνως ο Γκονζάγκας έβγαλε στον Πεύρλ, ο οποίος έκλεισε την πόρτα πίσω τους. Μόλις ή πόρτα έκλεισε, ή ντόνα Κρούζ έτρεξε προς αυτήν, μά ή Νιδέλ την τράβηξε από το χέρι, λέγοντάς της:

—Εσείς, ωραία μου άγγελε, θα μάς δείξετε όλ' αυτά τα ωραία πράγματα...

Μέσα στο σαλόνι, δεν βρισκόντουσαν πειά, παρά μόνο άνδρες. Ο Γκονζάγκας, μέσα στη γενική σιωπή, πήγε και κάθησε άναμέσω τους. Αυτή ή σιωπή μάλιστα, έγινε άφορμή να ξυπνήσει ο Σαβερνύ.

—Εί! Εί! έκανε. Πού είναι ή κυρίες;

Καί, καθώς κανείς δεν του άπαντούσε, ψιθύρισε σαν να μιλούσε μόνος του:

—Θυμίζωμ' ότι είχα δει στον κήπο αυτό του περιπτερού δυο γοητευτικά πλάσματα... Μά είν' αλήθεια τάχα ότι πρόκειται να παντρευτώ το ένα απ' αυτά ή μήπως το είδα στένειρό μου;... Μά την πίστι μου, δεν ξέρω τίποτε. "Εξάδελφε — πρόσθεσε, άπειθυμένος προς τον Γκονζάγκας — είναι πολύ πένθιμο εδώ... Θά πάω με τις κυρίες...

—Μείνε! πρόσταξε ο πρίγκιψ.

"Επειτα, περιφέροντας το βλέμμα του στην όμηγυρι, ρώτησε:

—Έχουμε όλη την ψυχραιμία μας, κύριοι;

—Ναί, την έχουμε! του άπάντησαν.

—Διάβολέ! έκανε ο Σαβερνύ.

Ο Γκονζάγκας πήρε ένα βερύκοκο από τη φρουτιέρα

"Εσύ, εξάδελφε, θέλησες να πιούμε...

Έγχε δίκη. "Η λέξις ψυχραιμία είχε στην περίστασι αυτή τον Γκονζάγκας έντελως σχετική σημασία. Του χρειαζόνταν κεφάλια άναμμένα και μπράτσα γερά. "Εκτός απ' το Σαβερνύ, όλοι οι άλλοι ήσαν έτοι, όπως τους ήθελε.

Ο Γκονζάγκας κύτταξε το νεαρό μαρκήσιο, κουνώντας κεφάλι του με ύφος δυσανεστημένο. Συμβουλευτηκε το έργο μέσ κι' έπειτα είπε:

—Έχουμε μισή ώρα ακριβώς για να κουβεντιάσουμε... Πάφουν ή τρέλλες... Μιλάω για σας, μαρκήσιο...

Ο Σαβερνύ, τη στιγμή που ο Γκονζάγκας τον είχε διατάξει να παραμείνη, είχε καθήσει άπάνω στο τραπέζι-οικονομικό. Μήν άνησυχής για μένα, εξάδελφε μου, είπε, παίρνοντας σθεαρό ύφος των μεθυσμένων... Εύχησου μόνο να μην έλεγε νεις άλλος εδώ πιο μεθυσμένος από μένα...

—Κύριοι, είπε ο Γκονζάγκας, θα κάνουμε και χωρίς αυτό άν χρειαστή. "Ιδού περί τίνος πρόκειται: Αυτή τη στιγμή μά νέα κόρη μάς στενοχωρεί, μάς στενοχωρεί, άκούτε; Μάς πονοχωρεί όλους... Γιατί στο έξηξ τα συμφέροντά μας είναι περισσότερο έννομα απ' ό,τι φανταζόσαστε... Μπορεί να πει νεις ότι ή τύχη μου είναι κοινή με τη δική σας, κι' έλασα έμ' μου τα μέτρα, ώστε ο δεσμός που μάς ένώνει, να γίνει άδύνατος...

—Θά σας παρακολουθήσουμε από κοντά, έκλαμπρότατε... —Βέβαια!... Βέβαια!...

Μά τα είπαν αυτά χωρίς κανένα ένθουσιασμό...

—Αυτή ή νέα κόρη... εξακολούθησε ο Γκονζάγκας...

—Αφού τά πράγματα φαίνονται πως παίρνουν σθεαρότητα, τον διέκοψε ο Ναθάι, μου φαίνεται πως έχουμε το δικαίωμα να μάς διαφωτίσετε μερικά μυστήρια... Αυτή ή νέα κόρη, την οποία άπήγαγαν χθες οι άνθρωποι σας, είναι ή ίδια, για ό,τι όποια μιλούσαν στού αντίθαισινέως;

—Αυτήν που ο κ. ντε Λαγκαρντέρ ύποσχέθηκε να άδώσει στο "Παλαί-Ρουαγιάλ"; έπρόσθεσε ο Σουαζύ.

—Η κόρη του Νεβέρ, τέλος; είπε κι' ο Νοσέ.

Είδαν τότε τον Σαβερνύ ν' αλλάζει χρώμα και τον άκουσαν προσφέρει σιγανά μ' άλλόκοτη φωνή:

—Η κόρη του Νεβέρ!

Ο Γκονζάγκας κατασούφιασε.

—Τι σας ενδιαφέρει τ' όνομά της; ρώτησε με μία κίνηση γής. "Η νέα αυτή μάς στενοχωρεί...

Γενική σιωπή άπλώθηκε. Ο Σαβερνύ πήρε το ποτήρι του, το άπόθεσε άμέσως, χωρίς να πιή. Ο Γκονζάγκας έξακολουθούσε:

—Αισθάνομαι, κύριοι, μόνον λείτερη άπέχθεια από σας, πού το αίμα. Το σπαθί δεν με άπερηρέτισε ποτέ. Γι' αυτό, θέλω πειά το σπαθί... Θέλω να νικώ όλα ήσχα. Σαβερνύ, να ξεφορτωθώ αυτή την κληρονομιά και για να μη βαρύνω την νεότητά μου μ' ένα έγκλημα, την παραγωγή, δίνοντάς σου χρόνως έκατό χιλιάδες σοντρά προίκια και τά έξοδα του γάμου λίκου ταξιδιού...

—Είπε άκριθά, μουρμούριζε Πεύρλ.

—Μά είναι πράγματι ή κόρη του Νεβέρ; ρώτησε ο Σαβερνύ.

—"Αν της άρεσει...

νά λήθ' ο Γκονζάγκας, αντί ν' άπάντησε.

—"Όσο γι' αυτό, άπάντησε ο Σαβερνύ, άδειάζοντας το ποτήρι του, θά της άρρέσουμε...

—Τόσο το καλύτερο! "Αν είν' έτοι, θά σέ παντρευτή με όλη της τη θέλησι...

—Μά κι' εγώ δεν την θέλω διαφορετικά, είπε ο Σαβερνύ.

—Όύτε κι' εγώ, είπε ο Γκονζάγκας μ' ένα πονηρό χαμόγελο. Μόλις παντρευτής, θά πάρης τη γυναίκα σου στο βάθος κάποιας έπαρχίας και θά φροντίσης, ώστε ή σελήνη του μέλιτος να βαστήξη αιώνιως, εκτός άν προτιμάς να ξαναγυρίσης, έπει από κάμποσο καιρό, μόνος...

—Κι' άν άρνηθ; ρώτησε ο νεαρός μαρκήσιος.

—Κι' άν άρνηθ, δεν θά έχω κανένα βάρος στη συνειδήσι μου... Θά την άφήσω ελεύθερη!...

Ο Γκονζάγκας χαμήλωσε τά μάτια, χωρίς να θέλη, προφέροντας την τελευταία λέξι.

—Είπατε, ψιθύρισε ο Σαβερνύ, ότι άν με παντρευτή, θά ζητή κι' ότι άν άρνηθ, θά την άφήσετε ελεύθερη... Δεν κατάλαβαίνω τίποτε...

—Δεν κατάλαβαίνεις, γιατί είσαι μεθυσμένος! του άπάντησε έξαρά ο Γκονζάγκας.

Οι άλλοι κρατούνταν μία βαθειά σιωπή. Κάποιος άπειλή πλά νύκταν στον άέρα. Κάθε τόσο άκουόντουσαν τά γέλια των γυναικών από το πλάιό σαλόνι. Αυτά τά γέλια τους έκαναν κακό. Ο Γκονζάγκας άυτόσο χαμογελούσε έλαφρά.

—Εσείς, κύριοι, είπα, είμαι βέβαιος πως με καταλάβατε...

Μά κανένας δεν του άπάντησε, ούτε και ο Πεύρλ.

—Χρειάζεται λοιπόν μία εξήγησις, είπε ο Γκονζάγκας, χαμογελώντας πάντοτε. Θά είνε σύντομη, γιατί δεν έχουμε ώρα διασάφησης... Λοιπόν, ή ύπαρξις αυτής της νέας μάς καταστρέφει εξ ολοκλήρου... Μήν παίρνετε αυτό το σκεπτικό ύφος. "Ετσι είνε...

—"Αν αύριο χάσω την κληρονομιά του Νεβέρ, μεθ αύριο θά έχουμε χρεωκοπία...

—Εμείς! φώναξαν απ' όλες τις μεριές.

—Εσείς, κύριοί μου, άπάντησε ο Γκονζάγκας, ο όποιος άνορθώθηκε. "Αν καταστραφώ, θά καταστραφώτε όλοι σας... "Εξ άλλου, έπειτ' απ' όσα συνέβησαν χτες, είστε ένοχοι άπάντατι της δικαιοσύνης... Μά δεν θέλω να σας άπειλήσω... "Εχετε συνδεθή πειά μαζί μου και θά μ' άκούσετε στις δύσκολες στιγμές, άν πιστοι φίλοι... Πρόκειται λοιπόν να μάθω άν είστε πρόθυμοι να μου δώσετε αυτή την άπόδειξι της άφοσίωσέως σας...

Μά και πάλι κανείς δεν του άπάντησε. Το χαμόγελο του Γκονζάγκας έγινε άκόμα πιο ειρωνικό.

—Βλέπω καλά πως με καταλαβαίνετε, είπα. Είχα δίκηρο να ύπολογίζω στην αντίληψί σας... "Η και γι' αυτό πρέπει να βγώ από το δρόμο μας...

Είπα και θά κρατήσω το λόγο μου. Θά είν' ελεύθερη να βγί από δώ και να πάη όπου της άρέσει. Ναί, κύριοι... Σας έκπλήττει αυτό;

Τό κατάληκτα βλέμματα όλων είχαν καρφωθή έρωτηματικά επάνω του. Ο Σαβερνύ έβρισε άργά με ύφος πένθιμο. "Εξακολούθησε μία μακρυά σιωπή. Ο Γκονζάγκας γέμισε για πρώτη φορά το ποτήρι του, καθώς και τά ποτήρια των γειτόνων του.

—Σας το είπα συχνά, κύριοι, φίλοι μου, εξακολούθησε με τόνο έλαφρό, ότι όλα τά ώραία πράγματα μάς έρχονται από την "Ιταλία... Δεν έχετε μελετήσει καλά την "Ιταλία... "Ακούστε και προσπαθήστε να έπωφεληθήτε...

"Ημια μία γουλιά σαμπάνιας κι' εξακολούθησε:

—Νά ένα άνέκδοτο της νεότητός μου... "Ω! γλυκά χρόνια πού δεν ξαναγυρίζουν πειά... Ο κόμης "Αννίβας Κανότζα, της οικογενείας των πριγκίπων "Αμάρφι και ξάδελφός μου, ήταν ένας εύθυμος γλεντζές, πού έκανε μαζί μου ένα σωρό τρέλλες... "Ηταν πλούσιος, πολύ πλούσιος... Κρίνετε και μόνοι σας... Είχε τέσσερες πύργους στον Τίβερι...

Είκοσι ύποστατικά στη Λομαρδία, δυο παλάτια στη Φλωρεντία, δυο στο Μιλάνο, δυο στη Ρώμη και όλα τά χρυσά σερβίτσια των καρδινάλιων "Αλλάρια, των σεβαστών θείων μου... "Ημουν ο μοναδικός και ο άμεσος κληρονόμος του εξάδελφου μου... "Ηταν όμως μόλις

είκοσιεφτά χρόνων και φαίνονταν προωρισμένος να ζήση ξανά αιώνα... Δεν είδα ποτέ μου καλύτερη ύγεια απ' τη δική του... Και όμως άν πέθαινε, θά τον κληρονομούσα... "Ανατριχιάζετε, κύριοι; Πιέτε λίγη σαμπάνια, σας παρακαλώ, για να σπηλώσετε την καρδιά σας...

Τόν ύπάκουσαν και ήσαν. Είχαν πράγματι άνάγκη να πιούν...

—Ένα βράδυ, εξακολούθησε ο Γκονζάγκας, προσκάλεσα τον εξάδελφό μου αυτό στην έπαυλή μου του Σπολέτι, πού βρισκόταν σ' ένα γοητευτικό τοπίο. Πέρασαμε τη βραδιά μας στην ταρατσα, άνασαιίνοντας το μυρωμένο άέρα και συζητώντας, μου φαίνεται, για την άθανασία της ψυχής. Μ' έγκατέλειψε άργά, δροσερός κι' ευδιάθετος, κάτω απ' το λαμπρό σελήνι... Μου φαίνεται πως τον βλέπω άκόμα ν' άνεβαίνει στο άμάξι του... "Ασφαλώς, ο εξάδελφός μου ήταν ελεύθερος—δεν είν' έτοι—να πάη κι' αύτός όπου του άρεσε, σ' ένα χορό, σ' ένα σουπέ, σ' ένα έρωτικό ραντεβού... Μά ήταν ελεύθερος επίσης και να πεθάνη...

Ο Γκονζάγκας άδειασε έντελως το ποτήρι του. Καί, καθώς όλοι τον κύτταζαν μ' άγωνία, έπρόσθεσε άδιάφορος:

—Ο κόμης Κανότζα, ο εξάδελφός μου, χρησιμοποίησε την τελευταία αυτή ελευθερία: πέθανε...

—Ένα ρίγος διέδραμε την όμηγυρι. Ο Σαβερνύ έσφιξε το ποτήρι του σπασμωδικά και είπα:

—Πέθανε!...

Ο Γκονζάγκας πήρε ένα βερύκοκο από τη φρουτιέρα και του το πέταξε. Το βερύκοκο έπεσε στα γόνατα του νεαρού μαρκήσιου.

—Σπούδασες στην "Ιταλία, εξάδελφε; ξαναείπε ο Γκονζάγκας.

—Επειτα, γυρίζοντας προς τους άλλους, έπρόσθεσε:

—Ο Σαβερνύ είνε πολύ μεθυσμένος για να με καταλάβη και αυτό είνε ίσως το καλύτερο... Σπούδάσατε στην "Ιταλία, κύριοι;...

Καί, καθώς μιλούσε, πετούσε διαδοχικά σε όλους από ένα ροδάκινο.

—Επειτα, έπρόσθεσε με τόνο ξερό:

—"Αλήθεια, ξέχασα να σας πώ μ' άσήμαντη λεπτομέρεια. Πριν φύγει, ο κόμης "Αννίβας Κανότζα, έφαγε ένα βερύκοκο πού του το πρόσφερε εγώ...

"Αμέσως όλοι έσπευσαν ν' άποθήσουν βιαστικά στο τραπέζι τά βερύκοκα πού κρατούσαν στα χέρια τους. Ο Γκονζάγκας γέμισε πάλι το ποτήρι του, και το παράδειγμά του μιμήθηκε κι' ο Σαβερνύ.

—Σπούδάσατε στην "Ιταλία, κύριοι; ξαναείπε για τρίτη φορά. "Εκεί μόνο ξέρουν να ζήσουν. "Εκατό χρόνια τώρα στην "Ιταλία, δεν χρησιμοποιούν πειά το ήλιθιο σπινέτο... Για ποιά λόγο να κατασφύζουν στη βία;... "Αν θέλω να παραδείξω το έργο μου, να απαλλαγούν από μία νέα κόρη, πού άποτελεί έμποριο στο δρόμο τους, όπως συμβαίνει στην περίπτωση της δικής μας, διαλέγουν έναν νεαρό γλεντζέ, ο όποιος δέχεται να την πατρευτή και να την πάρη μακριά... "Αν δε χητ κι' εκείνη, όλα πάνε περίφημα... "Αν όμως άρνηθ, τότε ύποκλίνονται μπροστά της και της άποδίδουν την ελευθερία της, ζητώντας της μάλιστα συνγώνην... Τη συνοδεύουν ως την πόρτα με σεβασμό και τη στιγμή πού πρόκειται να την άφήσουν, της προσφέρουν, από καθαρή ευγένεια, μία άνοθεσίμ...

Καί, λέγοντας τά λόγια αυτά, ο Γκονζάγκας, πήρε μία άνθοδέσμη πού σκόλιζε το τραπέζι.

—Μπορεί ποτέ μία νέα ν' άρνηθ μία άνοθεσίμ; εξακολούθησε, ταχτοποιώντας τά λουλούδια. Την παίρνει λοιπόν και φεύγει έντελως ελεύθερη, όπως κι' ο εξάδελφός μου "Αννίβας, να πάη στο φίλο της, στη φίλη της, στο σπίτι της... Μά είνε ελεύθερη επίσης και να πεθάνη...

Καί άπλωσε μπροστά του το μπουκέτο... "Όλοι οι συνδαιτημένες τράχηλθηκαν πίσω ανατριχιάζοντας.

—Καί πεθαίνει, μούγκρισε ο Σαβερνύ μέσ απ' τα σφιγμένα δόντια του.

—Πεθαίνει! άπάντησε ψυχρά ο Γκονζάγκας, κυττάζοντάς τον

Είκοσι έτοιμοι, κύριοι, φώναξε ο Γκονζάγκας.

στά μάτια.

«Ο Σαβερνύ σηκώθηκε και φώναξε:

—Αυτή η ανθοδέσμη είναι δηλητηριασμένη! «Όποιος τη μυρίσει θα πεθάνει!»...

—Κάθισε κάτω! το φώναξε ο Γκονζάγκας, ξεσπώντας σε γέλια. Είσαι μεθυσμένος!...

«Ο Σαβερνύ έφερε το χέρι του στο μέτωπό του, απ' το οποίο κυλούσαν χοντρές στάλες ιδρώτος.

—Ναι, μουρμούρισε, πρέπει να είμαι μεθυσμένος. «Αν ήταν διαφορετικά...

Μα δεν άποτελείωσε τη φράση του...

Κλονίστηκε... Το κεφάλι του στριφογύριζε...

VIII

ΤΟ ΧΤΥΠΗΜΑ ΤΩΝ ΕΝΝΕΑ

«Ο Γκονζάγκας έβριξε στους φίλους του ένα δεσποτικό βλέμμα και είπε:

—Αυτός δεν είναι πειά στα καλά του και τον συγχωρώ... Μα αν συνέβαινε το ίδιο με κανέναν από σας...

Δεν άποτελείωσε τη φράση του. Τότε ο Ναβάιγ, σαν να μην ήθελε να σκέφτεται το έγκλημα, είπε:

—Η νέα κόρη θα δεχτή, θα δεχτή το χέρι του Σαβερνύ... Αυτό ήταν μία διαμαρτυρία πολύ δειλή, ασημαντή... Μα οι άλλοι ούτε τόλμησαν να πουν τίποτε. Η άπειλη του Γκονζάγκας περί γενικής καταστροφής, είχε φέρει τ' άποτελεσμά της.

«Ο Γκονζάγκας ήξερε τώρα ότι του επιτρέπονταν πειά να τολμήσει τα πάντα. Αυτοί οι άνθρωποι, ήταν όλοι συνένοχοι του. Ξανάβαλε την ανθοδέσμη στη θέσι της και είπε:

—«Αρκετά γι' αυτό το ζήτημα! Είμαστε πειά σύμφωνοι. Τώρα πρόκειται για κάτι πιο σοβαρό... Δεν έσημανε ακόμα έννεα...

—Ο έλλαμπρότατος έμαθε τίποτε νεώτερο; ρώτησε ο Πεϋρόλ.

—Τίποτε. «Έλαβα μόνο τὰ μέτρα μου... Το περίπτερο, μέσα στο οποίο βρισκόμαστε, φυλάγεται καλά. «Ο Ζαντρώ με πέντε άνδρες φυλάει την πόρτα του δρομάκου... «Ο Λά Μπαλνέν και δυο άλλοι είναι έξω στην πόρτα του κήπου... «Ο Λαθέρνι και πέντε άνδρες φυλάει σκοπὸι στὸν κήπου... Στὸν ἀντιθάλαμο έχουμε τὸς ὑπηρετές μας ἐνόπλιους...

—Κι' αυτοί οι δυο παλληκαράδες; ρώτησε ο Ναβάιγ.

—«Ο Κοκαριντάς κι' ο Παπουαλ; Δεν τὸς τοποθέτησα σὲ καμμιά θέσι. Βρίσκονται ἐκεῖ περιμένον ὅπως κι' ἐμεῖς...

Καὶ ἔδειξε τὴν εἰσοδὸ τῆς γαλερίας, τῆς ὁποίας, ἀπὸ τῆς στιγμῆς τῆς ἀφίεσώς του, είχαν σβύσει τὰ φῶτα κι' είχαν ἀφήσει τὴν πόρτα ἀνοιχτή...

—Τι περιμένουν και τί περιμένουμε; ρώτησε ἔξωθεν ὁ Σαβερνύ, τοῦ ὁποίου τὰ θαλάμια φωτιστήκαν γιὰ μιὰ στιγμῆ.

—Δὲν ἴσους ἐδὼ χθές, ἔξάδελφε, ὅταν ἔλαθα αὐτὴ τὴν ἐπιστολή; ρώτησε ὁ Γκονζάγκας.

—Οχι. Τι περιμένετε;...

—Κάποιον, γιὰ νὰ καθίσει σ' αὐτὴ τὴ θέσι, ἀπάντησε ὁ πρίγκιψ, δείχνοντας τὴν πολυθρόνα, πού εἶχε μείνει ἀδειανὴ ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τοῦ σοντέ.

—«Η πόρτες, οι κήποι, ο αντιθάλαμος, η σκάλα, ὅλα αὐτὰ εἶνε γεμάτα ἀπὸ ὑποδούλους! ἔκανε ὁ Σαβερνύ, μὲ μιὰ περιφρονητικὴ κίνησι. «Ὅλα αὐτὰ γιὰ ἕνα μονάχα ἄνθρωπο;

—«Ο ἄνθρωπος αὐτὸς ὀνομάζεται Λαγκαρντέρ! ἀπάντησε ὁ Γκονζάγκας, μὲ μιὰ ἀκούσια ἔμφασι.

—Λαγκαρντέρ! ἐπανέλαβε ὁ Σαβερνύ.

Κι' ἐπρόσθεσε, μονολογώντας:

—Τὸν μισὸ αὐτὸ τὸν ἄνθρωπο... Μα δὲν πρέπει νὰ ξεχνᾶω ὅτι μὲ εἶνε στὴ διάθεσί του καὶ μ' εὐσπλαχνίστηκε.

«Ο Γκονζάγκας ἔσκυψε γιὰ ν' ἀκούσῃ τί ἔλεγε καὶ κούνησε πάλι τὸ κεφάλι του. «Πεῖται ἀνορθώθηκε καὶ εἶπε:

—Κύριοι, νομίζετε ὅτι τὰ μέτρα πού ἔλαβα, εἶν' ἀρκετὰ;

«Ο Σαβερνύ ἔβλεπε τὸς ὄμους του κι' ἄρχισε νὰ γελάει.

—Ἐκκοῖς ἐναντίον ἐνός! ψιθύρισε ὁ Ναβάιγ. «Ὁραῖα!

—Διάβολε! φώναξε ὁ Ὀριόλ, τὸν ὁποῖο ὁ ἀριθμὸς τῆς φρουρᾶς εἶχε καθουχάσει κάπως. Νομίζω ὅτι δὲν ἔχουμε κανένα φόβο.

—Φαντάζεστε, ἔξακολούθησε ὁ Γκονζάγκας, ὅτι εἰκοσι ἄντρες εἶνε ἀρκετοὶ γιὰ νὰ τὸν ἀντιμετωπίσουν, νὰ τὸν σκοτώσουν ἢ νὰ τὸν συλλάβουν;...

—Πολλοί, ἐκλαμπρότατε!... φώναξαν ἀπ' ὅλες τὶς μεριές.

—Τότε, μὲ βεβαιώνετε ἐκ τῶν προτέρων ὅτι κανεὶς δὲν θὰ μὲ κατηγορήσῃ ὅτι δὲν ἔβειξα φρόνησι;

—Ἐγγυώμαι γι' αὐτό! φώναξε ὁ Σαβερνύ. «Εἰκὸν πού λείπει, δὲν εἶνε ἡ φρόνησις.

—Εἶχα ἀνάγκη αὐτῆς τῆς ἐγγυήσεως, εἶπε ὁ Γκονζάγκας. Καὶ τώρα, θέλετε νὰ σὰς πῶ τὴ γνώμη μου;

—Λέγετε, ἐκλαμπρότατε, λέγετε!

«Όλοι είχαν ξαναρχίσει νὰ πίνουν. «Ο πρίγκιψ σηκώθηκε κι ἄρχισε νὰ λέει μὲ φωνὴ ἐπίσημη καὶ σοβαρή:

—«Η γνώμη μου εἶνε ὅτι, ἂν ὁ Λαγκαρντέρ εἶνε πράγματι ζωντανός, θάρρῃ ἀπόψε. Τὸν ἔξρω καλά. «Ο Λαγκαρντέρ εἶπε: «Στὶς ἐννέα ἡ ὥρα, θὰ εἶμαι μετὰξὺ σας». Στὶς ἐννέα λοιπὸν θὰ δοῦμε τὸ Λαγκαρντέρ πρόσωπο μὲ πρόσωπο. Τὸ ἔξρω αὐτό, μπορὸ νὰ σὰς τὸ ὀρκιστῶ... Καὶ στρατὶά ὀλόκληρη, ἂν θὰ μποροῦσε νὰ ἐμποδίσῃ τὸ Λαγκαρντέρ νάρρῃ στὸ ραντεβὺ πού ἔδωσε. Θὰ κατέβῃ ἀπ' τὸ τζάκι; Θὰ πηδήξῃ ἀπ' τὸ παράθυρο; Θὰ ξεπροβάλλῃ μὲς ἀπ' τὸ πάτωμα;... Δὲν ἔξρω.

Μὰ στὴν ὀρισμένη ὥρα, οὔτε πρὶν, οὔτε μετὰ, θὰ τὸν δοῦμε νὰ κάθεται σ' αὐτὸ τὸ τραπέζι.

—Διάβολε! φώναξε ὁ Σαβερνύ. Δῶστε τὸν σ' ἐμένα... Μα ἡ ἀναμετρηθὲν μόνον οἱ δυὸ μας σὰν ἄντρες.

—Σὺ πᾶ! τὸν δέικομε σκληρὰ ὁ Γκονζάγκας. Δὲν μ' ἀρέσκει ἡ μονομαχίης γιγάντων μὲ νάνους, παρὰ μόνον σὰ πατηγὸν. Καὶ, γυρίζοντας πρὸς τὸς ἄλλους συναιτημούς, ἔπρσθε:

—«Η πεποίθησί μου ὅτι θάρρῃ ὁ Λαγκαρντέρ εἶνε τόσο βεβαία, ὥστε δοκίμαζα πρὸ ὀλίγου τὴν κόμη τοῦ σπαθὶ μου. Εἰφοῦλκῃσε καὶ λόγιος τὸ σπαθὶ πού.

—«Η ὥρα πλησιάζει! εἶπε, ρίχνοντας μιὰ ματιὰ στὸ ἔξω μέε. Κάμετε ὅτι ἔκαμα κι' ἐγὼ. Σὰς παρακαλῶ, νὰ μὴ βιάζεστε, παρὰ μόνον σὰ σπαθιά σας...

«Όταν τὰ βλέμματα ἀκολούθησαν τὰ δικά του καὶ κάρρθηκαν στὴν πλάκα τοῦ μεγαλοπρεποδὲς ἐκρεμοῦς. «Ο λεπτοδείκτης πλησιάζε στις ἐννέα. «Όλοι δὲν ἔτρεξαν νὰ πάρουν τὰ σπαθιά τους, πού τὸ είχαν ἀφήσει ἐδὼ κι' ἐκεῖ, ἐπὶ τὸς ἐννέα.

—Ποῦ πᾶς; ρώτησε ὁ Γκονζάγκας τὸν Πεϋρόλ, ὁ ὁποῖος διευθυνόταν πρὸς τὴ γαλερί.

—Νὰ κλείσω αὐτὴ τὴν πόρτα; ἀπάντησε ὁ προνοητικὸς ἐπιστάτης.

—«Αφῃσέ τὴν ὅπως εἶνε. Εἶπα νὰ μείνῃ νιοιχτὴ καὶ θὰ μείνῃ. Εἶν' ἕνα σύνθημα, κήρυξι, ἐξακολούθησε, ἀπευθυνόμενος πρὸς τὸς ἐννέα, τὰ δυὸ φύλλα τῆς πότας κλείσαν, γρηρῆτε... Αὐτὸ θὰ πῇ: «Ο ἔχθρος πέθανε».

Νῶ, ἂν μείνουν ἀνοιχτά, ἀγρυπνᾶτε...

«Ο Πεϋρόλ τοποθετήθηκε στὴν τελευταία σειρά, μὲ τὸν Ὀριόλ, τὸν Τασάν καὶ τὸς πιδ δειλούς. Κοντὰ στὸ Γκονζάγκας ἐκόντουσαν οἱ πιδ ἄνδρεῖς, ὁ Σουαζὺ, ὁ Νουαζὺ, ὁ Ζιρόν, κλπ. «Ο Σαβερνύ ἔταν ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριά τοῦ τραπέζι, πὺ κοντὰ ἀπ' ὅλους στὴν πόρτα. «Όλοι εἶχαν τὰ σπαθιά τους στὸ χέρι καὶ τὰ βλέμματα τους προσηλωμένα στὴ σκοτεινὴ γαλερί.

Αὐτὴ ἡ ἀνῆυχη κι' ἐπίσημη ἀναμονή, εἶνε μιὰ τρομερὴ ἰδέα τοῦ ἀνθρώπου πού περιμεναν. «Ἐξαφνὰ, οἱ τρογοὶ τοῦ ἐκρεμοῦς ἔκαναν τὸν ὑπόκωφο ἐκεῖνο ἦχο πού πάντοτε

ὅταν πρόκειται νὰ σημάνη ἡ ὥρα.

—Εἴστε ἔτοιμοι, κύριοι; ρώτησε ὁ Γκονζάγκας, μὲ τὸ βλέμμα του στὴν πόρτα.

—Εἵμαστε ἔτοιμοι! τοῦ ἀπάντησαν ὅλοι μὲ μιὰ φωνή.

Εἶχαν μετρηθῇ, εἶδαν τὸν ἀριθμὸ τους κι' αὐτὸς τοῦ θάρρους.

«Ο Γκονζάγκας, ὁ ὁποῖος εἶχε τὴν αἰχμὴ τοῦ σπαθὶ τοῦ καρφωμένη στὸ παρκέτο, πήρε τὸ ποτήρι του ἀπὸ τὸ τραπέζι καὶ εἶπε φαμφαρόνικα, τὴ στιγμῆ πού τὸ ρολὶ χτυποῦσε τὸ πρῶτο χτύπημα τῶν ἐννέα:

—Στὴν ὕγειά τοῦ κ. ντὲ Λαγκαρντέρ!... Μὲ τὸ ποτήρι στὸ χέρι καὶ μὲ τὸ σπαθὶ στὸ ἄλλο.

Καὶ ὕψωσε τὸ ποτήρι του.

—Στὴν ὕγειά τοῦ κ. Λαγκαρντέρ! Μὲ τὸ ποτήρι στὸ ἕνα χέρι καὶ μὲ τὸ σπαθὶ στὸ ἄλλο! ἐπανέλαβαν ὑπόκωφα οἱ ἄλλοι του.

«Ἐπειτα στάθηκαν ἄφωνοι, μὲ τὰ ποτήρια τους γεμάτα μὲ σφιγμένες τὶς λαθεὲς τῶν σπαθίων τους.

Περιμεναν, μὲ τὰ μάτια ἀνοιγμένα διάπλατα, μὲ τ' αὐτὰ περιμένον...

Κατὰ τὴ διάρκεια τῆς μεγάλης αὐτῆς σιωπῆς, θόρυβος πού ἔμοιαζε μὲ σπαθιά, ἀκούστηκε ἀπ' ἔξω...

Τὸ ρολὶ χτυποῦσε ἀπελπιστικὰ ἀργά... «ἔκανε ἕναν ἀπὸ τὸς γιὰ νὰ σημάνη τὸς ἐννέα τοῦ κτύπου... Στὸν ὄνδο, ὁ ὄνδος πού εἶχε ἀκούσῃ ἀπ' ἔξω, ἔπαψε. Στὸν ἔνατο, τὰ δυὸ φύλλα τῆς πότας ἔκλεισαν ἀπότομα...

Παρατεταμένες ζητωκραυγὲς ἀκούστηκαν τότε κι' ὅλοι μῆλυσαν τὰ σπαθιά τους.

(Ἀκολουθεῖ)

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ "ΑΣΤΕΡΩΝ,,

ΕΝΑ "ΕΡΩΤΙΚΟ ΤΑΞΕΙΔΙ,, ΜΕ ΤΗΝ ΜΑΡΘΑ ΕΓΓΕΡΘ

(Μετὰ τὸ ἄρθρο τῆς Μάρθας Ἐγγερθ γιὰ τὸ εἰδύλλιό της μὲ τὸν περίφημο τενέρο Γιάν Κιεπούρα δημοσιεύουμε σὴν-μερὰ ἕνα ἀποκαλυπτικὸ ἄρθρο τοῦ Κιεπούρα γιὰ τὶς σχέσεις του μὲ τὴ μεγάλη καὶ δημοφιλὴ «θεντέττα» τῆς ὁδῆνης.)

ΤΑΝ ἔκινουσαμε ἀπὸ τὸ Βερολίνο γιὰ τὸ ταξεῖδι τῆς Ἰταλίας, ἡ πιδ ὁμορφὴ «θεντέττα» τῆς Εὐρώπης στὴν ὁπερέττα καὶ στὸν κινηματογράφο, ἡ καλὴ φίλη μου Μάρθα Ἐγγερθ, θάρρῃ ὅτι ἡμουν μελαγχολικός κι' ἴσως διόλου εὐχάριστος, συντροφος γιὰ ἕνα τέτοιο ταξεῖδι. Κι' εἶχε τὸ δικὸ μου! Μὰ πὼς μποροῦσα νὰ εἶμαι εὐθυμος καὶ νὰ γελῶ ἀπὸ χαρὰ, τὴ στιγμῆ πού ἔκινουσα γιὰ τὴν...Κόλασι; Ἦξερα, βέβαια, ὅτι θὰ περνοῦσαμε εὐτυχισμένες μέρες στὸν παράδεισο τῆς Ἀδριατικῆς, στὴν ὀνειρώδη Βενετία, μὰ ἡ ἰδέα μόνον, ὅτι θὰ συνεχίζαμε τὸ ταξεῖδι μας, μ' ἔκανε ἄεφα καὶ λυπημένο. Θεέ μου! Ἀκόμα μὲ καὶ φορὰ θὰ πῆγαν στὴν Κόλασι. Ἀς μὴ πορὰ τὸ Μιλάνο! Σ' αὐτὴ τὴν τρομερὴ κι' ὑπέροχη πόλι, ἔπερασα τὸς πιδ σκληροῦς πόνους, μὰ καὶ τὸς τελευταίους, εὐτυχῶς, τῆς καλλιτεχνικῆς καριέρας μου. Σήμερα, ναι, δὲν λέω, τὸ κοινὸ μὲ χειροκροτεῖ μ' ἐνθουσιασμό καὶ μ' ἀγάπη, μὰ ἤθελα νὰ ἤξερα αὐτὸ τὸ κοινὸ πόσο ἀκριβὰ ἔχω πληρώσει αὐτὲς τὶς ἐπιτυχίες καὶ μὲ πόσους ἀφάνταστους κόπους ἔχω κερδίσει τὴν συμπάθειά του.

Ἦμουν διάσημος σ' ὅλη τὴν Εὐρώπη. Παντοῦ συναντοῦσα θριαμβοὺς καὶ κατακτήσεις. Παντοῦ τὸ κοινὸ ἔκλαιγε ἢ ἔχαίρε μαζί μου. Τὸ τραγοῦδι μου, τὸ σαγηνεύει. Μὰ δὲν εἶχα πάρει ἀκόμα τὸ θάρρος καὶ τοῦ Μιλάνου κι' αὐτὸ μ' ἔκανε νὰ νοιώθω κάτι στὴν καρδιά...

Μιὰ μέρα, τέλος, πήρα τὴν ἀπόφασιν νὰ κάνω γιὰ πρώτη φορὰ τὸ ταξεῖδι τῆς Ἰταλίας. Καὶ τότε εἶδα, καὶ δὲν ἤμουν τίποτα. Ἐφτανε νὰ παρουσιασθῶ στὸν πορτιέρη τῆς «Σκάλας» γιὰ νὰ νοιώσω ὅτι ἡμουν ἕνα μεγάλο...μηδενικό!

Βρισκόμουν ἕνα πρῶτὸ στὰ παρασκήνια αὐτοῦ τοῦ περιφήμου θεάτρου, στὸ ὅπιο δὲν εἶχα τραγοῦδῃσι ἀκόμα καὶ γι' αὐτὸ θέλησα νὰ δῶ πὼς ἀκούγονταν ἡ φωνὴ μου ἐκεῖ μέσα. Εἶχα κάνει τὸ ταξεῖδι «ἐνκοινῶς» καὶ ὅπως ἦταν πρῶτὸν πρῶτον, ἐκεῖ καὶ ἀπὸ τὸς ὑπαλλήλους τοῦ θεάτρου πού τριγύριζαν ἐκεῖ καὶ μὲ θάρρος, βέβαιος γιὰ τὴν ἐπιτυχία μου, κι' ὅταν τελείωσα, κυττάζα γύρω μου γιὰ νὰ δῶ τί ἐντύπωση εἶχα κάνει. Ὡ, Θεέ μου! Δὲν εἶδα τίποτ' ἄλλο, παρὰ εἰρηνικὰ χαμόγελα καὶ πρόσωπα πού μὲ κύτταζαν μὲ συμπόνια. Φιάσκο! Ναι, αὐτὴ ἡ λέξις μοῦ ἦρθε στὸ νοῦ καὶ, μὰ τὴν ἀλήθεια, πῆγα νὰ σκάσω ἀπὸ τὴν ἀπελπισία μου. Ἐκεῖνη τὴ στιγμῆ λοιπὸν μὲ πλησίασε ὁ πορτιέρης τῆς «Σκάλας», μὲ κύτταξε ἀπὸ πάνω ἴσαμε κάτω καὶ μοῦ εἶπε μὲ κάποια περιφρόνησι:

—Δὲν τραγοῦδᾷς ἔτσι!

Γιὰ στανσθῆτε! Δὲν ἤμουν, δηλαδὴ, τίποτα! Ἐπρεπε ν' ἀργίωσ ἀπὸ τὴν ἀρχή! Ὁ ἔνδοξος τενέρος εἶχε δώσει ἐξετάσεις στὸν πορτιέρη τῆς «Σκάλας» κι' εἶχε ἀποτύχει...

Ἀρχισα λοιπὸν στὸ Μιλάνο νὰ ξαναφτιάχνω τὴν «καριέρα» μου. Θεέ μου, τί Κόλασις πού μοῦ φαίνονταν αὐτὴ ἡ πόλις! Τὰ θέσανα πού πέρασα σ' αὐτὴν εἶνε ἀπερίγραπτα. Πὼς θὰ μπορῶ ποτὲ νὰ τὰ ξεχάσω! Τέλος ὅμως, μέσας σὲ μιὰ νύχτα, ἡ Κόλασις ἔγινε Παράδεισος. Τραγοῦδῃσα στὴ «Σκάλαν» μὲ μιὰ θριαμβευτικὴ ἐπιτυχία καὶ τὴν ἄλλη μέρα ὁ πορτιέρης μὲ ὑπεδέχθη μὲ μιὰ θαυμάτη ὑπόκλησι.

—Πὼς τραγοῦδᾷς; τὸν ρώτησα τότε μ' ἕνα χαμόγελο.

—Ἐτσι, ὅπως τραγοῦδάτε τώρα, σενιὸρ Κιεπούρα!... μοῦ ἀπάντησε μὲ θαυμασμό.

Ἐπὶ τέλους! Εἶχα πάρει τὴν «ρεβάν» μου. Δὲν εἶχα ὅμως κάποιο δικὸ νὰ εἶμαι μελαγχολικός.

«Ο Γιάν Κιεπούρα

χολικός, ὅταν ἔκινουσα μαζί μὲ τὴν δεσποινίδα Μάρθα Ἐγγερθ γιὰ νὰ ξανάρθω σ' αὐτὴν τὴν Κόλασι πού τώρα πειά εἶνε γιὰ μένα...ἕνας Παράδεισος; Πὼς μπορεῖ κανεὶς νὰ ξεχάσῃ τὶς παλῆς κακὲς ἀναμνήσεις;

Εὐτυχῶς, ἡ συντροφία τῆς δεσποινίδος Μάρθας Ἐγγερθ, μὲ διασκέδασε γρήγορα κι' ἔτσι αὐτὸ τὸ ταξεῖδι εἶνε γιὰ μένα τὸ πιδ ὁμορφο καὶ τὸ πιδ εὐχάριστο ἀπ' ὅλα ὅσα ἔχω κάνει μέχρι σήμερα.

Ἡ «φρουρά» ἔγινε μιὰ ἰδανικὴ καλλιτέχνης καὶ μιὰ ἀπὸ τὶς νέες ἐκεῖνες πού μεταμορφώνουν γύρω τους τὰ πάντα, σὰν τὶς νεράιδες. Μὰ, ἂν ἡ νεράιδα ἔχουν ἕνα μαγικὸ ραβδὶ γι' αὐτὲς τὶς μεταμορφώσεις, ἡ δεσποινὶς Μάρθα Ἐγγερθ ἔχει τὴ φωνὴ τῆς. Ἡ φωνὴ τῆς μὲ τὸς μελωδικὸς ἤχους τῆς, ἔχει μιὰ μυστηριώδη γοητεία κι' εἶμαι βέβαιος ὅτι κανεὶς ἄνθρωπος δὲν μπορεῖ ν' ἀντισταθῇ στὸ θέλημά της.

«Η φωνὴ εἶνε ἡ ἡχὴ τῆς ψυχῆς. Αὐτὸ τὸ πιστεύω ἀκράδαντα καὶ γι' αὐτὸ δὲν πρέπει κανεὶς νὰ κάνῃ «ψεύτικη» τὴ φωνὴ του, γιὰτὶ τότε ἀντίο ἡχὼ καὶ ἀντίο ψυχὴ!

Μιὰ μέρα, στὴ Βενετία, ἡ δεσποινὶς Ἐγγερθ τραγοῦδοῦσε τὸ πρῶτ, στὸν κήπου, πίσω ἀπὸ τὶς μεγάλες τριανταφυλλίες. Ἐγὼ καθόμουν μ' ἕναν Ἰταλὸ φίλο μου πού μὲ εἶχε ἐπισκεφθῇ ἐκεῖνο τὸ πρῶτ, ἕναν ἄνθρωπο πού δὲν εἶχε δὴ ποτὲ του στὸν κινηματογράφο τὴ μεγάλη «θεντέττα». «Ε, λοιπὸν! Ἀπὸ τὴ φωνή, ἐμάντευσε ὅλα σχεδὸν τὰ χαρακτηριστικὰ τῆς. Εἶπε ὅτι εἶνε ξανθὰ, πολὺ νέα, μ' ἕνα φωτεινὸ χαμόγελο, μὲ γλυκὰ μάτια καὶ μὲ μιὰ παρθενικότητα πού δειχνε ὅλη τὴν ἀγνότητα καὶ τὴν καλωσύνη τῆς ψυχῆς τῆς.

Κι' ἀλήθεια, δὲν ἔξρω πὼς ἀλλοιῶς μποροῦσε κανεὶς νὰ περιγράψῃ τὴ μεγάλη φίλη μου.

Τὸ ὁμορφο αὐτὸ ταξεῖδι μας, ὅστόσο, σκανδάλιζε πολλοὺς θαυμαστάς τῆς «θεντέττας».

—Στὴν Ἀμερικὴ, μὰς λένε, ὅταν ταξιδεύουν μαζί οἱ «ἀστέρες» τῆς ὁδῆνης... πρόκειται νὰ χωρίσουν. Μ' ἔσας, δίχως ἄλλο θὰ συμβῇ τὸ ἀντίθετο, δὲν εἶνε ἔτσι;

Ποῖος ἔξερει... Ἐχουμε τόση δουλειὰ ἐδῶ στὴν Ἰταλία κι' ἔπειτα στὸ Λονδίνο, ὥστε δὲν μὰς κάνει καρδιά νὰ συλλογιζόμεστε τὸ γάμο. Ὅταν γυρίσουμε στὸ Βερολίνο, ἔ, τότε, ἔσας, μιλοῦμε γι' αὐτὸ τὸ ζήτημα.

«Αν ταίριαζουμε; «Α! Μὰ μήπως εἶδατε δυὸ ἡθοποιοὺς τοῦ κινηματογράφου νὰ ταίριαζον στὴν ὁδὸν καλύτερα ἀπὸ μὰς. Ὁ ἕνας εἶνε συμπλήρωμα τοῦ ἄλλου.

—«Ο Γιάν, λέει καθε τόσο ὁ σκηνοθέτης Κάρλ Φράιτς, εἶνε ὁ ἰδεώδης «αρτεναίρ» τῆς Μάρθας...

—Ἡ Μάρθα, λέει ὁ σκηνοθέτης Ἐρικ Πόμπερ, εἶνε ἡ ἰδεώδης γυναῖκα γιὰ τὸν Γιάν...

Πόσο ταίριαζουν αὐτὰ τὰ παιδιὰ!... λέει καθε τόσο ἡ κ. Ἐγγερθ.

«Ε, λοιπὸν! Ναι, μοῦ φαίνεται, ὅτι εἵμαστε ὁ ἕνας γιὰ τὸν ἄλλον, ὅτι ὁ ἕνας πρέπει νὰ ἀντικρὶνῇ στὸν ἄλλο.

Ἡ Μάρθα λατρεῖ τὸ τραγοῦδι. Ὁ Γιάν τὸ ἴδιο. Ὁ Γιάν ἀγαπᾷ τὰ ταξεῖδια. Ἡ Μάρθα τὸ ἴδιο. Ἡ Μάρθα ὀνειρεύεται μιὰ ὁμορφὴ θύλλα, πνιγμένη στὰ λουλούδια, στὴν Κιανὴ Ἀκτὴ.

ΕΝΑ ΑΘΑΝΑΤΟ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑ

Ο "ΦΑΟΥΣΤ", ΤΟΥ ΓΚΑΙΤΕ

σως νά ήταν πιωμένος, ίσως όμως νά ήταν και ταρκαμένος ύπερβολικά. Βάδιζε και μονολογούσε ψιθυριστά:

—Α!... έλεγε. Σάν θρισκόμουν άλλοτε σ' ένα εύθυμο τραπέζι και οι σύντροφοι πού τους άρεσει νά παίνευονται, φώρτωναν με έγκώμια την καλή τους, καθόμουν ήσυχος... Άκουμπούσα τόν άγκωνα στό τραπέζι και άκουγα τού καθενός τις κουχιές... Χάιδευα τά γένεια μου και, πιάνοντας τó γεμάτο ποτήρι με τó χέρι μου, μιλούσα...

Ο στρατιώτης σκόνταψε τότε σέ μιά πέτρα. Άφησε νά τού ξεφύγουν μιά θλαστήμια και προχώρησε πάλι, εξακολουθώντας τó μονόλογό του:

—Μιλούσα τότε και έλεγα: «Καθένας μπορεί νά λήη τά δικά του! Μά καμιά κοπέλλα σέ όλη τη χώρα δέν μπορεί νά συγκριθί με τη μικρή μου άδελφή, τη Μαργαρίτα...» Και οί άλλοι άπαντούσαν τότε: «Έχει δικήν. Η Μαργαρίτα είναι τó σκολιδι μέσα σέ όλες!» Και τώρα;

Αυτό τό: «Και τώρα;» όγήςκε σάν βρυχηθμός από τó στόμα τού στρατιώτη.

—Και τώρα! Άχι! όόγγηξε. Μουρχειται νά ξεριζώσω τά μαλλιά μου, νά στάσω τó κεφάλι μου στόν τοίχο! Μοι τά είπαν, μοι τά είπαν όλα... Και τώρα; Ο πρώτος κατεργάρης μπορεί νά μοι μιλήσει με ειρωνείες και καταφρόνια κ' έγω νά σταθώ σάν ένοχος μπροστά του. Και άν έσπαζα όλων τά μούτρα, ψεύτη ώστόσο δέν θά μπορούσα κανέναν νά πώ!...

Διέκοψε άπότομα τó μονόλογό του. Βηματισμοί άκούστηκαν από την άλλη γωνιά τού δρόμου. Άνθρωποι έρχόντουσαν πρós τó μέρος του. Ποιοι μπορούσαν νά είναι τέτοια ώρα; Ο στρατιώτης στάθηκε κ' έφερε τó χέρι του στό σπαθί του.

Πραγματικά, από την άλλη γωνιά τού δρόμου έρχόντουσαν δυό άνθρωποι. Ήσαν ό Μεφιστοφελής και ό Φάουστ. Βάδιζαν άργά και συνομιλούσαν σιγανά.

—Μοι φαίνεται πώς όλη αυτή ή μαυρίλα της νύχτας πέφτει μέσα στην καρδιά μου, έλεγε ό Φάουστ πικραμένος.

—Κ' έγω, τού άπάντησε ό Μεφιστοφελής, κ' έγω νοιώθω πώς έμπνó, σάν τó γατάκι πού γλιστράει απ' την κροφή τη σκάλα και τρίζεται χαϊδευτικά στους τοίχους. Περιβάλει ή καρδιά μου από τράγου πόθο. Από τώρα κιόλας έρεθίζει τó αίμα μου ή ύπέροχη νύχτα της Βαλπούργης...

—Α, ναί! Η νύχτα της Βαλπούργης... Μά, θά είναι έτσι, όπως μοι έλεγες; Ξέρεις ότι ύποσχέθηκα τά ώραιότερα πράγματα της άγαπημένης μου. Της είπα ψέμματα, πώς τάχα θά μοι τά έτοιμάσει κάποιος ξακουστός τεχνίτης. Και πρέπει νά τάχω!

—Θά τάχης! άπάντησε ό Σατανάς. Μά στάσου τώρα. Είμαστε έμπρός στό σπίτι της κοπελλούδας. Θά της τραγουδήσω ένα ώραίο τραγούδι, γιά νά όγής ν' άνοιξη. Η γρηά θά κοιμάται, πιστεύω, γιά καλά...

Και ό Μεφιστοφελής σήκωσε την κιθάρα πού κρατούσε και άρχισε νά φιλοτραγουδή.

Δέν πρόλαβε όμως νά εξακολουθήσει τó τραγούδι του. Ο στρατιώτης, πού παραφύλαγε λίγο πιό πέρα, έβγαλε έξαφνα έναν όγριο βρυχηθμό:

—Αυτοί είναι! κραύγασε. Α! Θά τούς ξεκοιλιάσω!

Και όρμησε, με γυμνό τó ξίφος, έναντιόν τους. Ο Μεφιστοφελής με την κιθάρα θρέθηκε πρώτος μπροστά του.

—Ποιάν έρχεσαι νά έλκογιάσεις εδώ, καταραμένε; φώναξε ό Βαλεντίνος.

Γιατί ήταν αυτός ό Βαλεντίνος, ό άδελφός της Μαργαρίτας. Ο Σατανάς τόν άνεγνώρισε, φυσικά, άμέσως. Έκανε ένα θήμα πρós τά πίσω και πρόταξε την κιθάρα. Τό σπαθί τού Βαλεντίνου έπεσε πάνω και την κομμάτισε.

Ο νέος όρμησε ξανά. Ο Μεφιστοφελής έβγαλε κ' αυτός τó σπαθί του.

—Κύριε δόκτορα, φώναξε στόν Φάουστ, πού στεκόταν άναυ-

ΚΑΤΑ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΗΝ ΕΚΛΑΪΚΕΥΣΙΝ

(Ο άνθρωπος πού πούλησε στόν Διάβολο την ψυχή του)

δος έμπρός στην τροπή πού είχαν πάρει τά πράγματα, μισό δόκτορα, μισό χάνης τó θάρρος σου! Έμπρός, έξω τη σπαθί Χτύπα!...

Ο Φάουστ έβγαλε με τρεμάμενα χέρια τó ξίφος του.

—Χτύπα! τού επανέλαθε ό Σατανάς. Έγω άποκρού!

—Άποκρούε λοιπόν! τού φώναξε ό Βαλεντίνος και κατέρρεε κατ' επάνω του τó σπαθί του.

Μά τó σπαθί χτύπησε στό ξίφος τού Μεφιστοφελή και παραστράτησε. Ο στρατιώτης τó ξανασήκωσε ψηλά.

—Κι' αυτήν έδω! φώναξε.

—Κι' αυτήν!

Τό ξίφος τού Βαλεντίνου χτύπησε και πάλι στό ξίφος τού Σατανά.

—Θαρρώ πώς χτυπιέμαι με τó διάβολο τόν ίδιο! ούόλασε, πολέμιότης. Τι μοι συμβαίνει; Έχει παραλύσει τó χέρι μου!

Και πραγματικά, δέν κατώρθωσε νά όύση ξανά τó σπαθί του. Η στιγμή ήταν κρίσιμη. Ο Φάουστ παρακολουθούσε με άγωνία.

—Χτύπα!

Άκουσε έξαφνα στά αυτιά του νά άντηχή ψυχρή και άβυσσική ή φωνή τού Μεφιστοφελή. Και τότε, μηχανικά, σήκωσε τó χέρι.

Ο Βαλεντίνος έστεκε μπροστά του άκίνητος, παραμυθεμένος. Άσυναίσθητα, ό Φάουστ πλησίασε στό σώμα του την άμυγή τού σπαθιού του. Και τó ξίφος, σπραχμένο θαρρείς από υπερτασία δύναμι, πού δέν ήταν ή δική του, διαπέρασε τó στήθος και την καρδιά τού νέου!

Ο Βαλεντίνος έβγαλε ένα μουγγρητό και σωριασμένος πού. Τό ξίφος είχε μείνει μέσα του. Ο Φάουστ δέν θάρρει τού ναύαμι νά τó ξανατραθήξει!

—Ναί! ψιθύρισε ό Σατανάς...ήμερo σάν άπρι έγινε τó θάμα!

Δρόμο τώρα!...

Τράβηξε τόν Φάουστ και τόν παρέσυρε απ' την γωνία τού δρόμου. Μά ό θόρυβος της συμπλοκής είχε άκουστή τριγύρω και έψυψε τους γειτονικούς Μερικοί άρχισαν κιόλας νά θγαίνουν, μισοκρυμμένους τις πόρτες τους. Σέ λίγο, άνοιξε και τó παράθυρο της Μαργαρίτας.

Οί γείτονες πλησίασαν και έσκυψαν επάνω στο λαβωμένο Βαλεντίνο. Ένας απ' αυτούς πλησίασε τó πρόσωπό του τó φανάρι πού κρατούσε, και τότε έξαφνα, έβγαλε μιά κραυγή:

—Α! Μά αυτός είναι...είνε...ό

—Ποιός είναι; ρώτησε ή Μαργαρίτα απ' τó παράθυρο της.

—Είνε ό γιοιός της μάνας σου! άπάντησε άδελφικά ό γείτονας.

Η νέα έβγαλε μιά γοερή κραυγή, άκουσε τó παράθυρο και όρμησε έξω στό δρόμο. Όλοι οι γείτονες είχαν τριγυρίσει τώρα τó Βαλεντίνο. Η γυναικά έσκυψαν και τόν μισοσήκωσαν. Η Μαργαρίτα έπεσε στά γόνατα πλάι του και άπλωσε τά μάτια της έπρεσαν θύση τά δάκρυα. Ο λαβωμένος Βαλεντίνος τά μάτια επάνω της, λέγοντάς της:

—Συ είσαι εδώ; Φύγε από κοντά μου! Πληγώνισα!

—Παναγία μου! φώναξε ή δυστυχισμένη. Τι άκούω! Άπ' τó στόμα τού άδελφού μου!...

—Μην άστειεύεσαι με την Παναγία! την διέκοψε ό Βαλεντίνος. Άλλοίμονο!... Ό,τι έγινε, έγινε!... Σήμερα έχω φίλο, μά αύριο θά έχης δέκα... Άτιμη!...

Ένας θανάσιμος θήχας τόν διέκοψε και αίμα όγήςκε από τó στόμα του. Μά κατέβαλε μιά μεγάλη προσπάθεια, να σήκωθεί.

—Μαργαρίτα, δέν είσαι άδελφή μου! Γείτονες, αυτή έδω μασε τó όνομά μου!

Η νεαρή γυναικά ώλόλυξε.

—Σώπα! της επανέλαθε ό άδελφός της με φωνή πού έδω πεινά.

—Άς λείψουν τά δάκρυά σου! Άφού άπαρηγόρησε, τή τιμή, μολδωσες την πιό θαρραλή πηγή στή...στην καρδιά σου... τώρα έγω πεθαίνω... σάν στρατιώτης τίμης. Πέθ...

Δέν μπόρεσε νά τελειώσει. Η Μαργαρίτα έπεσε επάνω του με άναφύλητά.

—Θέέ μου! έκραύγασε. Πεθαίνει! Α! Μανούλα μου, είσαι, μανούλα μου;

Ο Βαλεντίνος δέν ύπηρεσε πεινά στή ζωή. Και ή μητέρα δέν φαινότανε πουθενά. Μιά γεγόνισσα, πού έτρεξε μέσα στήν πόλη νά την φωνάξει, έβγαλε μιά κραυγή, μόλις την είδε.

Η γρηά ήταν έαπλωμένη στό κρεβάτι της και δέν άναστενάζει.

Δέν ύπηρεσε πεινά ούτε αυτή στή ζωή. Διπλός φοιητής, τήν είχε σκοτώσει κι' αυτήν. Τό δεύτερο φιαλίδιο πού τού έδωσε ό Μεφιστοφελής, περιείχε δηλητήριο και όχι ύπνωτικό.

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Η συνέχεια.

ΤΑ ΔΙΚΑ ΜΑΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΚΑΙ ΑΣΤΕΙΑ

Η εν τη Έσπερία σπουδές ενός Έλληνος κοινωνιολόγου. Πώς ξεκοκκαλίζει την πατρική περιουσία. Η άπελπισία τού πατέρα του. Στο Παρίσι. Τρεύφες και τούφες. Η καλωσύνης τού Άποστόλου Μακράκη. Ο ναυαγισμένος πλοίαρχος και ή συμβουλή τού Μακράκη. «Ο Θεός και ό...Κύρ-Χαράλαμπος»!... κλπ.

ΠΟΙΟΣ από τούς σημερινούς μεγάλους κοινωνιολόγους της Ελλάδος, ό οποίος, γιατί ήτανε μεγάλος κοινωνιολόγος, κατέχει και μεγάλη θέσι σήμερα στην πολιτεία, είχε σταλή απ' τόν πατέρα του, έναν σπαγγοραμμένο, ταγκούνη, στην Εδρώπη, γιά νά σπουδάσει, ή, όπως λέγανε τότε, «γιά νά τελειοποιήη τις σπουδές του στην Έσπερία».

Ός την Εδρώπη τόν συνόδευσε και ό πατέρας του, ό οποίος, όταν τόν άποχωρήτησε, τόν έδωσε και τις τελευταίες συμβουλές, περί οικονομικών κλπ.

Δέν πέρασε όμως και πολλές καυρές κι' έμαθε ό πατέρας ότι τó παιδί του έτρωγε τά χουμάτα του, άσπαστων, αντί νά σπουδάσει.

Μά και διό, λοιπόν, κι' αυτός, σηκώθηκε και πήγε στην Εδρώπη.

Αναζητεί εκεί τó γινó τόν από δό, τόν αναζητεί απ' εκεί, και τέλος τόν βρίσκει σ' ένα πλοίοιο άναρτιών, πού είχε νοικιάσει γιά νά πάει. Συγγνώμης έμαθε ότι ό γινός του έτρωγε σ' ένα ρεστοράν άκρι-τό πλοίο, σάν νά πούμε τó τότε Παρισινό «Ρεστοράν Βινιώ».

Έτσι μέσα, μάλιστα, και τόν βρήκε.

Αντί παντός άλλου χωρετισμού γιά τη συνάντησή τους, ό δυστυχής πατέρας είχε στόν παραλιμένο γινó του :

—Είπ' αυτά, μοιρέ παιδί μου, πού έμαθα γιά σένα ; Γι' αυτό ξε-ρμυκισσας έγω τώρα τόσα χρόνια σκόδα και ψυχή και δάνειζα με τίς τας έκατά, γιά νά μοι τά τρώς σάν τώρα έδοιπέρα ;

—Κάπως νά φάμε τώρα, πατέρα, κι' έπειτα τά κουβεντιάσουμε αυτά, τού άπάντησε άτάραχος ό γινός του.

Κάπως έτρωγε, ό πατέρας είδε τó γινó του νά τρώη κάτι μαύρα ρεζινα.

—Είπ' αυτά πού τρώς, παιδί μου ; τόν ρώτησε.

—Τρώφες, πατέρα.

—Τί τρώφες ενί' αυτές ;

—Τρώφες, όχι τούφες.

—Και τί φαί είναι αυτό ;

—Σάνιο και έλεκτά.

—Και είναι άκριτό ;

—Πολύ.

Τότε ό πατέρας θυμήθηκε και πάλι τά παλιά του και άρχισε τις ελπίες του :

—Μοιρέ παιδί μου ! Μοιρέ παιδί μου, τ' είπ' αυτά ; Έγω, γιά νά πάω αυτή την περιουσία πού θά σου άφήσω, έτρωγα κρεμμύδι και γινó ξερό...

Ο γινός τού όμως δέν τόν άφησε ν' άποτελειώσει :

—Πολύ καλά έκανες, πατέρα, τού είπε, γιατί άν έτρωγες και σύ κρεμμύδι, τότε θά έτρωγα έγω κρεμμύδι και ψυχή σήμερα !

Και έπειδή ό πατέρας είχε άποσβολώση απ' την άπάντησιν αυτή και δέν έλεγε τίποτε, συνέχισε ό γινός του :

—Κάπως πρέπει νά τά φάη αυτά τά χουμάτα, πατέρα. Δέν είναι, πατέρα, καλύτερα νά τά φάω έγω ;...

Πέρασε κάμποσος καιρός και ό «Έσπεριός» σπουδαστής ήρθε στην Ελλάδα. Άρχισε δέ άμέσως θόρυβο γύρω στό όνομά του πού δέν τού έφρεπε ποτέ νά φθάσει.

Ο πατέρας του, από την επαρχία, όταν έμαθε τόν «θρίαμβο» τού γινού του, κούνησε τó κεφάλι του και είπε :

—Αισχύρ πώς βρέθηκε άξιος νά φτάση στην Έλλάδα, αυτός, πού δέν ήταν άξιος νά φτάση ούτε τόν έαυτό του !...

Ο μακαρίτης θεολόγος Μακράκης είχε ιδρύσει, όταν ζούσε, ένα σχολή, τη «Σχολή τού Λόγου», όπως την άνόμαζε, ή οποία ήταν ένα σύστημα άρχαίων κοινωνικών.

Ός οικονομικούς της ή «Σχολή τού Λόγου» είχε τόν ιερότατο Ιερόθεο, ό οποίος καθόριζε, και τόν άνεγνό του, τόν άδελφον Χαράλαμπος, ζωηρόν άνθρωπον τότε, ό οποίος δέν είχε καμμία άπορία, παρά ό κατόπι των άποριών τών Άθηνών.

Ο Χαράλαμπος, πού ήτανε πλοίαρχος, άκούει τόν μακαρίτην Ιερόθεον. Αυτοί εί-

χαν τας συνδρομές απ' τά

βιβλία τού Μακράκη, ή όποιες δέν ήταν και λίγες, γιατί ό Μακράκης είχε όπαδους πολλούς και πολύ φανατικούς. Άλλά τά χουμάτα αυτά ούτε α' έβλεπε αυτός.

—Όποτε τά επεθύμει, όπως έλεγε.

Έτσι ζούσε πάντοτε άπένταρος ό Μακράκης, μη ζητώντας τίποτε άλλο, παρά μόνον την «δικαίονίαν του», όπως έλεγε τó λιτό του φαγητό, τó όποιον τού πήγαιναν πάντοτε στό «ελλή» του.

Οί οικονομίοι του είχαν αναλάβει όλην την φροντίδα της Σχολής και τις σκοτούρες τών έξόδων. Αυτοί πούνιζαν τρόφιμα, ενδύματα και όλα τά χρειώδη και μοίραζαν και έλεημοσύνες.

Μιά μέρα ένας πλοίαρχος, ζημιωμένος, βασανισμένος, ναυαγισμένος, θλιμμένος και κατεστραμένος, πήγε στη Σχολή.

—Θέλω, είπε, τόν διδάσκαλο.

Η φράση της Σχολής ήταν άνοιχτή σέ όλους και είχε δοθεί από τόν Μακράκη άσπρη διάταγή νά μην έμποδίζε κανένας. Έτσι ό πλοίαρχος μίμρε στο γραφείο τού Μακράκη.

Ο πλοίαρχος έκανε μετάνοια, τού φίλησε τó χέρι και άρχισε νά τού πειρογούνη τις ζημιές του και τη δυστυχισμένη κατάσταση του.

—Και τώρα τί ζητείτε ; Μετάνοιαν ; τού είπε ό Μακράκης, άποδίδων όλες του τις συμφορές εις πταίσματα και άμαρτίες τού πλοίαρχου, γιά τις όποιες έτιμωρήθηκε από τόν Θεό.

—Όχι. Θέλω καμιά συνδρομή, διδάσκαλε ! άπάντησε ό πλοίαρχος.

Ο Μακράκης τόν κάτταξε στά μάτια.

—Έργονιον και χροσίον ούκ ύπόχει εν έμοις ! τού είπε εις γλώσσαν Άποστολικήν. «Άλλ' όπω έγω, δίδωμί σοι»...

Και συνέχισε, σέ άπλούστερη γλώσσα :

—Έγω, άδελφέ, δέν έχω χουμάτα νά σου δώσω, αλλά έχω συμβουλές. Γιά νά σέ συμβουλέψω, έξακολογήσου σ' έμένα, και θά σέ παρηγορήσω. Επέ μου τις θλίψεις σου και θά σέ γεμίσω από χαρά...

Τότε ό πλοίαρχος έβγαλε τó άδειανό του πορτοφόλι :

—Νά ή θλίψις μου, τού είπε. Γέμισέ το, άν μπορείς...

Ο Μακράκης έρευνήσε παντού, αλλά δέν βρήκε ούτε μιά πεντάρα.

Μόνον πνευματικήν τροφήν, είπε, θά σοι δώσω.

Και τού άρχισε μιά όμιλία παρανετική, πού τόν παρηγόρησε μόν λιγο, αλλά δέν τόν έσωσε κι' απ' την άπελπισία του.

—Καλά ήταν όλ' αυτά πού μοι είπες, διδάσκαλε, εφηθύρισε ό πλοίαρχος, αλλά αυτά μονάχα δέν φτάνουν...

—Έχομε κι' άλλα, τού είπαν οί οικονομίοι, πού κατέοικαν εκείνη τη στιγμή στόν «Έξενών».

Και τού έδωσαν νά φάη και τόν βοήθησαν έπαρκώς γιά τις άνάγκες του, δίδοντάς του ένα χουματικό ποσό.

Όταν, έπειτα από χαρά, με τη βοήθεια αυτή, ό πλοίαρχος ανέλαβε κι' άρχισε και πάλι τη δουλειά του, πήγε νά ευχαριστήσει τόν Μακράκη. Άλλά ό Μακράκης τού είπε, μη γνωρίζοντας τίποτε γιά την έλεημοσύνη, πού τού έδωθε :

—Αίδες, λοιπόν, πού μετενόησες και έσώθηκες.

Ο Θεός δέν άφήνει κανέναν, όταν θά σωθή η ψυχή σ' αυτόν...

—Ο Θεός και ό...Κύρ-Χαράλαμπος ! τού άπάντησε ό πλοίαρχος.

Ο Μακράκης όμως, ός δτον πέθανε, δέν έμαθε ποτέ τί έσήμαιναν τά λόγια αυτά τού πλοίαρχου.

βιβλία τού Μακράκη, ή όποιες δέν ήταν και λίγες, γιατί ό Μακράκης είχε όπαδους πολλούς και πολύ φανατικούς. Άλλά τά χουμάτα αυτά ούτε α' έβλεπε αυτός.

—Όποτε τά επεθύμει, όπως έλεγε.

Έτσι ζούσε πάντοτε άπένταρος ό Μακράκης, μη ζητώντας τίποτε άλλο, παρά μόνον την «δικαίονίαν του», όπως έλεγε τó λιτό του φαγητό, τó όποιον τού πήγαιναν πάντοτε στό «ελλή» του.

Οί οικονομίοι του είχαν αναλάβει όλην την φροντίδα της Σχολής και τις σκοτούρες τών έξόδων. Αυτοί πούνιζαν τρόφιμα, ενδύματα και όλα τά χρειώδη και μοίραζαν και έλεημοσύνες.

Μιά μέρα ένας πλοίαρχος, ζημιωμένος, βασανισμένος, ναυαγισμένος, θλιμμένος και κατεστραμένος, πήγε στη Σχολή.

—Θέλω, είπε, τόν διδάσκαλο.

Η φράση της Σχολής ήταν άνοιχτή σέ όλους και είχε δοθεί από τόν Μακράκη άσπρη διάταγή νά μην έμποδίζε κανένας. Έτσι ό πλοίαρχος μίμρε στο γραφείο τού Μακράκη.

Ο πλοίαρχος έκανε μετάνοια, τού φίλησε τó χέρι και άρχισε νά τού πειρογούνη τις ζημιές του και τη δυστυχισμένη κατάσταση του.

—Και τώρα τί ζητείτε ; Μετάνοιαν ; τού είπε ό Μακράκης, άποδίδων όλες του τις συμφορές εις πταίσματα και άμαρτίες τού πλοίαρχου, γιά τις όποιες έτιμωρήθηκε από τόν Θεό.

—Όχι. Θέλω καμιά συνδρομή, διδάσκαλε ! άπάντησε ό πλοίαρχος.

Ο Μακράκης τόν κάτταξε στά μάτια.

—Έργονιον και χροσίον ούκ ύπόχει εν έμοις ! τού είπε εις γλώσσαν Άποστολικήν. «Άλλ' όπω έγω, δίδωμί σοι»...

Και συνέχισε, σέ άπλούστερη γλώσσα :

—Έγω, άδελφέ, δέν έχω χουμάτα νά σου δώσω, αλλά έχω συμβουλές. Γιά νά σέ συμβουλέψω, έξακολογήσου σ' έμένα, και θά σέ παρηγορήσω. Επέ μου τις θλίψεις σου και θά σέ γεμίσω από χαρά...

Τότε ό πλοίαρχος έβγαλε τó άδειανό του πορτοφόλι :

—Νά ή θλίψις μου, τού είπε. Γέμισέ το, άν μπορείς...

Ο Μακράκης έρευνήσε παντού, αλλά δέν βρήκε ούτε μιά πεντάρα.

Μόνον πνευματικήν τροφήν, είπε, θά σοι δώσω.

Και τού άρχισε μιά όμιλία παρανετική, πού τόν παρηγόρησε μόν λιγο, αλλά δέν τόν έσωσε κι' απ' την άπελπισία του.

—Καλά ήταν όλ' αυτά πού μοι είπες, διδάσκαλε, εφηθύρισε ό πλοίαρχος, αλλά αυτά μονάχα δέν φτάνουν...

—Έχομε κι' άλλα, τού είπαν οί οικονομίοι, πού κατέοικαν εκείνη τη στιγμή στόν «Έξενών».

Και τού έδωσαν νά φάη και τόν βοήθησαν έπαρκώς γιά τις άνάγκες του, δίδοντάς του ένα χουματικό ποσό.

Όταν, έπειτα από χαρά, με τη βοήθεια αυτή, ό πλοίαρχος ανέλαβε κι' άρχισε και πάλι τη δουλειά του, πήγε νά ευχαριστήσει τόν Μακράκη. Άλλά ό Μακράκης τού είπε, μη γνωρίζοντας τίποτε γιά την έλεημοσύνη, πού τού έδωθε :

—Αίδες, λοιπόν, πού μετενόησες και έσώθηκες.

Ο Θεός δέν άφήνει κανέναν, όταν θά σωθή η ψυχή σ' αυτόν...</

Η ΠΑΛΗΛΗ ΜΑΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΖΩΗ

ΟΙ ΠΡΩΤΟΙ ΡΑΦΤΕΣ ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ

Ποιοι υπήρξαν οι πρώτοι καλλιτέχνες του ψαλιδιού στην πρωτεύουσα. Από τις φουστανέλλες στα «φράγκικα». Ο Πατέλης Λαμπίρης, αρχιγράφος του Βασιλείου. Τα ραφτάδικα της οδού Αιόλου. Ένας μικρός Έλληνας κάλφας που έγινε υποαρχιστράτηγος. Ο σινιός Πρόσπερος, ράφτης των κυριών της Αθηναϊκής αριστοκρατίας. Τα ραφτάδικα του 1880, κτλ. κτλ.

ΕΡΩΝΤΑΣ σήμερα τους έμπορους δρόμους της Αθήνας και βλέποντας τη ζωή, την κίνηση, τα πολυχρώμα φώτα, τις στολισμένες βιτρίνες, δυσκολευόμαστε να φανταστούμε τι ήταν η μικρή πρωτεύουσα της Ελλάδας στα χρόνια της πρώτης δυναστείας και ποιά η εμπορική της κίνηση. Όταν ο Όθων μετέφερε το θρόνο του από το Ναύπλιο στην Αθήνα, γρήγορα η μικρή πόλις έγινε κέντρο, όπου έφταναν κάθε μέρα για να βρουν πόρο ζωής, να εξασκήσουν κάποιο επάγγελμα, να εγκατασταθούν, Έλληνες από κάθε επαρχία του ελευθέρου βασιλείου ή της Ανατολής. Άλλοι απ' αυτούς δεν ήξεραν καμιά τέχνη, αφού έφταναν τόσο χονδρά με τα δικά στα χέρια, πολεμώντας τον τίτλο. Άλλοι έρχονταν στην Αθήνα να εξασκήσουν επάγγελμα που το είχαν μάθει στην ξενιτιά. Σε μία χώρα, που βγήκε από τετρακοσίον χρόνων σκλαβιά, ομασμένη από το πέρασμα του Ιμπραήμ, όλοι οι τεχνίτες γινόντουσαν απόθημα δεκτοί, εύρισκαν εύκολα εργασία κι έτσι έστησαν τα εργαστήριά τους στην Αθήνα κάθε λογής επαγγελματίες: Σιδηρουργοί, Ξιλογυροί, Επιπλασιοί, Φωκιάδες, Έμποροι κτλ.

Για πρώτα εμπορικά καταστήματα ήταν, φυσικά, ανάλογα με την εποχή και τις ανάγκες της τότε κοινωνίας. Μαγιστράτα φαρμάκων, παρέρχες, ή κάτι σκοτεινές τριπές, όπου οι Αθηναίοι του 1834 έφτιαχναν τα πιο στοιχειώδη αντικείμενα της καθημερινής ζωής και μαζί με αυτά, βότανα, γαρνιτούρα, αλφειοθήματα κτλ. Σε τέτοια μικρομάγαζα πουλόντουσαν και τα πρώτα βιβλιαράκια, που τυπώνονταν στην Αίγινα, γιατί βιβλιοπωλείο συστηματικό δεν υπήρχε.

Όταν όμως άνοιχτηκαν οι δύο μεγάλοι εμπορικοί δρόμοι — η οδός Ερμού και η οδός Αιόλου — η εμπορική κίνηση πήρε νέα ζωή, συγκεντρώθηκε σ' αυτούς, από πάντων στην οδό Ερμού, που οι Αθηναίοι την ονόμαζαν «Ο Μεγάλος Δρόμος». Φυσικά, μαζί με τις απαιτήσεις της κοινωνίας, πουλιζόντουσαν και τα εμπορικά των Αθηνών. Στα πρώτα χρόνια οι κάτοικοι φορούσαν φουστανέλλες οι άνδρες και την εθνική φορεσιά ή γυναικες. Κυκλοφορούσαν επίσης πολλοί βροσφόροι νησιώτες και άλλοι, που είχαν φέρει από τις διάφορες επαρχίες την τοπική τους περιβολή. Το ελληνικό ένδυμα έθεωρείτο ιερό και απαραβίαστο. Σ' αυτό συνελοποισε και η Αδμή του Όθωνος. Ο βασιλεύς και η βασιλίσσα φορούσαν την εθνική φορεσιά για καθημερινή τους, και στις τελετές πήγαινε με χρυσόκεντη φερέγγη ο Όθων, και η Αμαλία με πλουσιώτατη Ελληνική τουαλέτα. Η κυρίες των τιμών φορούσαν επίσης τις γαρνιέρες εκείνες φορεσιές τους, που έφταναν τους ξένους να χάσουν από θαυμασμό, από πάντων στην εμφάνιση της ώρασιότητας Φωτεινής Μαυρομάλλης και της χαριτωμένης Ρόζας Μπότσαρη, της δεσφάνης κόρης του Μάρκου. Με το ντύσιμο αυτό άνδενεικνύοντο πιο πολύ τα καλλιγράμια σώματά τους κι έδιναν στο περιπάτημά τους Έλληνικότατον αέρα.

Άλλ' η κατάσταση αυτή δεν διατηρήθηκε πολύ καιρό. Ο πολιτικός, η Εθνοπακός συνήθειες και μαζί με αυτές τα φορέματα της άνοσας, μπήκαν στην Αθηναϊκή ζωή με όλη σχεδόν επαναστατική. Τα «Ελληνοφορέα», που έφταναν τ' άσημοκέντητα τουζούνα και τα περιεργα μιντανόλεκα, παραμερίστηκαν από τα Ευρωπαϊκά «εμποροφορέα», που ιδρύθηκαν από πάντων από Ιταλούς και Βαυαρούς, και χρησιμοποιούν ακόμη και ως σχολές ραπτικής για τους νεαρούς Έλληνες ράφτες, οι οποίοι, κατά συμπτώσεις, φορούσαν το ένδυμα των ξένων. Από φουστανέλλες, λοιπόν, ράφτηκαν στην Αθήνα τα πρώτα Ευρωπαϊκά κοστούμια, τα «Φράγκικα», όπως τα έλεγαν τότε.

Οι εμπορικοί εμποροράφτες στην εποχή εκείνη ήταν ο Περούλης, ο Δευτεράιος, ο Γρηγοράκης, ο Βερβοδιπόλης, ο Τζωρτζής, ο Μαραγκάος και ο Λαμπίρης. Τα καταστήματα αυτά δεν ήταν πολλά, ήταν όμως αρκετά για την εξυπηρέτηση των τότε κομμενομένων. Άλλωστε, δεν είχε και μεγάλη σημασία αν η ρεντιγόντα δεν φημιούζετο τέλεια στο σώμα. Η λεπτομέρεια αυτές, που σήμερα μπορεί να γίνουν άφορητα για εικονικά σχόλια, τότε περνούσαν απαρατήρητες και ο πελάτης του ράφτη έπαιρνε τη ρεντιγόντα του χωρίς διαμαρτυρίες.

Τα εμποροραφεία των Αθηνών, με τον καιρό, γινόνταν περισσότερα. Νέα τεχνίτες του ψαλιδιού έρχονταν από την Ιταλία και τη Γερμανία, ως όταν ο Γάλλος Μπριάν άνοιξε στην οδό Αιόλου το πραγματικά Παρισινό κατάστημά του και έφινε τους Αθηναίους με τα τελευταία φινιρίσματα της οδού Αγίου Όνουριου του Παρισιού.

Από τους ράφτες αυτούς, ονομαστότερος υπήρξε ο Παντελής Λαμπίρης, για την τέχνη του και για τον εθισμό χαρακτήρα του. Ο Παντελής Λαμπίρης, ο οποίος, ενώ οι άλλοι συντεχνίτες του έγιναν πλούσιοι, είχε καταγράψει όλες τις επίσημες προσωνυμίες μιας περνιαίας, που του... είχαν σκάσει κανόνι. Ο Λαμπίρης είχε όμως και στον Γαμβέττα, όταν ο μέγας Γάλλος πολιτικός έφτασε στην Αθήνα, και από ένα άτυχισμα ξεσπίστηκαν τα ρούχα του. Ο Παντελής του είχε δώσει ενδιαφέροντα γράμματα, γιατί όταν έφτασε στην Αθήνα, ο Λαμπίρης είχε διατηρήσει μαγαζιά του πελάτη του Ιστορικού Αρσενίου Ούσσου και άλλων εθνομιστικών από την Ελληνική πρωτεύουσα.

Μετά την εκθρόνιση του Όθωνος, όταν εξέλεξε βασιλιάς της Ελλάδας ο Γεώργιος ο Α', ο Παντελής Λαμπίρης έληξε στην Αθήνα, προτού ακόμη εκλεχθεί η υπό τον Ικανόση επιτροπή, που γινε στη Δανία πρωτεύουσα να προσφέρει στο νεαρό βασιλιά το θρόνο της Ελλάδας. Ο Λαμπίρης εγκαταστάθηκε στο Απασμα Κοπεγχάγκεν και έγραψε μια φανταστική στήλη στροφής της φιλίας, που την φέρσε ο Γεώργιος Α' όταν έφτασε για πρώτη φορά στην Αθήνα ξριστός.

Το κατάστημα του Λαμπίρη διατηρήθηκε αρκετά χρόνια μετά τον θάνατο του Γεωργίου Α'. Δεν ήταν απλώς ραφτάδικα, αλλά και ένα περίεργο κέντρο, όπου μαζεύνονταν διάφοροι Αθηναίοι και ξητούσαν για τα γεγονότα της ημέρας. Η φιλοδοξία του Λαμπίρη να γράψει την ιστορία της Ελλάδας, που την φέρσε ο Γεώργιος Α' όταν έφτασε για πρώτη φορά στην Αθήνα ξριστός.

Από τα πρώτα εκείνα ραφτάδικα βγήκαν οι καταστάσεις των Αθηνών. Και δεν βγήκαν μονάχα αυτοί. Από τα πρώτα του Περούλη είχε αρχίσει τον βιοποριστικό του αγώνα, ως εθνομιστής, ο Εδμήμος Κεχαγιάς, που παράτησε αργότερα το ράφτι για την χρηματιστική, υποδιοικητής της Εθνικής Τραπέζης και μέλος των Οικονομικών. Λένε, μάλιστα, ότι κάποτε ένας άπαιστος στη Βουλή, θέλοντας να τον πειράξει, είπε:

—Τα νομοσχέδια, τα οποία συρράπτει ο κύριος επί των οικονομικών...

Από τα πρώτα αυτά «εμποροραφεία» των Αθηνών καταστάθηκε σήμερα. Κατά τα 1870 ήρθαν τεχνίτες του ψαλιδιού από Κωνσταντινούπολη (τα περίφημα «φραγκάκια της Πόλης»), από καταστήματα και εξετόπισαν τους γέρο-ράφτες. Άρχισαν να έφταναν οι «Φραγκοράφτες» από τη Σίρα, και τέλος έφτασαν τα μεγάλα εμποροραφεία, μερικά από τα οποία άρχισαν να κλείνουν...

Ραφτάδικα γυναικείων φορεσιών δεν υπήρχαν την εποχή, παρά μόνο τέσσερα ή πέντε. Κι' απ' αυτά τα πρώτα τα διευθύνονταν από τις Γαλλίδες μοδίστρες Δαμιλά, Λιζιέ. Το περίεργο για τα χρόνια εκείνα είναι ότι στα δύο από αυτά μοδιστράδικα οι τεχνίτες ήταν... άνδρες. Ο «Σινιός» Πρόσπερος, ο άρχιστράτης του Όθων Λιζιέ. Αυτός μάλιστα έφτασε στην Αθήνα, όταν ο βασιλιάς της καλντερίδας γυναικείων ήταν στην Αθήνα να φανερώνουν γυναικείους τους έθιμους των μαρτυριών στην Αθήνα. Και πολλοί από τους νέους του καινού έφτασαν στην Αθήνα, και πολλοί από τους νέους του καινού έφτασαν στην Αθήνα, και πολλοί από τους νέους του καινού έφτασαν στην Αθήνα.

Οι αυτά σήμερα φανόνται σαν παρωμιά. Άλλα πουλιά.

ΟΙ ΔΙΑΣΗΜΟΙ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΑΙ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ

ΕΝΑ ΑΠΟΓΕΥΜΑ ΜΕ ΤΟΝ ΓΙΟΣΕΦ ΣΜΙΘ

Μια συνέντευξη με τον διάσημο Έβραιο ρομαντικό τενόρο και κινηματογραφικό «άστέρ». Ένα αξιοθέατο φιλή αποχαίρει-σμού. Ο κ. Γιόσεφ Σμιθ κι η ξανθή χορεύτρια από τη Βουδαπέστη. Το περίεργο «ντεμπούτο» του ως τενόρου. Η μεγαλύτερη συγκίνηση της ζωής του, κτλ.

ΝΑ τραγουδί γυρίζει τον κόσμο» και μαζί μ' αυτό κι' ο Κοντορεθιούλης, Έβραιο-ρομαντικός τενόρος Γιόσεφ Σμιθ. Μα' ο διάσημος αυτός καλλιτέχνης «γυρίζει» και στον κινηματογράφο κι' έτσι είναι πασίγνωστος παντού, σ' όλες τις χώρες της Ευρώπης και του Νέου Κόσμου. Έκείνο όμως που δεν θα καταφέρει να «γυρίσει» ποτέ του, είναι το μυαλό των γυναικών.

Ο καυμένος ο Γιόσεφ Σμιθ! Είχαμε πάει στο ξενοδοχείο της «Μεγάλης Βρετανίας» για το συνηθισμένο επαγγελματικό ρεπορτάζ. Στο χάλ, βρεθήκαμε μπροστά σ' ένα γίγαντα. Ήταν ο διάσημος καθηγητής του πιάνου και συνθέτης Μικαέλ Τάουμπε. «Ε, λοιπόν, αυτό θα πη τύχη...»

—Μήπως μπορούμε να δούμε τον κ. Σμιθ; τον ρώταμε.

—Γιά, γιά, γιά... «Αίν μομέντι!» (Ναί! Ναί! Μία στιγμή), μάς απάντα. Και περιμένουμε «μια στιγμή».

Ο καθηγητής του κ. Γιόσεφ Σμιθ κυττάει με παράνομο προς τη σκάλα. Αυτό σημαίνει ότι περιμένει να κατέβει ο μεγάλος τενόρος. Κι' αλήθεια, ύστερ' από λίγα λεπτά

ο τενόρος εμφανίζεται ο κ. Σμιθ. Συνδυέζει μία ώρασιότητα κυρίως με άσπρη τουαλέτα, άσπρο καπέλο, ξανθά μαλλιά—λεπτή, όλη, χαριτωμένη, ύπεροχη! Γερμανίδα; «Όχι. Μία με-... χορεύτρια από τη Βουδαπέστη, «βασιλίσσα» έδω και λί-... από των ευδώνων νυχτών του πιο μεγάλου και πιο άριστου καλλιτέχνη της πρωτεύουσας. Είπε μία παλιά γυναι-... Ένας παλιός έρωσ; Ποιός ξέρει... Ο κ. Γιόσεφ Σμιθ είναι κατακόκκινος και νευρικότατος από τη συγκίνησή του. Τα χέρια του λάμπουν, τα χείλη του έχουν ένα διαρκές χαμόγελο, τα μάτια του κινούνται σπασμωδικά.

Η ξανθή χορεύτρια από τη Βουδαπέστη στέκεται λίγο πριν

Ο περίφημος τενόρος Γιόσεφ Σμιθ

Καταφέρει με το αιώσιο χαμόγέλο του ν' αποσπᾶ την προσοχή του συνομιλητού του και να κρύβει έτσι το μικρό του ανάστημα.

—Είπε ο κ. Μικαέλ Τάουμπε... μάς λέει και μάς δείχνει τον γίγαντα καθηγητή του, για να μην αρχίσει φαίνεται να μιλάει για τον εαυτό του. Ο κ. Τάουμπε δεν είναι μόνο φίλος μου, είναι ο άνθρωπος στον οποίο χρωστάω την καλλιτεχνική καριέρα μου. Είπε ο δάσκαλός μου, «Ήμουν μαθητής του στή Μουσική Ακαδημία του Βερολίνου. Όταν τελείωσα τις σπουδές μου κι' άρχισα να δίνω ρεσιτάλ στο Βερολίνο και στη Βιέννη, δεν μπορούσα να τον άποχωρισθώ. Έπιθυμούσα να με συνοδεύει στο πιάνο. Κι' από τότε ταξιδεύουμε πάντα μαζί».

—Πώς γίνεται διάσημος μέσα σε τόσο λίγο καιρό, κ. Σμιθ;

—Χάρη στο ραδιόφωνο και στον κινηματογράφο...

Κι' ο Έβραιο ρομαντικός τενόρος σκύβει το κεφάλι, όπως συνηθίζει, και συλλογίζεται τα περασμένα.

—Από μικρός αγαπούσα το τραγούδι, μάς λέει κατόπιν. «Ήθελα να κάνω κάτι στη ζωή μου, ν' αναδειχθώ, γιατί ήμουν φτωχός και καταλάβαινα ότι θα έφτανα μέσα στο άδυστοχο πλήθος. Μία μέρα λοιπόν, έπεισα ένα θείο μου να μου «δανείσει» μερικά λεφτά, δσα μου χρειαζόντουσαν για το ταξίδι, παράτησα το Βουκουρέστι και πήγα στο Βερολίνο για να σπουδάσω στη Μουσική Ακαδημία του...»

Ο κ. Γιόσεφ Σμιθ γίνεται τώρα σκυθρωπός.

—Πέρασα δύσκολα χρόνια, πολύ δύσκολα... ψιθυρίζει με πίκρα. «Ήξερα πως έπρεπε να παλέψω με τη φτώχεια, με την έδρα τη ζωή κι' όμως δεν έχασα το θάρρος μου ούτε μία στιγμή. Έπειτα, δεν με βοηθούσε ούτε το ανάστημά μου. Μά ήθελα τόσο να γίνω ένας καλός τενόρος!...

Ο κ. Τάουμπε έπεμβαίνει:

—Δίσαζε να παρουσιασθ στην αρχή μπροστά στο κοινό ο αγαπητός μου φίλος, μάς λέει χαμογελώντας. «Εγώ τότε το είπα, μια μέρα:

—Θέλει να γίνης διάσημος χωρίς να παρουσιασθς στο κοινό;

—Ναί, ναί, μά πώς; Με ποιά τρόπο; Απόρησα.

—Απλούστατα! του απάντησα. Θά τραγουδήσεις και θα σε άκουση όλη η Ευρώπη!...

Κι' ο Γιόσεφ τότε κατάλαβε τι ήθελα να του πω.

Ο κ. Σμιθ κυττάζει μ' ενδιαφέρον το δάσκαλό του.

—Αλήθεια, μάς βεβαιώνει, ντεμπούταρίσα! στο ραδιόφωνο, στο σταθμό του Βερολίνου! Έτσι τραγούδησα για πρώτη φορά μπροστά στο μικρόφωνο...

Έπειτα, την άλλη μέρα, ήθελα να με γνωρίση όλος ο κόσμος.

—Πότε δοκίμασε τη μεγαλύτερη συγκίνηση της ζωής σας;

—Το βράδυ της «πρεμιέρας» μου στην όπερα του Κράλλ. Θά τραγουδούσα στις «Χύμας» και μία Νύχτα... Ήμουν τόσο παραγμένος, ώστε δεν ήξερα τί έκανα, μέσα στο κοσμίον μου. Χάρη να το καταλάβω, είχα άφραση μία ολόκληρη υποτίτλη ασπανάς. Μά δεν μέθυσά...

Μέθυσά αργότερα, από την πρώτη, τη μεγάλη επιτυχία μου μπροστά στο κοινό... Τι άρεξα στο βράδυ! Η σκηνή είχε γεμίσει από λουλούδια...

—Έπειτα;

—Έπειτα, όλα τ' άλλα ήρθαν μόνοι τους.

—Κι' ο κινηματογράφος;

—Ναί κι' αυτός! Καταλάβαινε, βέβαια, ότι δεν μου είχε περάσει από το νου να παίξω

πέρασε από το νου να παίξω

πέρασε από το νου να παίξω

πέρασε από το νου να παίξω

πέρασε από το νου να παίξω

πέρασε από το νου να παίξω

πέρασε από το νου να παίξω

πέρασε από το νου να παίξω

πέρασε από το νου να παίξω

πέρασε από το νου να παίξω

πέρασε από το νου να παίξω

πέρασε από το νου να παίξω

ΓΟΝΕΙΣ

ΚΟΠΤΙΚΗ ΚΑΙ ΡΑΠΤΙΚΗ ΕΝΤΟΣ 3 ΜΗΝΩΝ ΚΑΙ ΜΕ ΔΙΔΑΚΤΡΑ

100 δραχ. μόνον την εβδομάδα
Χαρίς εις το μεναδικόν σύστημα του ζεύγους ΟΡΕ των Πα-
ρισίων, θα μάθουν και θα τελειοποιηθούν τα κορίτσια σας εν-
τός ΜΟΝΟΝ 3 μηνών και με εβδομαδιαίας ΔΟΣΕΙΣ την Κο-
πτικήν και Ραπτικήν. Δικαιώμα έγγραφης δρχ. 300.
Διδασκτρά 12 εβδομάδων πληρωτέα εις το) 1200
τέλος εκάστης εβδομάδος ανά 100 δρχ.) 1500
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ:
Με 1500 δρχ. θα γίνουν τα κορίτσια σας τέλειες ΡΑΠΤΡΙΕΣ.
ΠΑΗΡΟΦΟΡΙΑΙ: Κατάστημα γυναικείων φορεμάτων και
καπελλών έτοιμων και επί παραγγελία

ΦΕΜΙΝΑ

Άγιου Μάρκου 28Α — Α' πάτωμα
ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ: Αι μαθήτριάι θα παρακολουθούν καθ' εκάστην
μαθήματα ΚΟΠΤΙΚΗΣ — ΡΑΠΤΙΚΗΣ.

ΤΑ ΠΑΛΙΑ ΜΕΤΑΞΟΤΑ ΣΑΣ ΦΟΡΕΜΑΤΑ
βάψατε μόναι σας με τας γυνόεις
ΓΕΡΜΑΝΙΚΑΣ ΒΑΦΑΣ
καί δά γίνουν καινούργια,μογτέρνα
καί ουδέποτε θα ξεβάψουν.
Θαύμα επιτυχίας. Χρήσις απήλου
έστιν.

ΤΟ ΑΡΧΑΙΟΤΕΡΟΝ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ
ΟΜΒΡΕΛΛΩΝ
ΤΙΜΑΙ ΑΣΥΝΑΓΩΝΙΣΤΟΙ
ΣΥΛΛΟΓΗ ΠΛΟΥΣΙΑ
Α. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ & ΣΙΑ
77 ΑΙΟΛΟΥ
ΑΘΗΝΑΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΜΕΤΑΞΟΤΑ

Παρελήφθησαν ΕΜΠΡΙΜΕ εις όλα
τά νεώτερα σχέδια και χρωματισμούς.
Εις εξαιρετικὰς τιμάς ΚΡΕΠΟΝ ΕΜ-
ΠΡΙΜΕ.
Πλουσιωτάτη ποικιλία ΣΕΜΙΖΙΕ.
Πλατεία Συντάγματος
Τηλ. 20529

Ε. ΑΡΒΑΝΙΤΗΣ
ΕΡΜΕ 3

ΜΟΝΟΝ ΜΕ 20 ΔΡΑΧΜΑΙΣ

ΑΠΟΚΤΑΤΕ
"Ολα τα κάτση
λύτμια
ΜΥΣΤΙΚΑ
και κερδίζετε
λιαπλόσια

1) Πώς μπορείτε να ακούσετε κάθε λέξη που θα λεχθί εις τας
πύκας, κάτω ή πλάι από το δικό σας; 2) ΠΩΣ ΘΑ ΚΑΝΕΤΕ ΤΗΝ
ΞΩΤΕΣ ΚΑΤΣΕΣ ΣΑΣ ΝΑ ΒΑΣΤΑΝΕ ΤΡΙΣ ΦΟΡΕΣ ΠΕ-
ΤΕΡΟ ΚΑΙ ΝΑ ΜΗ ΦΕΥΓΟΥΝ ΟΙ ΠΟΝΤΟΙ; 3) Πώς θα καταπο-
νι σας έντομοκτόνων όγρον προς 20 δραχμάς το κύλο και να εις
4) ΠΩΣ ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΝΑ ΚΩΥΕΤΕ ΤΟ ΤΣΙΓΑΡΟ, χωρίς νίκα
έσωτερικά φάρμακα; Δέν θα ξανακαπνίσετε παιδί 11 5) Πώς θα
ζήτε στο σπίτι σας έμπαρεμα, που κοστίζει μια δραχμή και είναι
χρηάζονται κεφάλαια και υπάρχουν δύο τρόποι. 6) Πώς να καθαρί-
γυαλίσετε τα έπιπλα σας στο σπίτι και να γίνονται καινούρια α-
ξοδο; 7) Πώς να ξεμειθά κανείς στη στιγμή και με άποληση α-
Πώς να έχετε τα δόντια σας λευκά σαν το χιόνι με 1 δραχμή το
9) Πώς να κάμειτε μόνοι σας ΣΥΜΠΛΩΤΗΤΙΚΗ ΜΕΛΑΝΗ—η
γράφει στο χαρτί και το χαρτί να μένι πάλιν άσπρο, όπως πριν
πρόσοπο που έγινε συνεννοημένον μαζί σας να υποβί να γραφεί
φαιλή τα γράμματα όποτων θέλη; 10) Πώς να κάμειτε την άπο-
μαλλίωσά σας να βαστάη ένα μήνα; (Μυστικόν που πουλήθηκε εις
άντι 10.000 δραχμών. Μάθετέ το, μην το αφήνετε). 11) Που πο-
ράσετε Πορτατίφ Μηχανάς Προσθέσεως, "Ασφαέσεως, Πολυγραφί-
Διαφέσεως μόνον προς 3 δολάρια; 12) Πώς να γλυτώσετε από τήν
χωρίς φάρμακα και με 3 διαφόρους και άδολοφάτους τρόπους
ΕΞΑΦΑΝΙΖΟΝΤΑΙ ΑΙ ΡΥΤΙΔΕΣ ΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ; 13) Πώς να
αστε στο σπίτι σας βαρύμετρα, χωρίς έξοδα; 15) Πώς να άπο-
παχύνετε χωρίς κινήσεων;
ΤΟ ΞΕΡΩ ΠΟΥ ΚΕΡΔΙΣΑ ΔΗΝ ΤΟ 20ΔΡΑΧΜΩΝ
ΑΛΛΑ ΔΙΑΒΑΣΑΤΕ ΑΚΟΜΗ, ΕΧΕΙ ΚΑΙ ΣΠΟΥΔΑΙ

16) Πώς ξελεκιάζετε τα ένδομάτά σας, χωρίς να πληρώσετε
στικά; 17) Πώς μπορείτε να άνανώνετε τις έληνημέτες, έλαιο
Γραφομηχανής σας; 18) Πώς μπορεί να γίνη ολόκληρη έλαιο
χαρτί άκαυστον; 19) Πώς να βαστάη η τακάκι του ποταμού
να; 20) Πώς να βγάξετε το κάψιμο από τα όφθαλμα όπου κινεί
το αίθερο;
Οιόδηποτε από αυτάς τας πληροφορίες άείζει τολλάχιστον 500
και άνω. Πολλές πολύ περισσότερον. Θά τις άποκτήσετε όλας με
μόνον με 20 δραχμάς. Τις δίδομεν τόσο φθηνά, διότι έμεις θέλο-
με πωλήσωμεν τόσους πλάτσας, όσα στίτια υπάρχουν στην τήν με-
με τας 20 ελάδες πολυτίμους Συναγάνες, Μυστικά και Πληρο-
ταχυδρομηθ ΑΜΕΣΩΣ επί τη παραλαβή των. Έάν προτιμή-
οι ίδιοι εις τα Γραφεία μας, αλλά πάντως μην αναβάλλετε. Ε-
ΑΥΡΙΟΝ ΠΟΤΕ ΔΕΝ ΕΡΧΕΤΑΙ. Χρειαζόμεθα τας 20 δραχμάς
χρειαζόμεθα τα Μυστικά μας. Έλάτε ή στείλατε το 20δραχμω-
ΤΩΡΑ μάλιστα, προς τα
Γραφεία SPECIALIST, Κολοκοτρώνη 57, 3ον πάτωμα
"Υ.Γ.—Διά το έξωτερικόν 5 Γαλλ. φράγκα ή οιόδηποτε άπο-
στολή

ΤΙΜΟΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ "ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ,"

Ο νέος τρόπος για να περνάτε ευχάριστα τις βραδιές, είναι να προμηθευήτε τα βιβλία της «Βιβλιοθήκης του «Μπου-
κετού». Είναι ο πιο ευχάριστος και διασκεδαστικός σύντροφος.
Εις την «ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΝ ΤΟΥ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ» συμπεριλαμβάνονται έργα της Παγκοσμίου Λογοτεχνίας, άριστου-
ρηματικά, τα όποια έχουν μεταφρασθί εις όλας τας γλώσσας του κόσμου και έχουν κυκλοφορήσει εις εκατομμύρια άντιτύ-
πων και πού μόνον τό όνομα των συγγραφέων των άποτελεί έγγύησιν περί της άξιας των.
Τούτο δ λεπτομερής κατάλογος της «Βιβλιοθήκης του «Μπουκέτου»:

Ο ΚΑΠΕΤΑΝ ΦΑΝΤΑΣΜΑ Του ΠΩΛ ΦΕΒΑΛ (Σελίδες μεγ. σχήμ. 640. Τιμή έ- σωτ. δρ. 60, έξωτ. δρ. 80) Ο «Καπετάν Φάντασμα», έργον μυστηριώ- δους, άπομνημονεύματων, πλήρες δραματικών και ηρωικών έπεισοδίων, εξέλλοσσεται εις την ιστορίαν, κατά την έπαχτήν του Μεγάλου Να- πολέοντος, περί τών πυργών ενός εγγενούς, επί του όπου βαρύνει ή σκληροτέρα Μαίρα.	Ο ΚΑΠΕΤΑΝ ΒΡΥΚΟΛΑΚΑΣ Του ΜΠΑΡΜ ΣΤΟΥΚΕΡ (Σελίδες 424. Τιμή έσωτ. δρ. 30, έξωτ. δρ. 40) Διά τόν «Καπετάν Βρυκόλακα» δέν χρειά- ζεται άλλη σύστασις, εις όσους δέν τόν έχουν διαβάσει, παρά να έρωτησουν έναν πού να τόν έδιάβασεν, όταν έδημοσιεύη εις τό «Μπου- κέτο». Διά τόν «Καπετάν Βρυκόλακα» απο- ροούμε να πούμε ότι έσημείωσε την μεγαλειέ- ραν έπιτυχίαν, έξ όσων μυθιστορημάτων έδη- μοσιεύθησαν ως τώρα στην Έλλάδα.	ΑΙ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑΙ ΤΟΥ ΑΡΘΟΥΡΟΥ ΓΟΡΔΩΝΟΣ ΠΥΜ Του ΕΝΤΓΚΑΡ ΠΟΕ (Δύο τόμοι. Έκαστος τόμος έσωτ. δρ. 15, έξωτ. δρ. 20) Ένα από τα άθάνατα έργα της φιλολογίας είνε και αι «Περιπέτεια του Πύμ», αι όποια έχουν μεταφρασθί εις όλας τας γλώσσας του κόσμου. Ένα τραγικό ταξείδι στον Νότιον Πό- λον, πρό τών τραγικών μυστηρίων του όποιου παλαιών σκληρόν άγώνα οι ήρωες του ρο- μάντζου, γραμμένο από έναν των μεγαλειότα- των ποιητών του κόσμου.
Η ΠΛΗΓΩΜΕΝΗ ΚΑΡΔΙΑ Του ΟΝΟΡΕ ΜΠΑΖΑΚ (Σελίδες 250. Τιμή έσωτ. δρ. 20, έξωτ. δρ. 30) Μία στις σελίδες της «Πληγωμένης Καρ- διας» παραγράφεται ένα τρυφερότατο ειδύλλιον μετάς μιας κόνης και του εξαδέλφου της, με απομνημονεύματων δύο άπομένων έραστών τών πονητών και άναντάτους φιλάργυρον πατέρα της κόνης.	Η ΣΦΙΓΞ ΤΩΝ ΠΑΓΩΝ Του ΙΟΥΛΙΟΥ ΒΕΡΝ (Σελίδες 250. Τιμή έσωτ. δρ. 20, έξωτ. δρ. 30) Η «Σφιγξ τών Πάγων» είναι τό άρι- στούργημα του μυθιστοριογράφου των παρα- δόξων ταξείδιων Ίουλιού Βέρν. Μυστηριώδες, τρομακτικόν, πολυπόλοον, κρατεί άρ' άρχής μέ- χρι τέλους άδιάπτωτον τό ενδιαφέρον του ά- ναγνώστου.	Η ΣΟΝΙΑ Της ΕΡΡ. ΓΚΡΕΒΙΛ (Σελίδες 150. Τιμή έσωτ. δρ. 15, έξωτ. δρ. 20) Αισθηματικώτατον μυθιστόρημα, γραμμένο από την τρυφερήν Γκρεβίλ, εκτυλίσσεται μέσα στούς κύκλους των ευγενών της Ρωσίας, των όποιον μ' εξαίρετική λεπτότητα περιγράφει την ζωήν και τα έθιμα.
Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΜΕ ΤΗ ΔΙΠΛΗ ΖΩΗ Του ΣΤΗΒΕΝΣΟΝ (Σελίδες 120. Τιμή έσωτ. δρ. 15, έξωτ. δρ. 20) Παραγράφεται και τρομακτικώτατον μυθι- στορημα, τό όποιον κρατεί άρ' άρχής μέχρι τέ- λους έξ συνεχή άγωνία των άναγνώστην, με την δραματικήν πλοκήν του και τό μυστηριώ- δες, τό μόνον μόνον εις τό τέλος διαφωτίζεται.	Η ΚΟΡΗ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΒΑΛΤΟΥ Της ΣΕΛΜΑΣ ΛΑΓΚΕΡΛΕΦ (Σελίδες 100. Τιμή έσωτ. δρ. 15, έξωτ. δρ. 20) Η Λάγκερλεφ είναι ή μεγαλειότερα συγγρα- φέας του αιώνος μας και έχει βραβευθί με τό Παγκόσμιον Βραβείον Νόμπελ. Αυτό μόνον δύνата να έγγυηθί διά την «Κόρην του Μεγάλου Βάλτου», ή όποια είναι άληθές άρι- στούργημα.	Η ΜΟΝΜΑΡΤΡΗ Του ΜΥΡΖΕ (Σελίδες 188. Τιμή έσωτ. δρ. 15, έξωτ. δρ. 20) Η «Μονμάρτη» είναι τό άριστούργημα της ρομαντικής τέχνης, γραμμένο από τόν ά- θάνατον συγγραφέα των «Μποέμ». Η ζωή των φοιτητών στο Παρίσι, οι έρωτές των, ή φτώ- χεια των, περιγράφονται με δραματικώτητα εις τας σελίδας της «Μονμάρτης».
Η ΕΡΩΤΕΥΜΕΝΗ (Σελίδες 138. Τιμή έσωτ. δρ. 15, έξωτ. δρ. 20) Ένα μικρό Άθηναϊκό μυθιστόρημα, γραμμένο μ' εξαίρετική τέχνη και χάρι, γεμάτο αίσθημα και ενδιαφέρον.	ΜΕΣΑ ΣΤΑ ΓΙΑΣΕΜΙΑ Του ΠΑΤΑΡΙΟΥ ΡΟΔΟΚΑΝΑΚΗ (Σελίδες 48. Τιμή έσωτ. δρ. 5, έξωτ. δρ. 8) Σμικραϊκό μυθιστόρημα, του άποθανόντος Έλληνος λογοτέχνου, τό όποιον διακρίνει ή ποιητική του περιγραφή, ή ευχάριστη πλοκή του και τό βαθύ του αίσθημα.	

Εκτός των άνωτέρω βιβλίων της Βιβλιοθήκης, υπάρχουν και πωλούνται εις τα Γραφεία μας οι προηγούμενοι τόμοι του
«ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ», οι όποιοι πωλούνται ό μόν πρώτος προς δραχμάς 1000, οι δε λοιποί προς δραχμάς 350 διά τό «Εξωτερι-
κόν» και μια λίρα Άγγλίας διά τό «Έσωτερικόν».
Έκαστος τόμος του «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ» είναι ολόκληρος βιβλιοθήκη, ή εκλεκτικώτης της όποιας είναι εξαίρετική. Εις έ-
καστον τόμον περιέχονται υπερπεντακάσια διηγήματα και έκατοντάδες ποιήματων, άνεκδότων, καμωδιών, ποικίλων, πε-
ργων και υπερλίλιαι εικόνες, χρωματιστά και μη.
Εις τόν πρώτον τόμον του «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ» υπάρχουν τα μυθιστορήματα «Η γυναίκα του άλλου», «Η Διαβολογυναίκα»,
«Ημερολόγιό της Εύας», «Αυό καρδιές πού άγαπήθησαν» και τό όρχμα του Μαίτερλιγκ «Η πριγκίπισσα Μαλλαιν».
Εις τόν δεύτερον τόμον «Ο Καπετάν Βρυκόλακας», «Η Δολοφονημένη», «Η άγάπη και ο θάνατος», ή άρχή του «Ε-
κτελέσει του Διαβόλου» και της «Μούμιας πού ζωντάνεψεν».
Εις τόν τρίτον ή συνέχεια του «Εξαδέλφου του Διαβόλου» και της «Μούμιας πού ζωντάνεψεν», «Η καινούργια άγάπη
του Παύλου», «Τά Άπομνημονεύματα του Γαβριηλίδου», «Τά Άνεκδότα έξεχόντων Έλλήνων» και τό μυθιστόρημα του κ. Σε-
μυαίου «Πιστή στον Έρωτα».
Εις τόν τέταρτον τόμον ο «Μπαλαός», «Η τελευταία έπιστολή του Ίακώβου Όρτις», «Μέσα στα έθνη της νύχτας»
και «Τα φιλολογικά Άπομνημονεύματα του Παύλου Νιρβάν».
Εκτός πωλούνται εις τό Γραφεία μας τά περίφημα «Ημερολόγια του «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ» των έτών 1926, 1927, 1928, 1929.
Εις τόν 1931 και 1932 προς δραχμάς 25 έκαστον, έλευθερά ταχυδρομικών τελών. Όσοι θέλουν ολόκληρον την σειράν των «Η-
μερολόγιων» τίς γίνεται έκπτώσις 30 ο).
Όσοις εις τα Γραφεία μας πωλούνται και οι προηγούμενοι τόμοι του περιοδικού «ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ», οι όποιοι πωλόν-
ται μεν Α' τόμος άντι δρχ. 400, οι δε λοιποί προς δρχ. 350 έκαστος. Διά τό Έξωτερικόν μια λίρα Άγγλίας έκαστος.
Όσοι άνωτέρω έκδόσεις μας εύρίσκονται παρά τω Γεν. Άντιπροσώπω μας Αιγύπτου—Σουδάν ΧΡ. ΣΑΡΑΦΗ (Γρα-
φεία μας Άλεξανδρείας, 12 έδδς Σέχ Σελιμάν Πασά) και πωλούνται εις τας άναφερομένας τιμάς. Άποστέλλονται δε εις
τας πόλεις της Αιγύπτου και Σουδάν, πλέον ταχυδρομικών έξόδων, έναντι πληρωμής κατά την παραλαβήν.

EX-LIBRIS
Το εύγευστον
EX-LIBRIS
χρησιμοποιείται
Αντιπρόσωπος Α.
Λυκούργου 18

ΑΧΙΛ. Κ. ΙΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΛΑΤΕΙΑ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ
ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ 5

ΑΘΗΝΑΙ

ΠΛΑΤΕΙΑ ΑΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ
ΚΑΡΥΤΗΝ 14

ΤΗΛ. 23.038

ΕΠΙΠΛΩΣΕΙΣ·ΕΙΔΗ ΕΠΙΠΛΩΣΕΩΝ
ΧΑΡΤΙΑ ΤΑΠΕΤΣΑΡΙΑΣ ΤΟΙΧΩΝ
ΔΙΑΚΟΣΜΗΣΕΙΣ·ΛΑΜ

Ὁ πῦρ μεγαλείτερος πόθος
κάθε κοσμικῆς κυρίας καὶ τὸ πῦρ
γλυκὸ ὄνειρο κάθε δεσποινίδος
εἶνε πῶς νὰ γίνῃ ὡραία, πῶς νὰ
γίνῃ κομψή καὶ νὰ ἐπισύρῃ τὸν
θαυμασμόν στὶς διάφορες δεξιώ-
σεις καὶ συναναστροφές. Αὐτὸ
θὰ τὸ ἐπιτύχουν ἂν ἐμπιστευθοῦν

τὲς **ΤΟΥΑΛΕΤΤΕΣ** τῶν

στὴν

Δ^Α ΜΑΝΩΛΕΑ

Τὰ περισσότερα φο-
ρέματα, δείγματα Παριζιάνικης
καλαισθησίας καὶ μοντερνισμού,
ἐξέρχονται ἀπὸ τὸν Καλλιτεχνι-
κὸν τῆς Οἰκον.

11 ΚΥΔΑΛΛΗΝΑΙΩΝ 11

Τὸ θαυματουργὸν Ἰνδικὸν ἔλαιον

“ΤΡΙΧΟ--ΦΟΙΝΙΞ”

Ἐγκεκριμένον παρὰ τοῦ ὑπουργείου Ὑγιεινῆς, τυγχάνει φυτικὸν πα-
ρασκευάσμα καὶ ἀνευ οἰδημῆς βαφῆς μεταβάλλει φυσιολογικῶς τὰς
λευκανθείσας τρίχας εἰς τὸ προηγούμενον αὐτῶν χρῶμα, **ΞΑΝΘΟΝ**,
ΜΕΛΑΝ ἢ **ΚΑΣΤΑΝΟΝ**, δίδει νέαν ζωὴν εἰς αὐτὰς καὶ στυλνότητά
καὶ ἀναπτύσσει ἀλματωδῶς τὴν τριχοφυΐαν.

Ὁδηγίαι τράπου χρήσεως ἐντὸς τοῦ κυτίου (ἀπλουστάται).

Γενικοὶ Ἀντιπρόσωποι :

“ΟΙΚΟΣ ΦΩΤΙΑΔΗ”

Φ. Κ. ΦΩΤΙΑΔΗΣ & Ο. Γ. ΒΕΪΝΟΓΛΟΥ

Μακρὰς Στουῆς 42 — Πειραιᾶ.

Ὁδὸς Βίκτωρος Ὀγκω 1 — Θεσσαλονίκη.

Πειραιᾶς 2 γ — Ἀθήναι, ὅπου καὶ δίδονται πληροφῶραι ἐκάστην

Τρίτην, Πέμπτην καὶ Σάββατον, ἀπὸ τῆς 10 π. μ. μέχρι τῆς 1 μ. μ.

Ἐπίσης ἐν Καλλιθέᾳ παρὰ τῷ ἱατρῷ κ. Χαλαζίδῃ, ὁδὸς Θησέως 152.

Ἡ ἀρχαιότερα καὶ ἀνωτέρα ἐν Βαλκανίῳι **ΣΧΟΛΗ ΚΟ-
ΠΤΙΚΗΣ ΓΥΝΑΙΚΕΙΩΝ ΦΟΡΕΜΑΤΩΝ**, διευθυνομένη παρὰ
τοῦ κ. **ΑΓΓΕΛΟΥ** καὶ **ΜΑΝΤΗΣ ΤΣΟΠΑΝΕΛΛΗ**. Ἀμφότε-
ροι ἐν Παρίσι εἰς ἐπὶ τριετίαν σπουδάζαντες εἰς τὴν **ACADE-
MIE NATIONAL DE COUPE DE PARIS** καὶ τὴν **ΣΧΟΛΗΝ**
NAPOLITAINE.

Τελεῖα ἐκμάθησις ἐντὸς τριάκοντα ἡμερῶν.

Διὰ περισσοτέρας πληροφορίας γράψατε εἰς τὰ ἐργαστήρια
τῶν, ὁδὸς Βουλῆς καὶ Ἡπίτευ ἀριθ. 1, **ΑΘΗΝΑΙ**.

ΧΡΥΣΟΧΟΕΙΟΝ ΚΑΙ ΟΡΟΛΟΓΟΠΟΙ

ΜΑΡΚΟΥ ΜΑΡΚΟΥ

ΠΛΟΥΣΙΑ ΣΥΛΛΟΓΗ

ΓΥΝΑΚΕΙΩΝ ΚΑΙ

ὡς καὶ δακτυλίδες

ΑΝΤΙΚΕΤΕΣ

Ἐπισκευὴ ὡρολόιων

ΗΓΓΥΗΜΕΝΑ

Καραγιώργη

βίαις ἀρ

VITANOVA

(ΝΕΑ ΖΩΗ)

Μικροί, μεγάλοι, νέοι καὶ γέροντες πρὸ παντός ἐπι-
τὴν χαρὰν καὶ τὰς ἱκανότητάς σας πίνοντες τὸ εὐ-
ἄφραστον νέον ποτὸν

BITANOBA

Ζητήσατέ το ἀπὸ τὸν φαρμακοποιὸν σας. Χοιρὸν
Φαρμακευτ. Ἐταιρεία «Μινέρβας», Ἀθήναι.

ΘΕΡΜΑ ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΛΟΥΤΡΑ

Ο “ΦΟΙΝΙΞ”

Ἀποφεύγετε τὰ πολυδάπανα ταξείδια εἰς τὰς
λαματικές πηγὰς, προτιμώντες νὰ λαμβάνετε τὰς
ἐν Ἀθήναις Ὑδροθεραπευτήριον «ΦΟΙΝΙΞ», ἱατρικὴν
ἐν τῷ εὐρύῳ θεάτρῳ Κοτοπούλη. Τὰ ἱαματικά τερ-
τῶν διαφόρων λουτροπόλεων, **ΑΙΔΗΨΟΥ** — **ΜΕ-
ΛΟΥΤΡΑΚΙΟΥ** — **ΥΠΑΤΗΣ**, ἀναπληροῦν τελείως τὰς
λουτρὰ τῶν ὡς ἀνω ἀναφερομένων ἱαματικῶν
ἱατρικὰ συμβουλαὶ δωρεάν. Τελεῖα ἀνακάνει
Ὁραὶ **ΕΡΓΑΣΙΑΣ** 7 π. μ. — 8 μ. μ.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΝΤΑΙ Γ. Ν. ΜΟΥ

Ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ἀχαρνῶν 182, ἀ-
κριβῶς εἰς τὸ τέρμα, ὁμοῦ ἢ καὶ
χωριστά:

1ον) Κατάστημα ἀρκετὰ εὐρύχω-
ρον, κατάλληλον δι' οἰκονομικὰς ἐ-
πιχειρήσεις, καὶ

2ον) Κατοικία ἐκ δύο δωματίων
καὶ κουζίνας μεθ' ὅλων τῶν χρει-
δῶν, ἀερίθωπος καὶ ηλεκτρικόν.

Πληροφορίαι παρὰ τῷ δικηγόρῳ
κ. **Γ. Σάλη** (ὁδὸς Παπαρηγοπού-
λου 9α, μέγαρον Ἀφθονίδου) καθ'
ἐκάστην 8-9 π. μ. καὶ 4-7 μ.μ. Τηλ.
21-283.

Ἱατρὸς Δερμ.

Ἐπὶ δεκαετασίαν

ἰδιαιτέρας Κλινικῆς

κ. Γεωρ. Φωτεινῆς

Ὁδὸς Κεφαλληνίας

Ὁραὶ 8-11 π. μ.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ

χωρὸν διὰ κύριον

γυνοῦν μετὰ τροφῆς

τὴν θέσιν. Πληροφ.

Grosche, Μαυρο